

ISSN 2080-1904

Nr 1 (17)
Styczeń 2013

Zachodniopomorski
Uniwersytet
Technologiczny
w Szczecinie

Forum

Uczelniane

Pismo Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie

■ strona 19

Dyplomy dla budowlańców i architektów

Profesorowie! Drodzy! Mili!
byśmy w stali, betonie się spełnili!
Nie stękali, nie kwékali
I dobrze Was wspominali!

MISTERIUM KOLEDOWE

WYKONAWC

 im. prof. Jana Szyrockiego
Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie
dyr. Szymon Wyrzykowski
Chór Kameralny ZUT
dyr. Iwona Wiśniewska - Salomo
Chór Collegium Maiorum
dyr. Paweł Osuchowski
Chór Młodych CHAPS
Charkiewicz

OBRADY SENATU

- 2 Senat w listopadzie 2012...
- ...w grudniu 2012
- ...w styczniu 2013

LUDZIE UCZELNI

- 3 Ewa Mijowska – nominacja profesorska
- Piotr Baranowski – nominacja profesorska
- 4 Bogusław Zenon Zakrzewski – nominacja profesorska
- 6 Krzysztof Pietruszewicz – habilitacja
- Artur Rybarczyk – habilitacja
- 7 Statuetka dla Krzysztofa Penkali
- Lider Innowacji i Rozwoju – 2012
- 8 Jubileusz Profesora Ryszarda Sikory
- 9 Profesor Antoni Morawski w CBNiR
- Nowa kadencja
- Medal Amicus Scientiae et Veritatis
- Profesor Skrzypczak nagrodzony
- 10 Maria Kaszyńska laureatem medalu
- im. profesora Romana Ciesielskiego

Z ŻYCIA UCZELNI

- 11 Kształcenie europejskie – 20 lat doświadczeń
- Wydziału Budownictwa i Architektury
- 14 Nad czym pracują przyszli naukowcy
- 15 Elektroniczny indeks na Wydziale Elektrycznym
- 16 Współpraca ZUT – Brandenburgische Technische
- Universität Cottbus
- Porozumienie o współpracy z firmą MTU Polska
- 17 Najstarsze książki w bibliotece ZUT
- Biznes i przemysł dla studentów – nowy cykl warsztatów
- 18 Uczelnia celebrytka
- 19 Szczecin – dobre miejsce do studiowania
- Dyplomy dla budowlańców i architektów
- 21 Rada Przemysłowo-Programowa Wydziału Elektrycznego
- Powołano Bałtyckie Centrum Badawczo-Wdrożeniowe
- Gospodarki Morskiej
- EKO-akcja
- Gimnazjalista w świecie nauki

POZA UCZELNIĄ

- 22 Profesor Wawrzyniak ekspertem
- Nagrodzona praca doktorska
- 23 Ostoja numerem pierwszym
- Ferie zimowe w Ostoi

KONFERENCJE, SEMINARIA

- 24 Jak komercjalizować wiedzę
- 25 Konferencja „Przedsiębiorczość Akademicka – przyszłością
- województwa zachodniopomorskiego”
- 26 Konferencja o rybołówstwie
- SELFISH – w kręgu zainteresowania ministerstwa
- 27 Ryby na celowniku III
- Statki na gaz?

NASI STUDENCI

- 28 Stypendia ministra
- Stypendia naukowe prezydenta Szczecina
- Praktyka w Niemczech
- Studentki z dalekiego kraju
- 29 Zwycięstwo koszykarek
- Studenci debatują, czyli co z programem ERASMUS?
- 30 IAESTE Day
- ERASMUS na Cyprze
- 31 Jak budują halę widowiskowo-sportową?
- 32 Studencki dialog polsko-rosyjski
- Nowe studenckie koło naukowe

WARTO WIEDZIEĆ

- 33 SJR – nowy wskaźnik jakości czasopism
- 34 Stary odchodzi, nowy nadchodzi...

KULTURA

- 35 Chór w roku jubileuszowym
- 36 60 litrów na 60-lecie
- 37 Przestrzenienie Ryszarda Wilka

WSPOMNIENIE CZAR

- 37 Z kart historii Biblioteki Głównej (część III)
- mgr inż. Anna Nowakowska

ŻYLI WŚRÓD NAS

- 39 Tadeusz Bes
- Antoni J. Furowicz
- 40 Stanisław Górski

FORUM UCZELNIANE • Pismo Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie • kwartalnik • Rok V numer 1(17) • styczeń 2013

Adres redakcji: Wydawnictwo Uczelniczne, al. Piastów 50, 70-311 Szczecin, tel. 91 449 40 97, e-mail: wydawnictwo@zut.edu.pl; rkajrys@zut.edu.pl

Zespół redakcyjny:

Mieczysław Wysiecki (redaktor naczelny), Renata Kajrys, Krystyna Kaźmierowska (redaktor techniczny)

Wydawca: Wydawnictwo Uczelniczne Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie

Skład: Waldemar Jachimczak • **Druk:** Drukarnia ZAPOL

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i opracowywania artykułów oraz ich tytułów.

Przekazanie materiałów redakcji jest jednoznaczne z wyrażeniem zgody na rozpowszechnianie tekstów i zdjęć w wersji papierowej i elektronicznej Forum Uczelnianego.

Poglądy prezentowane przez autorów nie odzwierciedlają stanowiska kierownictwa uczelni i zespołu redakcyjnego.

Senat w listopadzie 2012...

Posiedzenie Senatu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie odbyło się 26 listopada 2012 roku.

W komunikatach rektor Włodzimierz Kiernożycki przedstawił list otrzymany z Komitetu Elektroniki i Telekomunikacji Polskiej Akademii Nauk, podpisany przez prof. Wiesława L. Wolińskiego, członka rzeczywistego PAN, w którym wyraża uznanie dla organizatorów jubileuszowego X Sympozjum Techniki Laserowej (STL), Świnoujście 2012. Szczególne wyrazy uznania i podziękowania skierował pod adresem przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego dr. inż. Jerzego Gajdy oraz mgr inż. Danuty Gajdy, pracowników Wydziału Elektrycznego. Rektor pogratulował dziekanowi dobrej organizacji konferencji.

Senat przyjął do akceptującej wiadomości informacje dotyczące zasad tworzenia nowych kierunków studiów, informacje o zasadach znoszenia i uruchamiania nowych kierunków oraz informację na temat umów zawieranych pomiędzy uczelnią a studentami studiów wyższych, przedstawione przez prorektora ds. studenckich Jacka Wróbla.

Senat podjął:

- uchwałę w sprawie przekształcenia Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości oraz zatwierdzenia Regulaminu Regionalnego Centrum Innowacji i Transferu Technologii;
- uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o współpracy z Professional Student Consultants, Lahore, Pakistan;
- uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o współpracy z Petersburskim Państwowym Uniwersytetem Komunikacji (PGUPS), St. Petersburg, Rosja.

...w grudniu 2012

Posiedzeniu Senatu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, które odbyło się 17 grudnia 2011 roku, przewodniczył rektor Włodzimierz Kiernożycki. Rektor, składając serdeczne gratulacje, wręczył dr. hab. inż. Andrzejowi Jardziochowi (WIMiM) nominację na stanowisko profesora nadzwyczajnego.

W komunikatach rektor poinformował, że 12 grudnia 2012 r. odbyło się w Warszawie spotkanie rektorów uczelni technicznych z ministrem obrony narodowej. Tematem spotkania były między innymi plany współpracy uczelni z resortem oraz budżet na te zamierzenia.

Senat podjął:

- uchwałę w sprawie zasad przyjmowania na studia pierwszego stopnia w latach 2013/2014, 2014/2015, 2016/2017 laureatów i finalistów

olimpiad stopnia centralnego, oraz laureatów konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych;

- uchwałę w sprawie liczby studentów studiów stacjonarnych, finansowanych z budżetu państwa na poszczególnych kierunkach studiów w ZUT w roku akademickim 2012/2013;
- uchwałę w sprawie przeznaczenia środków uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości położonych w obrębie Lipnik gm. Stargard Szczeciński;
- uchwałę w sprawie korekty planu rzeczowo-finansowego uczelni na 2012 r.;
- uchwałę w sprawie prowizorium planu rzeczowo-finansowego na 2013 r., w tym budżetów jednostek.

...w styczniu 2013

Na posiedzeniu 28 stycznia 2013 roku Senat przyjął do akceptującej wiadomości informacje o wynikach przeprowadzonych w 2012 r. akredytacji kierunków studiów oraz o przebiegu wdrażania systemu oceny jakości kształcenia przedstawione przez prorektora ds. kształcenia Witolda Biedunkiewicza.

Senat przyjął do akceptującej wiadomości informację o działalności i perspektywach Ośrodka Doświadczalnego w Lipniku i Ostoi oraz Rolniczych Stacji Doświadczalnych przedstawione przez dr. inż. Marka Wójcika-Stopczyńskiego, mgr Adriannę Gudzowską oraz dr. inż. Waldemara Odrowąża-Piramowicza.

Senat podjął:

- uchwałę w sprawie zmiany uchwały nr 48 Senatu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie z dnia 25 maja 2009 roku w sprawie szczegółowych zasad pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne, w tym tryb i warunki zwalniania z opłat w ZUT;
- uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości położonej w obrębie Rajkowo, gmina Kołbaskowo;
- uchwałę w sprawie korekty planu rzeczowo-finansowego uczelni na 2012 rok;
- uchwałę w sprawie podziału wstępnego dotacji budżetowej MNiSzW na zadania związane z kształceniem studentów studiów stacjonarnych, uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich i kadry naukowej oraz utrzymaniem uczelni, w tym remonty w 2013 roku – wydatków (kosztów) finansowanych jako zadania celowe.

Podczas styczniowego posiedzenia senatu studenci: Marta Martyniak, Katarzyna Myślińska, Mateusz Spychała, Anna Orecka, Norbert Olczyk oraz doktorantka Marta Gleń otrzymali, z rąk rektora Włodzimierza Kiernożyckiego, decyzje o przyznaniu stypendiów Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Zdjęcie Stanisław Heropolitański

Ostatnio nominowani profesorowie:
Bogusław Zakrzewski
Ewa Mijowska
Mirosława El Fray
Piotr Baranowski
na spotkaniu u rektora Włodzimierza Kiernożyckiego

Nominacja profesorska

Ewa Mijowska

Ewa Mijowska urodziła się w Sułecinie w woj. lubuskim, jest absolwentką Wydziału Chemii i Fizyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z 1999 roku. Studia ukończyła z wyróżnieniem. Pracę magisterską obroniła z dziedziny chemii i specjalności teoretycznej chemii fizycznej. Bezpośrednio po studiach przez rok pracowała jako nauczyciel chemii i fizyki w Liceum Ogólnokształcącym im. Adama Mickiewicza w Sułecinie. Następnie została słuchaczką studium doktoranckiego Politechniki Szczecińskiej na Wydziale Technologii i Inżynierii Chemicznej, na którym prowadziła badania pod opieką prof. dr. hab. inż. Ryszarda Kaleńczuka. Podczas studium wyjechała na 3-letni kontrakt do Drezna (Niemcy), gdzie prowadziła badania w Instytucie Leibniza Ciała Stałego i Badań Materiałowych. Pobyt ten zakończył się w 2004 r. obroną pracy doktorskiej w dziedzinie nauk chemicznych pt. „Synteza i charakterystyka nanostruktur molekularnych” na Uniwersytecie Technicznym w Dreźnie z najwyższą oceną *magna sum laude*. Następnie przez rok odbywała staż podoktorski w Uniwersytecie Surrey w Wielkiej Brytanii w Instytucie Technologii Zaawansowanych. W tym czasie jej badania skupiały się nad zastosowaniem nanostruktur węglowych jako elektrod stosowanych w encefalopatii. W 2005 r. wróciła do pracy na Politechnice Szczecińskiej w Instytucie Technologii Chemicznej i Inżynierii Środowiska w Zakładzie Nanotechnologii, kierowanym przez prof. Ryszarda J. Kaleńczuka. Badania naukowe skoncentrowała na poznaniu właściwości nowych nanomateriałów węglowych i na ich praktycznym zastosowaniu w medycynie i elektronice. W 2008 r. za rozprawę pt. „Badanie procesów syntezy i funkcjonalizacji nanorurek węglowych do zastosowań w nanotechnologii” uzyskała habilitację. Jej dorobek naukowy został doceniony przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznaniem stypendium dla młodych wybitnych

naukowców poniżej 35. roku życia. Swoje prace badawcze rozwijała i poszerzała, włączając inne nanostrukury molekularne i poszukując ich nowych zastosowań. Uzyskany dorobek naukowy był podstawą do nadania w 2012 r. w wieku 36 lat tytułu profesora w dziedzinie nauk technicznych, co czyni dr Mijowską jednym z najmłodszych profesorów na uczelni.

Dorobek naukowy prof. Mijowskiej obejmuje ponad 123 publikacje w czasopismach recenzowanych z listy filadelfijskiej, 965 cytowań i indeks Hirscha 16. Napisała książkę pt. „Nanorurki węglowe”. Jest współautorką rozdziału w angielskiej książce wydawnictwa Springer „Carbon nanotubes for biomedical applications”. Ma kilkanaście zgłoszeń patentowych i jeden patent.

Działalność dydaktyczna prof. Ewy Mijowskiej obejmuje kształcenie studentów na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia nanotechnologii, technologii chemicznej i ochrony środowiska. Jest współautorką opracowań autorskich wielu programów dydaktycznych, szczególnie w zakresie nanotechnologii. Była promotorem trzech prac doktorskich, z których wszystkie wyróżniła Rada Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej. Jest członkiem wydziałowej komisji przeprowadzającej egzaminy doktorskie oraz komisji egzaminacyjnej na egzaminach inżynierskich i członkiem zespołu ds. programu studiów na kierunku nanotechnologia. Była również członkiem komisji habilitacyjnej. Powierzano jej wykonanie wielu recenzji artykułów do polskich i zagranicznych czasopism naukowych. Obok aktywności naukowej i dydaktycznej, prof. Ewa Mijowska uczestniczy w życiu organizacyjnym wydziału i uczelni.

Za osiągnięcia naukowe corocznie jest wyróżniana nagrodą indywidualną rektora ZUT w Szczecinie, a dwukrotnie przez kapitułę Nagrodą Zachodniopomorskiego Nobla w dziedzinie nauk podstawowych.

Ewa Mijowska jest mężatką, oprócz pasji naukowych z równym zaangażowaniem oddaje się poznaniu psiej psychiki i szkoleniu psów metodami pozytywnych wzmocnień. Ze swoimi psami rasy hovawart startuje w zawodach psich sportów w dyscyplinie obediencie i rally-o.

Nominacja profesorska

Piotr Baranowski

Urodził się w Warszawie w 1959 roku. Jest absolwentem Wydziału Zootechnicznego Akademii Rolniczej w Szczecinie, który ukończył w 1983 r. Stopień naukowy doktora uzyskał w 1993 r., doktora habilitowanego w 2001, a tytuł naukowy profesora w dziedzinie nauk rolniczych w 2012 r. W latach 1983–1989 pracował w różnych instytucjach rolniczych. Od 1989 r. pracuje w szkolnictwie wyższym. Od 2006 r. kieruje Zakładem Anatomii Zwierząt na Wydziale Biotechnologii i Hodowli Zwierząt ZUT. Jest autorem ponad 100 publikacji naukowych, promotorem i opiekunem naukowym pięciu doktorantów, ponad 30 magistrantów i licencjatów. Jest założycielem i opiekunem Studenckiego Koła Naukowego Anatomii Zwierząt. W czasie kadencji 2005–2008 był prodziekanem ds. kadry, rozwoju i współpracy na Wydziale Biotechnologii i Hodowli Zwierząt. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Anatomicznego i Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego, w których to gremiach pełni funkcje administracyjne. Był kierownikiem i współwykonawcą w grantach finansowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Recenzował prace naukowe dla czasopism krajowych i zagranicznych. Laureat dwóch nagród indywidualnych rektora za osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej (2003) i rozwój kadry (2012). Odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi (2003).

Nominacja profesorska

Bogusław Zenon Zakrzewski

Bogusław Zenon Zakrzewski urodził się 4 czerwca 1946 roku w Kołdowie koło Czulchowa. W 1964 r. ukończył I Liceum Ogólnokształcące w Chojnie i w tym samym roku rozpoczął studia na Wydziale Budowy Maszyn i Okrętów Politechniki Szczecińskiej. Studia ukończył w 1970 r., uzyskując tytuł zawodowy magistra inżyniera mechanika. Po obronie pracy dyplomowej podjął pracę na stanowisku asystenta w Zakładzie Chłodnictwa WBMiO Politechniki Szczecińskiej.

W latach 1973–1974 uczęszczał na dwusemestralne Studium Podyplomowe z chłodnictwa w Politechnice Łódzkiej. W 1979 r. obronił pracę doktorską pt. „Regeneracja ciepła w jednostopniowym urządzeniu chłodniczym pracującym na wybranych czynnikach chlorowcopochodnych”. Od 1980 r. zatrudniony był na stanowisku adiunkta na Wydziale Techniki Morskiej, w 1990 r. powołany na stanowisko kierownika Zakładu Chłodnictwa.

W 2002 r. obronił rozprawę habilitacyjną pt.: „Wpływ szronienia i efektów szronienia powierzchni oziębiaczy powietrza lewobieźnych obiegów termodynamicznych na degradację środowiska”. W 2004 r. objął stanowisko profesora nadzwyczajnego i Katedrę Klimatyzacji i Transportu Chłodniczego. Od 2005 r. przez dwie kadencje sprawuje funkcję dziekana. W związku z powstaniem nowej uczelni Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie i wyborem nowych władz w 2010 r. został ponownie wybrany dziekanem Wydziału Techniki Morskiej (od 28 marca 2011 r. Wydziału Techniki Morskiej i Transportu).

Bogusław Zenon Zakrzewski jest aktywny zawodowo w wielu działaniach poza uczelnią, szczególnie w Normalizacyjnej Komisji Problemowej nr 5 ds. chłodnictwa, pomp ciepła i klimatyzatorów PKN, a także przy organizacji w latach 1994, 1998, 2000 konferencji „Nowe Tendencje w Chłodnictwie”. Był zaangażowany w prace nad lokalizacją gazoportu w Świnoujściu i Gdańsku, organizację ogólnopolskich konferencji w tym zakresie, oraz prace w redakcji naukowej ogólnopolskiego czasopisma *Chłodnictwo* – bardzo cennego w środowisku.

Działalność naukowa dr. hab. inż. Bogusława Zenona Zakrzewskiego przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora habilitowanego była związana głównie z: badaniem procesów regeneracji ciepła w obiegach lewobieźnych, nowymi czynnikami chłodniczymi niedestrukcyjnymi dla warstwy ozonowej, problemami szronienia i odszraniania powierzchni oziębiaczy powietrza oraz budową i eksploatacją chłodniczych urządzeń okrętowych.

Dorobek dr. hab. inż. Bogusława Zenona Zakrzewskiego w tym okresie obejmuje 16 publikacji w czasopismach zagranicznych, 68 w czasopismach krajowych, siedem referatów na konferencjach zagranicznych, 40 referatów na konferencjach krajowych, dwa podręczniki, osiem patentów, 11 zgłoszeń patentowych krajowych oraz jedno międzynarodowe, 13 prac niepublikowanych; monografię habilitacyjną. Prace publikował w czasopismach: *International Journal of Refrigeration*, *Marine Technology Transactions*, *Polish Maritime Research*, *Promyslenaja Teiplotechnika*, *Inżynieryjno-fizyczny Żurnal*, *Wiadomości Międzynarodowej Akademii Chłodu*, *Chłodnictwo*, *Technika*

Chłodnicza i Klimatyzacyjna, *Wentylacja i Klimatyzacja* oraz w materiałach zagranicznych i krajowych konferencji naukowych organizowanych m.in. przez: Międzynarodowy Instytut Chłodnictwa, Komitet Transportu PAN, Sekcję Chłodnictwa i Klimatyzacji SIMP. Liczne prace cytowano, a wiele rozwiązań doczekało się opatentowania i wdrożenia przemysłowego.

Główny nurt badań wiąże się ściśle z tematyką pracy habilitacyjnej obronionej na Wydziale Inżynierii Środowiska Politechniki Krakowskiej w 2002 r. Z zakresu

tej tematyki Bogusław Zenon Zakrzewski opublikował kilkadziesiąt prac. Prace niepublikowane dotyczyły głównie okrętowych urządzeń chłodniczych: projektów, budowy, pomiarów, a także kontenerów izotermicznych oraz urządzeń do czyszczenia instalacji chłodniczych. W ramach prac prowadzonych we współpracy z przemysłem Bogusław Zenon Zakrzewski opracował metodykę badań okrętowych urządzeń chłodniczych, opracował projekt i zbudował dwustopniowe urządzenie chłodnicze do komory liofilizacyjnej, opracował dokumentację techniczną i zbudował urządzenie do czyszczenia instalacji chłodniczych, opracował: metody badań i kontroli kontenerów izotermicznych, dokumentację prototypowego urządzenia chłodniczego według własnego patentu. Niektóre opracowania i wynalazki zostały nie tylko zrealizowane w skali technicznej i wdrożone w praktyce, ale doczekały się nagród i wyróżnień m.in. na Międzynarodowej Wystawie Wynalazków „Innowacje” w 2000 r. czy listem gratulacyjnym prezesa Rady Ministrów.

Po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego powiększył znacznie swój dorobek naukowo-badawczy do 77 pozycji w tym: trzy wydawnictwa książkowe: autorstwo: „Odszranianie oziębiaczy powietrza”, współautorstwo w dwóch podręcznikach „Technika Chłodnicza dla praktyków. Urządzenia chłodnicze i przepisy prawne” i „Badania eksperymentalne stacjonarnych chłodziarek termoelektrycznych”. 11 prac publikowanych w czasopismach o zasięgu międzynarodowym, 32 publikacje w czasopismach o zasięgu krajowym, pięć publikacji w wydawnictwach konferencyjnych międzynarodowych, sześć publikacji w materiałach konferencji krajowych, patent zagraniczny, 12 patentów krajowych, siedem zgłoszeń patentowych i 14 prac dokumentujących działalność w ramach projektów badawczych i zadań realizowanych w ramach programów międzynarodowych.

Po habilitacji rozszerzył zakres zainteresowań naukowych, intensywnie kontynuując prace nad modelowaniem procesu szronienia i odszraniania oziębiaczy powietrza z uwzględnieniem szeregu zjawisk towarzyszących temu procesowi. Analizuje i klasyfikuje struktury i właściwości szronu; przebieg ich tworzenia w czasie, sprawności energetyczne różnych systemów oszraniania, wpływ szronienia na wymianę ciepła w oziębiaczach powietrza. Swoje badania uzupełnia i pogłębia, kierując uwagę na pompy ciepła (szczególnie pompy ciepła wykorzystujące powietrze jako dolne źródło, nawet przy temperaturach -15°C). Powoduje to szronienie intensywne parowacze i konieczność ich odszraniania, co zdecydowanie wpływa na wartość ostateczną współczynnika efektywności COP. Buduje

i patentuje oryginalne stanowiska badawcze umożliwiające wyznaczenie rzeczywistych i zamodelowanie oczekiwanych charakterystyk temperaturowo-czasowych procesu oszraniania i odszraniania, co w końcowym efekcie daje możliwość bardzo znacznych oszczędności energii, optymalizacji czasowej tego procesu i maksymalizację wartości współczynnika COP.

Drugim obszarem aktywności zawodowej profesora jest wszechstronna analiza teoretyczno-eksperymentalna procesów akumulacji ciepła i zimna do tzw. zewnętrznej regeneracji ciepła w urządzeniach realizujących lewobieżne obiegi termodynamiczne dla różnych czynników chłodniczych. Opracowuje i wdraża w pełni oryginalną metodę zwiększenia efektywności systemów sprężarkowych poprzez wykorzystanie zimna odpadowego. Specyfika poruszanej problematyki, jak również napotykanne problemy dwupołożeniowej regulacji temperatury, długości cykli ziębienia i odszraniania oraz związane z nimi zagadnienia eksploatacyjne ukierunkowały poszukiwania naukowe w stronę modyfikacji obiegu Lorenza. Wykorzystanie zjawiska nie izotermiczności przemian fazowych obiegu w powiązaniu z zewnętrzną regeneracją ciepła, sprawdzone eksperymentalnie na mieszaninach azeotropowych i czynnikach jednorodnych R419A, R22, R134a, R404A, R407C, R410A w pełni potwierdza pozytywne efekty regeneracji zewnętrznej, co profesor wykorzystuje do konstrukcji zupełnie oryginalnych i innowacyjnych rozwiązań pomp ciepła wykorzystujących jako dolne źródła ciepła ciepło zamarzania wody.

Nowe zagadnienie, któremu prof. Bogusław Zenon Zakrzewski poświęcił znaczący okres swojej aktywności zawodowej, to ocena awaryjności i rzeczywistych wielkości wycieków substancji kontrolowanych z urządzeń chłodniczych, pomp ciepła oraz klimatyzatorów. Na podstawie zgromadzonych w ciągu czterech lat informacji, z ponad tysiąca awarii instalacji chłodniczych, formułuje oceny prawdopodobieństwa zaistnienia awarii oraz identyfikuje zagrożenia dla ludzi i środowiska ze strony systemów oraz czynników chłodniczych. Ocena dotyczy jednostek morskich, kontenerów i obiektów lądowych. Posługując się teorią niezawodności prowadzi analizy statystyczne i wskazuje obszary mogące zwiększać prawdopodobieństwo uszkodzeń instalacji w okresie ich eksploatacji prowadzące do emisji ziębników. Ocenia też możliwości i podaje wytyczne do zmniejszenia awaryjności tych urządzeń.

Dysponując doświadczeniem w modelowaniu procesu szronienia i oszraniania, danymi dotyczącymi zjawisk akumulacji ciepła i zimna, przenosi tę wiedzę na aplikację w dziedzinie urządzeń termoelektrycznych. Proponuje nowe rozwiązania konstrukcyjne chłodziarek wykorzystujące ciepło odpadowe. Uzyskując dzięki temu poprawę charakterystyk dynamicznych i energetycznych, rozszerza obszar zastosowań termoelektrycznego sposobu chłodzenia. Te interesujące rozwiązania są chronione licznymi zastrzeżeniami patentowymi autora.

Działalność naukowa profesora jest podporządkowana szeroko rozumianej oszczędności energii poprzez redukcję emisji czynników ziębniczych, odzysk energii odpadowej, wykorzystanie ciepła zamarzania, akumulację ciepła i zimna, optymalizację charakterystyk temperaturowo-czasowych ziębiarek i pomp ciepła oraz zastosowanie ziębiarek termoelektrycznych.

Interesującym obszarem badawczym z ukierunkowaniem aplikacyjnym i współpracą z przemysłem (branżą okrętową) są prace służące ochronie środowiska w dziedzinie bezpieczeństwa eksploatacji instalacji chłodniczych i badania niezawodnościowe urządzeń chłodniczych.

Analizując dorobek naukowy profesora warto podkreślić, że dysponując własnym, w pełni zweryfikowanym narzędziem teoretycznym, rozwija własne, niekonwencjonalne koncepcje w dziedzinie konstrukcji i eksploatacji nowoczesnych systemów lewobieżnych nadających się lepiej do realizacji obiegów ziębienia z wykorzystaniem współcześnie stosowanych czynników. Znajduje to swój wymierny wyraz w postaci kilkunastu patentów.

Dysponując własnym oryginalnym modelem szronienia parowaczy i dolnych wymienników ciepła, kieruje swoje zainteresowania

zdecydowanie w stronę aplikacji, prowadząc oryginalne i pionierskie w skali europejskiej prace nad możliwością szerokiego wykorzystania akumulacji zimna i zewnętrznej regeneracji ciepła w systemach chłodniczych i przede wszystkim w „powietrznych” pompach ciepła. Wypada zaznaczyć, że są to prace w pełni udane, owocujące oryginalnymi rozwiązaniami, wdrożeniami opracowanych technologii i konstrukcji i znacznymi korzyściami ekonomicznymi.

Wszechstronne przygotowanie teoretyczne z chłodnictwa, wentylacji, klimatyzacji, pomp ciepła, termodynamiki i wymiany ciepła, a także intensywne prace badawcze i wdrożenia stanowiły bazę, na której prof. Bogusław Zenon Zakrzewski doskonalił warsztat pracy nauczyciela akademickiego. Prowadził i prowadzi na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych wykłady z przedmiotów: podstawy chłodnictwa, eksploatacja urządzeń chłodniczych, podstawy wentylacji i klimatyzacji, urządzenia klimatyzacyjne i chłodnicze, substancje kontrolowane w chłodnictwie. Prowadzi również wykłady z energetyki na studiach doktoranckich. W latach 2002–2010 wzbogaca wyposażenie i doskonali laboratoria dydaktyczne na tych specjalnościach, projektując i budując wiele nowoczesnych stanowisk laboratoryjnych.

Był promotorem 278 prac dyplomowych magisterskich i inżynierskich, z których trzy wyróżniono w Ogólnopolskim Konkursie Prac Dyplomowych. Jest współautorem dwóch skryptów akademickich wydanych przez Politechnikę Szczecińską. Wielokrotnie uczestniczył aktywnie w Zachodniopomorskim Festiwalu Nauki. Prowadził też wykłady w ramach „Summer schools – Maritime Transport of Refrigerating Cargoes 2010” w Odeskim Narodowym Uniwersytecie Morskim na Ukrainie.

Był promotorem dwóch zakończonych przewodów doktorskich i jest promotorem dwóch przewodów w fazie realizacji.

Jest nauczycielem akademickim o wieloletnim stażu i doświadczeniu, cenionym zarówno przez kolegów, jak i studentów. Za działalność dydaktyczną i organizacyjną otrzymał wiele nagród i wyróżnień m.in. Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Medal Komisji Edukacji Narodowej, dziewięciokrotnie nagrodę rektora Politechniki Szczecińskiej za osiągnięcia w działalności naukowej i rozwój kadry. Społeczność akademicka Politechniki Szczecińskiej i Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie powierza mu też wiele funkcji i stanowisk w organach kolegialnych, komisjach, radach, senacie. Jest m.in. członkiem Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, członkiem Rady Naukowej SIMP ds. Chłodnictwa i Klimatyzacji, członkiem Oddziału Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej.

W 2009 r. został powołany do grona ekspertów Państwowej Komisji Akredytacyjnej.

Profesor Zakrzewski angażuje się w prace w organizacjach naukowych i międzynarodowych, m.in. na rzecz Międzynarodowego Instytutu Chłodnictwa z siedzibą w Paryżu, gdzie jest wieloletnim członkiem różnych komisji tematycznych. Prof. Bogusław Zenon Zakrzewski współpracuje też z towarzystwami i organizacjami klasyfikacyjnymi w dziedzinie okrętownictwa: Germanischer Lloyd Polen, Det Norske Veritas, Lloyd's Register.

W życiu prywatnym jest bibliofilem posiadającym obszerny zbiór książek z zakresu: literatury współczesnej i poezji, archeologii, historii, psychologii, filozofii i religii, od czasu studiów szczególnie interesuje się kulturą i sztuką orientu: Indii i Dalekiego Wschodu. Ma znaczące zbiory książek na ten temat. Za największą pasję uznaje zainteresowania kulturą orientu, szczególnie Indii, jogą i filozofią jogi. Podczas studiów był zawodnikiem AZS (wiosłarstwo i koszykówka), zdobywając wiele pucharów, medali i dyplomów. Później pasję sportową zmienił na pasję do nurkowania i zwiedzania świata. Zwiedził wielokrotnie: Indie, Ceylon, Egipt, Birmę, Kambodżę, Tajlandię, Haiti, Dominikanę, Wenezuelę, Jamajkę, USA, Laos, Wietnam.

7 sierpnia 2012 r. na wniosek Centralnej Komisji do spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski nadał dr. hab. inż. Bogusławowi Zenonowi Zakrzewskiemu tytuł profesora nauk technicznych.

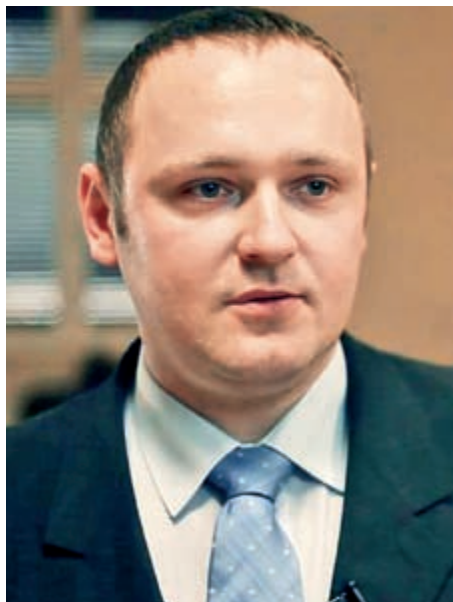
Habilitacja

Krzysztof Pietrusewicz

29 listopada 2012 roku Rada Wydziału Elektrycznego Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, na podstawie uchwały komisji habilitacyjnej, powołanej 7 września 2012 r. przez Centralną Komisję do spraw Stopni i Tytułów w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego zatytułowanego: „Metody podnoszenia jakości sterowania napędami zespołów posuwowych obrabiarek do metalu sterowanych numerycznie – podejście mechatroniczne”, nadała dr. inż. Krzysztofowi Pietrusewiczowi stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk technicznych, w dyscyplinie automatyka i robotyka.

Krzysztof Pietrusewicz urodził się 21 grudnia 1977 r. w Szczecinie. Jest absolwentem Technikum Mechaniczno-Energetycznego im. prof. M.T. Hubera w Szczecinie. Studia wyższe odbył w latach 1997–2002 na Wydziale Elektrycznym Politechniki Szczecińskiej na kierunku automatyka i robotyka. W 2005 r. ukończył studia doktoranckie oraz złożył rozprawę doktorską. Jednocześnie rozpoczął pracę na stanowisku asystenta w Zakładzie Automatyki w Instytucie Automatyki Przemysłowej. We wrześniu 2005 r. obronił rozprawę doktorską pt. „Aplikacja algorytmu Model-Following Control w Programowalnym Sterowniku Automatyki”. Promotorem pracy i opiekunem naukowym był śp. prof. dr hab. inż. Stanisław Skoczowski. Obecnie, po reorganizacji Wydziału Elektrycznego, pracuje w Katedrze Automatyki Przemysłowej i Robotyki na stanowisku adiunkta.

Zainteresowania naukowe dr. inż. Krzysztofa Pietrusewicza skupiły się na sterowaniu odpornym o wielu stopniach swobody w napędach zespołów posuwowych obrabiarek do metalu sterowanych numerycznie oraz na systemach sterowania w złożonych układach mechatronicznych. Dorobek naukowy dr. inż. Krzysztofa Pietrusewicza po uzyskaniu stopnia naukowego doktora stanowi 76 publikacji w tym 50 naukowych i 26 popularnonaukowych. W czasopiśmie

z bazy JCR opublikował 19 artykułów, z czego siedem w czasopiśmie polskich. Ponadto jest współautorem dwóch książek, z których jedna jest pierwszą na polskim rynku pozycją przedstawiającą zagadnienia związane z zastosowaniem i działaniem nowych programowalnych urządzeń sterujących czasu rzeczywistego. Jest również współautorem zgłoszenia patentowego.

Dr inż. Krzysztof Pietrusewicz osiągnął wysoki stopień kompetencji naukowej w zakresie sterowania obrabiarek CNC, co w pełni potwierdzają jego prace naukowo-badawcze. W kraju zaliczany jest do ścisłego, niezbyt liczego grona specjalistów automatyków prowadzących badania w obszarze zaawansowanych układów CNC o otwartej architekturze funkcjonalnej, stosowanych do sterowania zespołami posuwowymi obrabiarek. Obecnie jest kierownikiem projektu badawczego, finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki,

oraz kierownikiem zadania „Work Package 1 – Control Systems” w ramach projektu „Partnership for developing energy efficient intelligent load handling system” finansowanego ze środków 7. PR w ramach działania Marie Curie Industry-Academia Partnerships and Pathways. Kieruje dwoma projektami „zamawianego kształcenia”: z 2009 r. na kierunkach automatyka i robotyka, mechatronika, mechanika i budowa maszyn, inżyniera materiałowa oraz z 2012 r. na kierunkach automatyka i robotyka, teleinformatyka.

Za swoje badania nad systemami sterowania obrabiarek sterowanych numerycznie, w zespole Centrum Mechatroniki, trzykrotnie nagradzany był Złotym Medalem Międzynarodowych Targów Poznańskich. Za osiągnięcia naukowe i organizacyjne w latach 2006–2012 otrzymał łącznie dziewięć nagród rektora PS i ZUT.

Jest żonaty, ma dwójkę dzieci. Jego hobby to muzyka rockowa oraz film.

Habilitacja

Artur Rybarczyk

16 maja 2012 roku Rada Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt, na podstawie dorobku oraz rozprawy habilitacyjnej, podjęła uchwałę o nadaniu dr. inż. Arturowi Rybarczykowi stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych, w dyscyplinie zootechnika. Pracę habilitacyjną stanowiła monografia na temat „Wpływ obrotu przedubojowego na kształtowanie się wartości wskaźników przemian glikolityczno-energetycznych i jakość mięsa tuczników wolnych od genu wrażliwości na stres (RYR1)”.

Artur Rybarczyk urodził się 18 stycznia 1973 r. w Szczecinie. W 1992 r., po ukończeniu nauki w Technikum Przemysłu Spożywczego w Szczecinie o specjalności przetwórstwo mięsa, rozpoczął studia na kierunku zootechnika na Wydziale Zootechnicznym Akademii Rolniczej w Szczecinie. Studia ukończył w 1997 r., broniąc pracę magisterską pt. „Współzależność między wskaźnikami a cechami jakości mięsa tuczników rasy wbp oraz jej krzyżówek z knurami czeskich linii genetycznych”, którą wykonał w Katedrze

Oceny Produktów Zwierzęcych pod kierunkiem prof. dr. hab. Jerzego Kortza. Po studiach magisterskich podjął pracę w Katedrze Oceny Produktów Zwierzęcych (obecnie Zakład Towaroznawstwa Produktów Spożywczych Katedry Immunologii, Mikrobiologii i Chemii Fizjologicznej), najpierw jako asystent w latach 1997–2001, a następnie (od 2002 r.) na stanowisku adiunkta, gdzie pracuje do dziś. W czerwcu 2001 r. obronił z wyróżnieniem pracę doktorską, pt. „Technologiczna i konsumpcyjna charakterystyka mięsa tuczników mieszańcowych pochodzących z krzyżowania dwufazowego, trój- i czterorasoowego z wykorzystaniem knurów rasy pietrain i mieszańców tej rasy z rasą duroc i linią 990” również pod kierunkiem prof. dr. hab. Jerzego Kortza.

Dorobek naukowy dr. hab. inż. Artura Rybarczyka obejmuje łącznie 119 pozycji, z czego 97 pozycji, tj. 81%, opublikowano po uzyskaniu stopnia naukowego doktora, a składa się na niego 60 oryginalnych prac twórczych, 10 pełnych prac w materiałach konferencji zagranicznych i krajowych, 35 doniesień i komunikatów naukowych na konferencjach zagranicznych i krajowych, 13 artykułów popularnonaukowych. Jego zainteresowania naukowe skupiają się wokół zagadnień: wpływu czynników genetycznych na jakość tuszy i mięsa świń, wpływu czynników środowiskowych, stopnia umięśnienia i masy tuszy na jakość tuszy i mięsa świń oraz oceny jakości surowca mięsnego pozyskanego od królików, owiec i drobiu. W uznaniu osiągnięć w pracy naukowo-badawczej nagrodzony został indywidualną nagrodą III stopnia rektora Zachodniopomorskiego

Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie w 2011 r. Artur Rybarczyk jest również laureatem medalu Amicus Scientiae et Veritatis przyznawanego młodym naukowcom przez Szczecińskie Towarzystwo Naukowe.

Artur Rybarczyk prowadzi ścisłą współpracę z przemysłem mięsnym (grupa Animex Foods, Oddział w Szczecinie), której celem jest ograniczenie powstawania mięsa wadliwego w tuszach świń. Rezultatem tej współpracy są zrealizowane tematy badawcze, tj. wpływ postępowania przedubojowego, techniki wychładzania tusz na jakość technologiczną i sensoryczną mięsa oraz określenie optymalnego czasu odpoczynku przedubojowego w zależności od długości drogi transportu tuczników na jakość mięsa.

Działalność dydaktyczna dr. hab. inż. Artura Rybarczyka obejmuje wykłady i ćwiczenia dla studentów stacjonarnych i niestacjonarnych kierunków: technologia żywności i żywienie człowieka, towaroznawstwo żywności oraz zootechniki. Zakres merytoryczny prowadzonych zajęć obejmuje zagadnienia związane z towaroznawstwem surowców i produktów zwierzęcych, obrotem produktami pochodzenia zwierzęcego i przetwórstwem oraz bezpieczeństwem żywności. Był promotorem 17 prac magisterskich, czterech inżynierskich oraz recenzentem pięciu prac dyplomowych realizowanych na wydziałach Biotechnologii i Hodowli Zwierząt oraz Nauk o Żywności i Rybactwa ZUT w Szczecinie.

Artur Rybarczyk ma 8-letnią córkę, która mieszka z mamą w Poznaniu. Jego pozanaukowe zainteresowania to technika wojskowa, muzyka i gotowanie.

Statuetka dla Krzysztofa Penkali

Doktor inż. Krzysztof Penkala, pracownik Katedry Inżynierii Systemów, Sygnałów i Elektroniki Wydziału Elektrycznego, został laureatem III edycji konkursu FSNT NOT pt.: „Wyróżniający się nauczyciel i opiekun młodzieży”. Rozstrzygnięcie konkursu oraz wręczenie statuetek odbyło się 28 listopada 2012 r. podczas inauguracji III edycji Dni Techniki Pomorza Zachodniego. Pełniąc funkcję pełnomocnika dziekana ds. współpracy dydaktycznej z zagranicą, dr inż. Krzysztof Penkala przez ostatnie lata wspierał studentów wyjeżdżających i przyjeżdżających na studia

częściowe i praktyki w ramach programu ERASMUS. Jest również opiekunem naukowym Studenckiego Koła Naukowego Inżynierii Biomedycznej Akson.

Statuetka w konkursie FSNT NOT to kolejne już wyróżnienie dla dr. inż. Krzysztofa Penkali. W czerwcu 2012 r. uhonorowany został statuetką PINOKIO w kategorii „Peacemaker” za obiektywizm i sprawiedliwe traktowanie studentów.

*Tekst Justyna Jończyk
Zdjęcie Krzysztof Penkala*

Lider Innowacji i Rozwoju – 2012

Podczas seminarium „Innowacje bliżej nas”, zorganizowanego 28 listopada 2012 roku przez Fundację Rozwoju i Przedsiębiorczości, Zakład Fizjologii Żywienia Człowieka WNoŻiR Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, kierowany przez prof. dr. hab. Mariolę Friedrich, kolejny już raz odebrał tytuł „Regionalny Lider Innowacji i Rozwoju – 2012”, uzyskany w V edycji ogólnopolskiego konkursu „Krajowi Liderzy Innowacji i Rozwoju” w kategorii: Innowacyjna Organizacja.

Jubileusz Profesora Ryszarda Sikory

Uroczysty jubileusz 80-lecia urodzin Profesora Ryszarda Sikory odbył się na Wydziale Elektrycznym 14 listopada 2012 roku.

Wśród wielu znamienitych gości byli m.in.: rektor Włodzimierz Kiernożycki, prorektor ds. nauki Mikołaj Protasowicki, prorektor ds. organizacji i rozwoju Ryszard Pałka oraz prof. Andrzej Demenko z Politechniki Poznańskiej, przewodniczący Komitetu Elektrotechniki PAN i wiceprzewodniczący Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej prof. Zygmunt Piątek z Politechniki Częstochowskiej, prof. Tadeusz Janowski z Politechniki Lubelskiej, a także goście z Rosji, Ukrainy i Niemiec: prof. Ludger Klinckenbusch – Vice Dean of the Faculty of Engineering at Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, prof. Paweł Butyrina – Prezydent Rosyjskiej Akademii Nauk Elektrotechnicznych, członek korespondent Rosyjskiej Akademii Nauk, kierownik Katedry Teoretycznych Podstaw Elektrotechniki Moskiewskiego Instytutu Energetycznego, prof. Wiktor Biespałow – członek Prezydium Rosyjskiej Akademii Nauk Elektrotechnicznych i Międzynarodowej Akademii Nauk Elektrotechnicznych, akademik, sekretarz Wydziału Elektromechaniki i Energoelektroniki. Obecny był również dr inż. Piotr Szymczak, prezes Zarządu Regionu Zachodniopomorskiego FSNT NOT w Szczecinie oraz Adam Borguński, prezes Oddziału Szczecińskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich w Szczecinie. Okolicznościową laudację wygłosił prof. dr hab. inż. Ryszard Pałka, jeden z wychowanków Profesora.

Ryszard Sikora urodził się 1 października 1932 r. w Niechobrze, w powiecie rzeszowskim. W 1954 r., po ukończeniu Szkoły Inżynierskiej w Szczecinie, otrzymał dyplom inżyniera elektryka. Edukację kontynuował na Politechnice Śląskiej w Gliwicach i tam, w 1956 r., uzyskał dyplom magistra inżyniera elektryka. Pracę zawodową rozpoczął w Biurze Projektów „Elektroprojekt” w Szczecinie, gdzie, kierując w latach 1955–1962 Zespołem Projektowym, zdobywał doświadczenie praktyczne, które później wykorzystywał w pracy badawczej.

Profesor Ryszard Sikora rozpoczął pracę naukową na Politechnice Szczecińskiej w 1957 r. W 1967 r. uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych w zakresie elektrotechniki na Politechnice Gdańskiej, w 1976 r. został profesorem nadzwyczajnym, a w 1986 profesorem zwyczajnym. W tym okresie pełnił różne funkcje kierownicze w strukturach organizacyjnych Wydziału Elektrycznego Politechniki Szczecińskiej. Po reorganizacji Wydziału Elektrycznego Politechniki Szczecińskiej, w 1990 r. profesor Ryszard Sikora został kierownikiem nowo utworzonej Katedry Elektrotechniki Teoretycznej i Informatyki. Funkcję tę pełnił do momentu przejścia na emeryturę. Katedra została uformowana przez profesora, i mimo że jej skład ulegał pewnym zmianom, to od początku istnienia zawsze wyróżniała się osiągnięciami naukowymi w skali całej Politechniki Szczecińskiej. Bardzo znamienne są osiągnięcia profesora w zakresie kształcenia kadry. Profesor Ryszard Sikora był promotorem kilkunastu doktoratów oraz autorem licznych recenzji rozpraw

doktorskich, habilitacyjnych i wniosków profesorskich. Wiele wychowanków profesora osiągnęło stopnie doktora habilitowanego, a także tytuły profesorskie w Polsce i za granicą.

Profesor Ryszard Sikora jest twórcą szczecińskiej szkoły naukowej w zakresie elektrotechniki teoretycznej o renomie uznanej w kraju i za granicą. Wniósł wielki wkład w rozwój badań z zakresu analizy i syntezy pól elektromagnetycznych. Jest pionierem w zakresie badań nad rozwiązywaniem zagadnień odwrotnych w elektromagnetyzmie. Przed kilkudziesięciu laty zainicjował i do dziś prowadzi prace nad rozwojem elektromagnetycznych metod badań nieniszczących, ze szczególnym uwzględnieniem metody wiroprowodowej i radiografii komputerowej. Jego aktualne badania skoncentrowane są na zastosowaniu sztucznej inteligencji w automatycznym rozpoznawaniu defektów i diagnostyce medycznej. W szczególności sposób zaangażowany jest w prace nad automatyczną identyfikacją zmian nowotworowych na podstawie wyników badań mammograficznych.

Dorobek naukowy Profesora Ryszarda Sikory obejmuje ponad 400 artykułów w uznanych czasopismach krajowych i międzynarodowych oraz w materiałach światowych kongresów i konferencji. Profesor Ryszard Sikora jest autorem trzech wydań podręcznika akademickiego „Teoria pola elektromagnetycznego” (WNT), współautorem książki „Computational Magnetics” (London Chapman and Hall 1995), autorem książki „Elektromagnetyczne metody testowania materii”, skryptów wydanych w Politechnice Szczecińskiej i redaktorem dwóch monografii naukowych.

Profesor Ryszard Sikora wykładał i wykłada przedmioty wchodzące w zakres elektrotechniki teoretycznej oraz przedmioty z nią związane: fizyczne i matematyczne podstawy elektrotechniki, teorię obwodów, teorię pola elektromagnetycznego, teledinamiki, technologie internetowe, nieniszczące metody badania struktur technicznych i biologicznych oraz kompatybilność elektromagnetyczną. Prowadził też wykłady z zakresu metod obliczania rozkładów pól elektromagnetycznych, defektoskopii wiroprowodowej i bioelektromagnetyzmu na wielu uniwersytetach w: Japonii, Włoszech, Niemczech, Kanadzie, Grecji, ZSRR i Bułgarii.

Profesor Ryszard Sikora jest od wielu kadencji członkiem Komitetu Elektrotechniki PAN, członkiem rad redakcyjnych *Archives of Electrical Engineering* i *Przeglądu Elektrotechnicznego*, członkiem wielu komitetów naukowych krajowych i międzynarodowych

konferencji naukowych, przewodniczącym cyklicznej konferencji International Symposium on Theoretical Electrical Engineering (ISTET). Jest członkiem założycielem i członkiem honorowym Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej, członkiem Stowarzyszenia Elektryków Polskich (od 1956 r.), członkiem założycielem i członkiem zarządu głównego Polskiego Towarzystwa Zastosowań Elektromagnetyzmu oraz członkiem założycielem International Compumag Society.

Profesor Ryszard Sikora kierował i kieruje wieloma formalnymi i nieformalnymi krajowymi, a także międzynarodowymi zespołami badawczymi. Był wieloletnim członkiem Rady Naukowej Instytutu Elektrotechniki w Warszawie. W 1999 r. został członkiem World Federation of Nondestructive Evaluation z siedzibą w Iowa State University, USA. Profesor Ryszard Sikora aktywnie zabiega o udział polskich naukowców w programach badawczych Unii Europejskiej. Przez cztery lata kierował zespołem ZUT, który uczestniczył w realizacji projektu FILMFREE w ramach „6th Framework Programme”. Projekt ten miał charakter pionierski i dotyczył rozwoju techniki cyfrowej radiografii i algorytmów automatycznego rozpoznawania defektów. Profesor Ryszard Sikora uczestniczył też w kilku projektach w ramach „7th Framework Programme”. W bieżącym roku zespół kierowany przez Profesora Ryszarda Sikorę zakończył realizację projektu dotyczącego wykorzystania sztucznej inteligencji do identyfikacji defektów połączeń spawanych.

Profesor Ryszard Sikora za działalność naukową i dydaktyczną wielokrotnie otrzymywał nagrody ministra edukacji, sekretarza

PAN oraz rektora Politechniki Szczecińskiej (Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie). W 1999 r. został odznaczony srebrnym medalem Alessandro Volty, przyznawanym przez międzynarodową społeczność naukową na konferencji International Symposium on Electromagnetic Fields in Electrical Engineering (ISEF). W 2007 r. otrzymał prestiżową nagrodę za osiągnięcia naukowe od Japanese Society of Applied Electromagnetics and Mechanics (JSAEM). Ma wiele odznaczeń lokalnych i państwowych, wśród nich Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski. W 2008 r. wyróżniono Profesora Ryszarda Sikorę tytułem i godnością doktora honoris causa Politechniki Szczecińskiej.

Życzymy Panu Profesorowi kolejnych lat pełnych sukcesów.

*Tekst: Ryszard Pałka, Justyna Jończyk
Zdjęcia Jerzy Undro*

Profesor Antoni Morawski w CBNiR

Profesor dr hab. inż. Antoni W. Morawski (Wydział Technologii i Inżynierii Chemicznej ZUT) ponownie został powołany przez ministra nauki i szkolnictwa wyższego na członka Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju od 2007 roku realizuje zadania z zakresu polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa. Działalność Centrum finansowana jest ze środków skarbu państwa oraz funduszy Unii Europejskiej.

Rada Centrum jest ciałem doradczym i opiniotwórczym, wypowiada się w sprawach określania proponowanych zadań badawczych służących realizacji strategicznych programów badań naukowych i rozwojowych, warunków konkursów na wykonanie prac badawczych oraz innych zadań wynikających z przepisów ustawy. Posiada decydujący głos w zakresie ustanawiania składu zespołów ekspertów i rozporządzania majątkiem CBN. W skład Rady wchodzi przedstawiciele prezydenta RP, administracji rządowej, a także wybitne osobistości reprezentujące środowiska naukowe, gospodarcze i finansowe.

Nowa kadencja

Zakończyły się wybory członków Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów na kadencję 2013–2016. Z naszej uczelni w skład CK ponownie weszli prof. dr hab. inż. Krzysztof Furowicz z Wydziału Nauk o Żywności i Rybactwa (dziedzina nauki rolnicze – dyscyplina rybactwo) oraz prof. dr hab. inż. Eugeniusz Milchert z Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej (dziedzina nauki techniczne – dyscyplina technologia chemiczna).

Centralna Komisja ds. Stopni i Tytułów działa na podstawie ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (DzU nr 65, poz. 595, z późn. zm.). CK zajmuje się wszelkimi procedurami związanymi z nadawaniem stopni i tytułów naukowych, m.in. przyznawaniem uprawnień radom jednostek naukowych do nadawania stopni doktora i doktora habilitowanego, wyznaczaniem recenzentów w przewodach doktorskich i habilitacyjnych oraz w postępowaniach o nadanie tytułu profesora, zatwierdzaniem uchwał rad wydziałów i rad naukowych w zakresie wniosków o nadanie tytułu profesora, rozpatrywaniem odwołań od uchwał rad jednostek naukowych w zakresie procedur nadawania stopni i tytułów oraz kontrolowaniem działalności jednostek uprawnionych do nadawania stopni naukowych.

Medal Amicus Scientiae et Veritatis

Zarząd Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego przyznał dr inż. Monice Kowalewskiej z Zakładu Syntezy Organicznej i Technologii Leków Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej ZUT medal Amicus Scientiae et Veritatis. Uhonorowano w ten sposób osiągnięcia naukowe pani doktor w badaniach nad syntezą nowych pochodnych 2-alkiloaminobenzofuranu i kwasu 5-amino-2-benzofuranowego.

Medal wręczono 12 grudnia 2012 roku w Sali Strumiańskiej Biblioteki Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego podczas sesji naukowej Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego pt. „Osobowości szczecińskiej nauki”.

Profesor Skrzypczak nagrodzony

Minister nauki i szkolnictwa wyższego Barbara Kudrycka wręczyła nauczycielom akademickim nagrody. Wśród laureatów, jako jedyny przedstawiciel szczecińskiego środowiska naukowego, znalazł się prof. dr hab. inż. Wiesław Skrzypczak z Katedry Fizjologii, Cyto biologii i Proteomiki (Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt ZUT). Uroczystość odbyła się 19 grudnia 2012 roku w Sali Wielkiej Zamku Królewskiego w Warszawie. Profesor otrzymał nagrodę zespołową za osiągnięcia dydaktyczne, wspólnie z prof. dr hab. Tadeuszem Stefaniakiem z Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu oraz prof. dr hab. Romualdem Zabielskim ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Z wnioskiem o nagrodę ministra wystąpił Senat Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Maria Kaszyńska laureatem medalu im. profesora Romana Ciesielskiego

Laureatem medalu PZITB im. profesora Ciesielskiego w 2012 roku – medalu oznaczonego numerem 7 – została dr hab. inż. Maria Kaszyńska, dziekan Wydziału Budownictwa i Architektury ZUT.

To prestiżowe wyróżnienie przyznała 30 czerwca 2012 r. Kapituła medalu, w skład której wchodzi: prof. Wojciech Radomski – przewodniczący Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN, Ryszard Trykosko – przewodniczący PZITB, prof. Andrzej Łapko – przewodniczący Komitetu Nauki PZITB, dr inż. Marian Płachecki – przewodniczący Małopolskiego Oddziału PZITB, prof. Tadeusz Tatara – dziekan Wydział Inżynierii Lądowej Politechniki Krakowskiej i przewodniczący Komisji Nauki Krakowskiego Oddziału PZITB oraz laureaci medalu: prof. Janusz Kawecki (Politechnika Krakowska), dr inż. Stefan Pyrak (Politechnika Warszawska), prof. Stanisław Kajfasz (ITB), prof. Jan Kmita (Politechnika Wrocławska), prof. Krzysztof Stypuła (Politechnika Krakowska) oraz prof. Wojciech Włodarczyk (Politechnika Warszawska).

Patron medalu, profesor Roman Ciesielski był wybitnym działaczem i członkiem honorowym PZITB, doktorem honoris causa Politechniki Krakowskiej, członkiem rzeczywistym Polskiej Akademii Nauk, rektorem Politechniki Krakowskiej w latach 1981–1982, odwołanym po wprowadzeniu stanu wojennego, wieloletnim kierownikiem Zakładu, później Katedry Dynamiki Budowli i dyrektorem Instytutu Mechaniki Budowli Politechniki Krakowskiej, przewodniczącym Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego (1982–1985), przewodniczącym Komitetu Inżynierii Lądowej PAN (1972–1990) i honorowym przewodniczącym tego Komitetu, przewodniczącym Komitetu Nauki PZITB (1962–1972), działaczem międzynarodowych organizacji naukowych, senatorem ziemi krakowskiej I kadencji Senatu III Rzeczypospolitej (1989–1991), wspaniałym nauczycielem akademickim i wychowawcą wielu pokoleń inżynierów, wybitnym inżynierem, ekspertem i badaczem – prekursorem badań w zakresie oddziaływań parasejsmicznych i diagnostyki dynamicznej. W okresie okupacji niemieckiej był zaangażowany w wojskową działalność konspiracyjną i w akcje zbrojne Armii Krajowej. Był wybitnym człowiekiem benedyktyńskiej pracy, wielkim autorytetem naukowym, zawodowym i moralnym, sumieniem środowiska budowlanego. Zmarł 9 czerwca 2004 r.

Medal jest przyznawany za wybitne osiągnięcia twórcze w dziedzinie inżynierii lądowej, połączone z wyróżniającą się działalnością społeczną na rzecz budowania autorytetu Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa oraz za wierność ideałom Związku.

Dr hab. inż. Maria Kaszyńska współpracowała z profesorem Ciesielskim od 1995 r. do jego śmierci w 2004 r. Od 1987 r. jest członkiem PZITB, pełniąc w nim kolejno funkcje sekretarza oddziału, wiceprzewodniczącej, a od 2002 r. przewodniczącej Szczecińskiego Oddziału PZITB i członka Zarządu Głównego PZITB. Jest członkiem wielu komitetów i organizacji krajowych: Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN (od 2007 r.), Sekcji Materiałów Budowlanych KILIW PAN (od 1999 r.), Sekcji Konstrukcji Betonowych KILIW PAN (od 1996 r.), Komitetu Nauki PZITB (od 2003 członkiem a od 2009 r. wiceprzewodniczącą), oraz międzynarodowych: ACI

(American Concrete Institute), IABMAS (International Association for Bridge, Maintenance and Safety), ASTM International Worldwide, RILEM (International Union of Laboratories and Experts and Structures), a także członkiem komitetów naukowych konferencji krajowych i międzynarodowych. Od 1994 r. jest głównym organizatorem jednej z największych budowlanych konferencji w Polsce „Awarii Budowlanych”. To właśnie przy organizacji tej konferencji tak ściśle współpracowała z profesorem Ciesielskim.

Za działalność naukową i organizacyjną wyróżniona w 2006 r. prestiżową nagrodą PZITB im. prof. Wacława Żenczykowskiego, a za działalność na rzecz regionu Złotym Orderem Gryfa Zachodniopomorskiego. Wyróżniona też przez ministra infrastruktury oznaką „Za zasługi dla Budownictwa”. Otrzymała Honorową Złotą (1996), i Złotą z Diamentem (2009) Odznakę PZITB, Honorową Odznakę Srebrną (2004) i Złotą (2008) NOT, Medal Komisji Edukacji Narodowej (2004) i Srebrny Krzyż Zasługi (2001).

*Wybrane fragmenty z artykułu
dr. inż. Stefana Pyraka
redaktora naczelnego
Inżynierii i Budownictwa
(numer 10/2012)*

Kształcenie europejskie – 20 lat doświadczeń Wydziału Budownictwa i Architektury

W październiku 2012 roku Wydział Budownictwa i Architektury rozpoczął kolejny rok kształcenia w specjalności organizacja i zarządzanie w budownictwie – inżynier europejski. Minęło dokładnie 20 lat od momentu, gdy rozpoczęto kształcenie pierwszego rocznika studentów tej specjalności.

Pomysł zorganizowania studiów dla studentów budownictwa pragnących specjalizować się w zagadnieniach organizacji i zarządzania w warunkach międzynarodowych powstał poza granicami Polski. Inicjatywa zrodziła się w 1990 r. w Oldenburgu (Niemcy) i została rozwinięta na bazie istniejącej już wówczas współpracy z sąsiednią uczelnią w Groningen (Holandia) oraz uniwersytetem w Wolverhampton (Wielka Brytania).

Pierwsze lata dekady lat 90. ubiegłego wieku to czas niezwykle intensywnych zmian polityczno-gospodarczych w krajach byłego bloku wschodniego. Wyzwalanie się spod dotychczasowej politycznej zależności i przechodzenie do obszaru gospodarki rynkowej postawiło te kraje przed problemami, do rozwiązania których nie były w pełni przygotowane. Ówczesna Europejska Wspólnota Gospodarcza stworzyła program TEMPUS, którego celem było finansowanie działań służących integracji szkolnictwa wyższego krajów Europy Centralnej i Wschodniej z systemem szkolnictwa wyższego zachodnioeuropejskiego. Z inicjatywą wykorzystania tego programu i wciągnięcia do współpracy uczelni w Polsce wystąpił prof. Carsten Ahrens z Oldenburga. Złożył wizytę ówczesnemu dziekanowi Wydziału Budownictwa i Architektury Politechniki Szczecińskiej prof. Zygmuntovi Meyerowi. Przedstawione założenia ewentualnej współpracy zostały zaakceptowane i w ten sposób doszło do pierwszego spotkania grupy roboczej tworzącej podstawy prowadzonych wspólnie studiów. Spotkanie odbyło się w Szczecinie w dniach 11–13 grudnia 1991 r. Ze strony polskiej, oprócz dziekana WBiA, wzięli udział śp. doc. Andrzej Bania oraz dr inż. Wiesław Paczkowski. Stronę zachodnią reprezentowali przedstawiciele uczelni z Oldenburga i Groningen.

Ówczesna sytuacja polityczno-gospodarcza pozwalała sądzić, że dojdzie do silnego rozwoju inwestycji zachodnich na terenach państw byłego bloku wschodniego, co w sposób oczywisty wiązało się z istotnym wzrostem działań czysto budowlanych. Do ich skutecznej realizacji potrzebne były właściwie przygotowane kadry inżynierskie ze znacząco rozbudowanymi elementami wykształcenia menadżersko-organizacyjnego. Szczególnym aspektem tego przygotowania miała być pogłębiona znajomość języków obcych umożliwiająca w pełni efektywną współpracę merytoryczną na odpowiednio wysokim poziomie zarządzania i organizacji. A że wspomniane uczelnie już wspólnie rozwijały program nauczania European Civil Engineering Management (ECEM), postanowiły go rozszerzyć, zapraszając do współpracy Wydział Budownictwa i Architektury ówczesnej Politechniki Szczecińskiej.

Najważniejszym wynikiem spotkania było podjęcie decyzji o wspólnej realizacji programu ECEM, począwszy od roku akademickiego 1992/1993. Podstawowa trudność polegała na tym, iż w chwili podejmowania tej decyzji nie były przyznane na ten cel żadne fundusze europejskie, a różnica dochodów mieszkańców Polski i krajów zachodnioeuropejskich była tak duża, że praktycznie wykluczała możliwość samodzielnego funkcjonowania polskich studentów za granicą. Mimo tego, prace przygotowawcze ruszyły pełną parą. Uczelnie partnerskie sfinansowały dwutygodniowe pobyty naszych pracowników, którzy zapoznali się z tamtejszym systemem kształcenia i na tej podstawie przygotowali propozycję czteroletniego pro-

gramu studiów inżynierskich wpisujących się w programy realizowane na tamtejszych uczelniach. Należy podkreślić, iż czteroletnie stacjonarne studia inżynierskie zawierające także semestry praktyki były w naszych warunkach zupełną nowością, gdyż całkowicie dominowały wówczas pięcioletnie studia magisterskie z praktykami odbywanymi w okresie wakacyjnym.

Już 7 lutego 1992 r. zgłoszono do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego podjęcie prac nad nową specjalnością. 25 maja tego roku Senat Politechniki Szczecińskiej zaakceptował przygotowany program studiów i niezwłocznie przekazał go do MNiSzW. Pozwoliło to na przeprowadzenie naboru pierwszej grupy studentów na rok akademicki 1992/1993 i w konsekwencji rozpoczęcie od października zajęć na nowej specjalności. Wiadomość o przyznaniu finansowania przekazano podczas odbywających się w Oldenburgu w dniach 12–16 października 1992 r., Dni Europejskich. Finansowanie przyznano z programu TEMPUS na trzy lata, nadając mu numer JEP-4625. Otrzymane fundusze pozwoliły na dopracowanie wielu szczegółów wspólnego programu studiów, ale przede wszystkim umożliwiły realizację głównego celu przedsięwzięcia, czyli wymiany studentów.

Od samego początku cechą szczególną tej wymiany był silny brak równowagi między liczbą studentów wyjeżdżających z naszej uczelni a liczbą studentów przyjeżdżających. O ile w latach 1992–1995 wyjazdy polskich studentów były finansowane przez program JEP-4625, a potem krótkotrwale także przez Fundację Współpracy Niemiecko-Polskiej, to w następnych latach studenci mogli liczyć już tylko na stypendia Politechniki Szczecińskiej, uzupełniając je własnymi finansami. Mimo to, liczba studentów wyjeżdżających zawsze znacznie przekraczała liczbę studentów przyjeżdżających na naszą uczelnię.

Ten brak równowagi wymagał wyważonego postępowania z uczelniami partnerskimi. Ewidentna chęć naszych studentów, by studiować za granicą, wymagała ze strony wydziału znacznego zaangażowania organizacyjnego służącego ułożeniu w jak najlepszy sposób współpracy z uczelniami zagranicznymi. Oprócz niekończącego się procesu dopracowywania technicznych szczegółów realizacji wspólnego programu nauczania, konieczne było poddawanie naszego programu walidacji przez odpowiednie organy akredytacyjne uczelni partnerskich.

Pierwsze dyplomy wręczono na wspólnej uroczystości, która odbyła się 6 grudnia 1996 r. w Oldenburgu. Dyplomy odbierali studenci ze Szczecina, Wolverhampton, Groningen i Oldenburga. Wszystkie uczelnie reprezentowane były przez wysokiego szczebla przedstawicieli. Politechnikę Szczecińską reprezentowali: ówczesny prorektor prof. Andrzej Brykalski, ówczesny dziekan WBiA prof. Włodzimierz Kiernożycki i dr inż. Wiesław Paczkowski.

Wręczenie pierwszych dyplomów zbiegło się z końcem działalności pierwszego przewodniczącego grupy ECEM prof. Carstena Ahrensa. To on był odpowiedzialny za zarządzanie i rozliczenie programu JEP-4625, którego łączna wartość w trzyletnim okresie 1992–1995 wyniosła 434 100 ECU (odpowiednik dzisiejszego euro). Obowiązki kierowania grupą ECEM przejął Joop Bakker z Groningen, przy czym głównym spoiwem grupy stał się nie formalny, dobrze finansowany program, a głębokie przekonanie o słuszności działań na rzecz europejskiej integracji poprzez wymianę młodzieży, służące podstawowemu doświadczeniu integrującemu, jakim jest wspólna praca.

Już w trakcie realizacji programu JEP-4625 podejmowano próby rozszerzenia grupy współpracujących uczelni o dalsze uczelnie z Europy Wschodniej (Praga, Budapeszt). Jednocześnie kontakty naszych zachodnich partnerów spowodowały zainteresowanie innych uczelni

zagranicznych grupą ECEM. W efekcie, mimo braku zewnętrznego finansowania, grupa ECEM zaczęła przyciągać kolejne uczelnie włączając się do procesu wymiany studentów.

W 1999 r. z powodów osobistych Joop Bakker musiał zrezygnować z kierowania grupą ECEM, a jego obowiązki przejął Roland Piel z Oldenburga. Odkryło się to zgodnie z wypracowanym przez grupę w latach 1998–1999 zbiorem zasad postępowania nazwanym „Rules and Procedures” (R&P). Przewidywał on rotacyjne przejmowanie kierowania grupą na co najwyżej dwie dwuletnie kadencje przez przedstawicieli uczelni, które grupę utworzyły.

Jednym z czynników, które decydowały o zainteresowaniu się naszą grupą przez inne uczelnie zagraniczne, było wypracowanie zasad wydawania podwójnych dyplomów. Biorąc pod uwagę fakt, że realizowany był na wszystkich uczelniach program studiów o tej samej strukturze, tych samych lub zbliżonych przedmiotach, że studenci studiowali przez dwa semestry na uczelni zagranicznej i dodatkowo odbywali jeden semestr praktyki zawodowej w zagranicznym przedsiębiorstwie, uznano, że elementów wspólnych jest tak wiele, iż pozwalało to na traktowanie uzyskiwanego wykształcenia jako równorzędnego w uczelniach, między którymi student dokonywał wymiany. Na tej podstawie zaproponowano, by student po wykonaniu pracy dyplomowej nadzorowanej niezależnie przez dwie współpracujące uczelnie mógł otrzymać dwa oryginalne dyplomy inżynierskie obu uczelni. Każda z uczelni zatwierdzała tę procedurę na podstawie obowiązujących ją własnych przepisów krajowych.

Wzrastające zainteresowanie działalnością grupy ECEM zaowocowało nową formą współpracy polegającą na organizowaniu corocznych spotkań wszystkich uczelni tworzących samą grupę, jak i zainteresowanych przystąpieniem do współpracy. Pierwsze takie spotkanie odbyło się w marcu 2000 r. w Tampere (Finlandia). W spotkaniu wzięło udział 12 uczelni, przy czym powstało zagrożenie jednej z fundamentalnych zasad, na których budowana była grupa, a zasada ta została wyrażona także w podpisanej umowie R&P: „one country, one school”. W konsekwencji należało podjąć działania korygujące przywracające Politechnice Szczecińskiej przywilej bycia jedynym reprezentantem Polski w tej grupie. Następne spotkanie, które odbyło się w Szczecinie w marcu 2001 r., w pełni już tę zasadę respektowało.

Grupa ECEM, która w 1992 r. liczyła czterech członków, systematycznie się rozbudowywała. W latach 2003–2007 przewodnictwem grupy objął Wiesław Paczkowski. W tym okresie grupa osiągnęła liczbę 13 uczelni. Tematykę corocznych spotkań dostosowywano do bieżącej sytuacji i wymagań. Jak zwykle najważniejsza była kwestia wymiany studentów, przy czym działania te, które w początkowym okresie były czymś wyjątkowym na skalę europejską, wpisały się obecnie w program ERASMUS i korzystają z jego struktury organizacyjnej. Grupa inspirowała i zachęcała do wymiany kadry. Ważnym aspektem pracy jest dostosowanie się do nieustannie zmieniającej się sytuacji w krajach uczelni tworzących grupę. Zmieniają się przepisy krajowe, uczelnie się reorganizują, w szczególności łącząc się z innymi, lub wydzielając z istniejących struktur, wprowadzane są nowe wymagania dotyczące akredytacji uczelni (w tym partnerskich) a także walidacji programów nauczania. Wszystko to wymaga bieżących korekt, a czasami istotnego nakładu pracy, by podążać stawianym nowym wymaganiom.

Strukturę realizowanych studiów przedstawiono na rys. 1.

I		II		III		IV	
1	2	3	4	5	6	7	8
TH	TH	TH	TH	TA	TA	PA	DH

Rys. 1. Struktura studiów ECEM

Dwa pierwsze lata studiów (cztery semestry oznaczone TH) student odbywa na uczelni macierzystej, zapoznając się z podstawami inżynierskimi budownictwa. Trzy następne semestry przewidziane są na studia na uczelni zagranicznej ze szczególnym ukierunkowaniem

na zagadnienia organizacji i zarządzania. Semestry 5. i 6. (oznaczone TA) są semestrami teoretycznymi, a semestr 7. (PA) przeznaczony jest na praktykę w przedsiębiorstwie zagranicznym.

Istotnym osiągnięciem uczelni realizujących studia ECEM jest wypracowanie warunków umożliwiających studentowi odbywającemu zagraniczną część studiów uzyskanie dyplomu nie tylko uczelni macierzystej, ale także – po spełnieniu wielu szczegółowych warunków w semestrze 8. (DH) – dyplomu uczelni zagranicznej.

Oryginalny plan studiów z 1992 r. podlegał modyfikacjom z niezmiennym zachowaniem głównych założeń zapewniających efektywną współpracę międzynarodową. Istotnych korekt dokonano poczynając od roku akademickiego 1997/1998 w związku z wprowadzeniem minimów programowych Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.

Specjalność organizacja i zarządzanie w budownictwie – inżynier europejski podlegała akredytacji w ramach akredytacji kierunku budownictwo na WBiA w 2003 r. na okres 2002/2003–2007/2008 oraz w 2008 r. na okres 2008/2009–2014/2015. Ponadto nasz program studiów podlegał walidacji przez wiele zagranicznych uczelni partnerskich.

Program ECEM jest realizowany na następujących uczelniach zagranicznych (podawana jest aktualna nazwa uczelni, w miarę możliwości w języku oryginalnym):

- Jade Hochschule, Oldenburg, Niemcy (D);
- Hanzehoghschool, Groningen, Holandia (NL);
- University of Wolverhampton, Anglia (UK);
- Höskolan Halmstad, Szwecja (S);
- České Vysoké Učení Technické v Praze, Praga, Czechy (CZ);
- Ybl Miklós Műszaki Főiskolai Kar, Budapeszt, Węgry (H);
- Gosudarstwiennyj Uniwiersitet Uprawlenija, Moskwa, Rosja (RUS);
- École Supérieure d'Ingénieurs des Travaux de la Construction de Cachan, Francja (F);
- Universidad Politecnica de Valencia, Hiszpania (E);
- Galway – Mayo Institute of Technology, Galway, Irlandia (IRL);
- VIA University College, Horsens, Dania (DK);
- University of Abertay Dundee, Szkocja (SCT);
- Tampere Polytechnic, Finlandia (FIN).

Działalność grupy uczelni realizujących program ECEM była monitorowana przez DAAD (Deutscher Akademischer Austausch Dienst) w ramach europejskiego programu badawczego dotyczącego międzynarodowej wymiany na studiach I i II stopnia. Badanie było prowadzone pod kątem efektywności wymiany studentów i objęło jedenaście państw, które podpisały Układ Boloński. W raporcie „Transnational Mobility in Bachelor and Master Programmes”, opublikowanym w 2006 r. grupę ECEM przedstawiono i opisano w rozdziale „Examples of Good Practice”.

Podsumowanie aktywności Wydziału Budownictwa i Architektury w grupie ECEM przedstawiono w poniższej tabeli dotyczącej absolwentów w poszczególnych latach akademickich. Kolumny od D do IRL podają liczbę polskich studentów, którzy studiowali na wskazanych uczelniach zagranicznych, przy czym kolumny wewnętrzne podają odpowiednio liczby studentów, którzy jedynie studiowali za granicą, uzyskując potwierdzający certyfikat (C) lub studiowali za granicą, uzyskując dyplom uczelni zagranicznej (D). W kolumnie PL podano w poszczególnych kolumnach wewnętrznych liczby polskich studentów, którzy całość studiów odbyli w kraju (PL) lub studentów zagranicznych z podanych krajów, którzy studiowali na WBiA. Litera D oznacza uzyskanie polskiego dyplomu.

Co roku na początku października naszą uczelnię odwiedzają przedstawiciele uczelni partnerskich, przedstawiając studiującym specjalność inżynier europejski, warunki studiowania na uczelniach zagranicznych. Tegoroczna wizyta ze względu na okrągłą rocznicę rozpoczęcia kształcenia na tej specjalności miała charakter szczególny. Gościliśmy prof. Carstena Ahrensa, którego można śmiało nazwać „ojcem” całego projektu. Profesor Ahrens spotkał się ze studentami I i II roku, przedstawiając nie tylko krótkie wspomnienie

Rok	PL				D		NL		UK		F		E		S		DK		FIN		IRL		Razem
	PL	D	NL	UK	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	
1995/1996				1	8		10		4														22
1996/1997	9	1	1		11			8	4														32
1997/1998	8	1			8			8		3													27
1998/1999	5	3			6	1	1	8															21
1999/2000	5					10	1	4															20
2000/2001	4	2			8	1	1	6															20
2001/2002	14				7			6							1								28
2002/2003	17	1			11			8							6								42
2003/2004	11	1				10		10			2				4								37
2004/2005	18	1				11		2			2		1		6								40
2005/2006	15					8		5							8			2		1			39
2006/2007	8				4	2		16				1		3	1					4			39
2007/2008	9	1D			1	4		5							2	2				1			24
2008/2009	16		1D			4		7							2	1		2					32
2009/2010	21				1	2		7							2	4	10						47
2010/2011	27						2	2									3	8					42
SUMA	187	11	2	1	65	53	23	94	8	3	4	0	2	0	14	24	7	20	2	0	6	0	512

trudnych początków tej specjalności, ale także gorąco zachęcając do korzystania z ogromnych możliwości, jakie daje łączenie studiów krajowych z zagranicznymi oraz podkreślając ważny europejski wymiar tego przedsięwzięcia.

Zagranicznych gości przyjął dziekan Wydziału Maria Kaszyńska. Spotkanie wykorzystano nie tylko do podsumowania 20-letniej działalności inżyniera europejskiego, ale wykonania kilku praktycznych działań służących dalszemu usprawnianiu tej specjalności. Podjęto decyzję o uruchomieniu dodatkowych kursów języka niemieckiego dla studentów wybierających się na zagraniczną część studiów do Oldenburga. Kursy w całości finansowane będą przez uczelnię niemiecką. Dziekan Maria Kaszyńska gorąco podziękowała przybyłym reprezentantom uczelni zagranicznych za ich konsekwentne zaangażowanie we współpracę z Wydziałem Budownictwa i Architektury.

- silne zaangażowanie osobiste uczestników tego projektu, dzięki czemu udało się przezwyciężyć mnóstwo zdarzeń wpływających destrukcyjnie na współpracę tak wielu uczelni;
- wprowadzenie zasady „one country, one school”, co wpłynęło stabilizująco na proces współpracy;
- czynnikiem silnie stymulującym studentów do wyjazdów zagranicznych była możliwość uzyskania podwójnego dyplomu;
- bieżąca wymiana studentów ma silne oparcie w programie ERASMUS;
- szczególnie korzystnie na współpracę międzynarodową wpływają te uczelnie zachodnie, które są żywotnie zainteresowane pozyskiwaniem studentów zagranicznych.

Mimo postępującego spadku liczby studentów, związanego z pogłębiającym się kryzysem demograficznym, specjalność organizacja i zarządzanie w budownictwie – inżynier europejski cieszy się cią-

Prof. Carsten Ahrens w czasie spotkanie ze studentami inżyniera europejskiego

Uczestnicy tegorocznego roboczego spotkania grupy ECEM w Szczecinie

Utrzymanie skutecznej, wieloletniej współpracy wielu uczelni zagranicznych jest rzeczą trudną i stosunkowo rzadką, szczególnie gdy ta współpraca dotyczy kształcenia studentów. Tym istotniejsze jest wskazanie czynników, które zadecydowały o sukcesie tego projektu. Wymienić należy:

- intensywne finansowanie projektu przez TEMPUS JEP-4625, co pozwoliło ma stworzenie trwałych podwalin współpracy;

gle niesłabnącym zainteresowaniem, a wielu studentów lokuje swe wysokie aspiracje i nadzieje w możliwości studiowania za granicą, którą dał im pomysł zrodzony 20 lat temu.

Wiesław Paczkowski
prodziekan ds. inżyniera europejskiego
Wydział Budownictwa i Architektury

IV Uczelniana Sesja Studenckich Kół Naukowych – 7 grudnia 2012 roku

Nad czym pracują przyszli naukowcy

Do czwartej edycji sesji zgłosiło się 40 studenckich kół naukowych reprezentujących wszystkie dziesięć wydziałów Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Nadesłano 59 streszczeń, z czego 29 do bloku przyrodniczego, 22 do bloku technicznego oraz 8 do bloku ekonomicznego. Prezentowane przez członków studenckich kół naukowych referaty oceniały komisje konkursowe w składzie:

- blok przyrodniczy – prof. dr hab. inż. Stanisław Krzykawski, dr hab. inż. Dorota Jadczyk prof. nadzw., dr hab. inż. Maria Swarczewicz prof. nadzw., dr hab. Dorota Jankowiak prof. nadzw., dr inż. Daniel Zaborski;
- blok techniczny – dr hab. inż. Tadeusz Iglantowicz prof. nadzw., dr hab. inż. Roman Kaszyński prof. nadzw., dr hab. inż. Jan Jurga, dr inż. Piotr Piela;
- blok ekonomiczny – prof. dr hab. Krystyna Brzozowska, dr Jerzy Bielec, dr inż. Arkadiusz Zmuda.

Wyniki w poszczególnych blokach tematycznych:

Blok przyrodniczy

I miejsce

„Od szcicia do zakażenia, badanie adhezji drobnoustrojów do nici chirurgicznych” – Adrian Augustyniak, Atsuki Takahashi; Studenckie Koło Naukowe Mikrobiologów; opiekun: dr inż. Karol Fijałkowski, Katedra Immunologii, Mikrobiologii i Chemii Fizjologicznej (WBiHZ).

II miejsce

„Startery zdegenerowane w diagnostyce rotawirusów. Od analizy sekwencji do optymalizacji” – Krzysztof Lisowski; Studenckie Koło Naukowe Inżynierii Genetycznej i Komórkowej TRITORIUM; opiekun: dr hab. Andrzej Dybus, Katedra Nauk o Zwierzętach Przeżywających, Zakład Cytogenetyki Molekularnej (WBiHZ).

III miejsce

„Ocena potencjału grzyba z rodzaju *Trametes* sp. w kierunku enzymatycznej degradacji wybranych barwników syntetycznych” – Agata Wasak; Studenckie Koło Naukowe Enzymologów; opiekun: dr inż. Radosław Drozd, Katedra Immunologii, Mikrobiologii i Chemii Fizjologicznej (WBiHZ).

Wyróżnienia

„Zastosowanie nowoczesnych technik biologii molekularnej w analizie żywności pochodzenia zwierzęcego” – Michał Kubaj; Studenckie Koło Naukowe Mikrobiologii i Biotechnologii Stosowanej; opiekun: dr inż. Wojciech Sawicki, Katedra Mikrobiologii i Biotechnologii Stosowanej (WNoŻiR).

„Wróg bakterii wrogiem człowieka, czyli indukcja bakteriofagów lambdoidalnych niosących geny toksyn Shiga w odpowiedzi na wybrane czynniki środowiskowe” – Agata Młynarczyk, Bartłomiej Grygorcewicz; Studenckie Koło Naukowe Mikrobiologów; opiekun: dr inż. Karol Fijałkowski, Katedra Immunologii, Mikrobiologii i Chemii Fizjologicznej (WBiHZ).

„Projekt zagospodarowania terenu przy parafii pw. św. Andrzeja Boboli w Krajiniku Górnym” – Katarzyna Kucier, Andrea Lubarska, Anna Wesołowska, Sebastian Mazurek; Studenckie Koło Naukowe Dendrologów i Projektantów Zieleni; opiekun: dr inż. Marcin Kubus, Katedra Dendrologii i Kształtowania Terenów Zieleni (WNoŻiR).

Blok techniczny

I miejsce

„Pomiary impedancji bioelektrycznej z wykorzystaniem układu AD5933” – Marcin Walków, Łukasz Przeniosło, Maciej Krempa; Studenckie Koło Naukowe Inżynierii Biomedycznej AKSON; opiekun: dr inż. Krzysztof Penkala, Katedra Inżynierii Systemów, Sygnałów i Elektroniki (WE).

II miejsce

„Wirtualny rezonans magnetyczny na skrzyżowaniu dróg” – Przemysław Makiewicz; Studenckie Koło Naukowe Inżynierii Biomedycznej AKSON; opiekun: dr inż. Krzysztof Penkala, Katedra Inżynierii Systemów, Sygnałów i Elektroniki (WE).

III miejsce

„Quadrocopter – budowa robota latającego w ramach koła naukowego” – Bartosz Zamolski; Studenckie Koło Naukowe SKORP; opiekun: mgr inż. Andrzej Biedka, Katedra Inżynierii Systemów, Sygnałów i Elektroniki (WE).

Wyróżnienia

„Symulacja sterowania bioprotezy stawu łokciowego” – Adam Plak; Studenckie Koło Naukowe Inżynierii Biomedycznej AKSON; opiekun: dr inż. Krzysztof Penkala, Katedra Inżynierii Systemów, Sygnałów i Elektroniki (WE).

„Algorytmy klasteryzacji jako metoda dyskretyzacji w algorytmach eksploracji danych” – Jakub Niwa, Łukasz Przybyłek; Studenckie Koło Naukowe BRAINS; opiekun: dr inż. Sławomir Jaszczak, Zakład Metod Sztucznej Inteligencji (WI).

„Projekt prototypu drukarki 3D” – Paweł Karczmarczyk, Maciej Lis, Kamil Jurszo, Piotr Kaszuba, Wojciech Skoczylas; Studenckie

Koło Naukowe SIMP; opiekun: dr hab. inż. Grzegorz Szwengier prof. nadzw., Instytut Technologii Mechanicznej, Zakład Układów Mechatronicznych (WIMiM).

Blok ekonomiczny

I miejsce

„Analiza przestrzegania norm czasu pracy kierowców w drogowym transporcie rzeczy na przykładzie szczecińskich przedsiębiorstw” – Błażej Suproń; Studenckie Koło Naukowe Logistyki i Transportu; opiekun: dr Agnieszka Barczak, Zakład Analizy Systemowej i Finansów (WEK.).

II miejsce

„Zrównoważona karta wyników w gminie” – Ewelina Brauman, Katarzyna Łęcka, Marek Markowski; Studenckie Koło Naukowe Rachunkowości FIFO; opiekunowie: dr Iwona Majchrzak, dr Marzena Rydzewska-Włodarczyk, Katedra Ekonomii Menedżerskiej i Rachunkowości, (WEK.).

Wyróżnienie

„Rewolucja w podatku od towarów i usług a skutki dla gospodarki” – Marcin Sobieraj, Marcin Kośka, Rafał Pogorzelski; Studenckie Koło Naukowe Rachunkowości FIFO; opiekunowie: dr Marzena Rydzewska-Włodarczyk, dr Iwona Majchrzak, Katedra Ekonomii Menedżerskiej i Rachunkowości (WEK.).

Patronat honorowy nad Sesją Studenckich Kół Naukowych przyjęli rektor Włodzimierz Kiernożycki oraz prorektor ds. studenckich Jacek Wróbel. Sesję corocznie organizuje Dział ds. studenckich, Samorząd Studentów ZUT w Szczecinie oraz pełnomocnik rektora ds. studenckiego ruchu naukowego

*Zdjęcia z sesji Dawid Dawidowicz
Zdjęcia zwycięzców Paweł Kurpiewski*

Elektroniczny indeks na Wydziale Elektrycznym

W roku akademickim 2012/2013 immatrykulacja na Wydziale Elektrycznym przebiegała nieco inaczej niż w latach poprzednich. Zamiast tradycyjnych indeksów, po raz pierwszy wręczono nowo przyjętym studentom listy immatrykulacyjne potwierdzające rozpoczęcie studiów. Tym samym studenci Wydziału Elektrycznego dołączyli do grona nielicznych jeszcze w kraju studentów, którzy korzystają z elektronicznego systemu dokumentowania przebiegu studiów i mogą pochwalić się „elektronicznym indeksem”.

Elektroniczna dokumentacja toku studiów obowiązuje na Wydziale Elektrycznym już od roku, a ostatnim krokiem jej wdrażania było wycofanie z użycia tradycyjnego, papierowego indeksu. Dostęp do elektronicznego systemu odbywa się za pośrednictwem Systemu Intranetowego Wydziału Elektrycznego (SIWE), po uprzednim zalogowaniu z użyciem indywidualnego hasła.

Również studenci wyższych lat będą już zwolnieni z obowiązku „zbierania” wpisów od każdego nauczyciela do papierowego indeksu.

Baza ocen w formie elektronicznej, oprócz możliwości jakie daje studentom m.in. weryfikowanie on-line uzyskanych ocen z zaliczeń

i egzaminów, pozwoli również na szczegółową analizę procesu dydaktycznego i poprawę jakości kształcenia.

*Tekst Zofia Gilewska
Zdjęcie Robert Kujawski*

Współpraca ZUT – Brandenburgische Technische Universität Cottbus

Na zaproszenie dziekana Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Mechatroniki Stefana Berczyńskiego od 24 do 26 października 2012 roku gościli na uczelni profesor Irene Krebs wraz z grupą studentów z Brandenburgischen Technische Universität Cottbus. Studenci z Niemiec zwiedzili wydziałową halę technologiczną i poznali zakres prac naukowych z dziedziny automatyki i mechatroniki prowadzonych na wydziale. 25 października grupa zwiedziła przedsiębiorstwo Cargotec Polska w Stargardzie Szczecińskim. Studenci poznali nowoczesne metody zarządzania produkcją, praktyczne zastosowanie narzędzia 5S i metody Kanban. Kolejnym etapem wizyty było zwiedzanie linii produkcyjnej traktora siodłowego służącego do transportu ładunków w portach oraz zapoznanie się ze specyfiką produkcji i testowania żurawi mobilnych. Ostatni dzień wycieczki przybliżył studentom morski charakter Szczecina, gdyż celem zwiedzania była Szczecińska Stocznia Remontowa Gryfia. Do atrakcji niewątpliwie należał rejs statkiem na wyspę Gryfia oraz przedstawienie nieznanym gościom specyfiki usług i produkcji dla potrzeb przemysłu morskiego. Wielkim przeżyciem okazało się zwiedzanie suchego doku z umieszczonym w nim statkiem i spacer pod stępką jednostki. Po wycieczce goście pozytywnie opisali swoje doświadczenia, a większość wyraziła chęć ponownego odwiedzenia Szczecina.

BTU Cottbus jest uczelnią partnerską ZUT. W ramach programu ERASMUS realizowana jest regularnie wymiana nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne, a współpraca przewiduje również wymianę studentów.

Organizatorzy dziękują: dziekanowi WIMiM ZUT, przedstawicielom firmy Cargotec Polska Sp. z o.o., przedstawicielom firmy SSR Gryfia SA, wszystkim pracownikom i doktorantom ZUT zaangażowanym w projekt.

*Tekst i zdjęcia Andrzej Jardzioch
Instytut Technologii Mechanicznej*

Porozumienie o współpracy z firmą MTU Polska

Na Wydziale Elektrycznym 18 grudnia 2012 roku odbyło się spotkanie władz wydziału z przedstawicielami firmy MTU Polska Sp. z o.o. MTU Polska Sp. z o.o. jest polską filią grupy Tognum. Firma zajmuje się produkcją komponentów do silników Diesla oraz silników gazowych marki MTU. Celem spotkania było podpisanie porozumienia o współpracy pomiędzy firmą MTU Polska Sp. z o.o. a ZUT w Szczecinie. Porozumienie zakłada współpracę w zakresie badań, edukacji i wymiany personalnej. Ze strony ZUT koordynatorem współpracy będzie dr inż. Marcin Hołub, prodziekan ds. organizacji i rozwoju Wydziału Elektrycznego, natomiast ze strony firmy osobą odpowiedzialną będzie dr Jens Kohler.

Najstarsze książki w bibliotece ZUT

Zapewnienie dostępu do najnowszej literatury naukowej i fachowej to jedno z podstawowych zadań naszej biblioteki. Realizujemy je m.in. przez coroczną organizację wystaw książek naukowych, kiedy to nasi użytkownicy poznają najnowsze pozycje wydawnicze, które – w miarę możliwości finansowych – kupujemy do naszych zbiorów. Obok pozycji najnowszych, w naszych zbiorach znajdują się także bardzo cenne „starocie”.

Najstarszą posiadaną przez bibliotekę pozycją jest książka „*Entomologische Beyträge zu des Ritter Linné zwölften Ausgabe des Systems*”, czyli „*Dopiski entomologiczne do XII wydania Systematyki przyrody autorstwa ryccerza Linneusza*” – wydana w Lipsku w 1777 roku przez Weidmanns Erben Und Reich. Autorem tego dzieła jest Johann August Ephraim Goeze (1731–1793), pastor przy kościele Blafii w Quedlinburgu, ale także znakomity zoolog – członek honorowego Towarzystwa Badaczy Przyrody w Berlinie i Książęcego Niemieckiego Towarzystwa w Helmftädt. W swej księdze Goeze z niezwykłą starannością opisał wiele gatunków i rodzajów owadów przez zebranie wszystkich występujących dla nich nazw (także w obcych językach), cech charakterystycznych oraz odnotował czy zostały już one narysowane, czy też nie. Autorowi zależało na tym, aby czytelnik, na podstawie zebranych informacji, mógł zorientować się o jakiego owada chodzi. Swoje dzieło Goeze napisał literami alfabetu łacińskiego, ale nie po łacinie, lecz po niemiecku, po to „*aby czytelnicy w jego kraju mieli większy z niego pożytek*”.

Pracę swą Goeze poświęcił przyjaciółom: Otto Friedrichowi Müllerowi, radcy duńskiego dworu królewskiego oraz lekarzowi dworu w Brunshwiku-Lüneburgu – Karlowi Gottliebowi Waglerowi, zaś we wstępie do dzieła napisał:

O tym, czy wydanie dopisków do nieśmiertelnego dzieła Karola Linneusza „Systematyki przyrody” nie było zbyt wielkim wyzwaniem,

niech zdecydują czytelnicy. Nazwałem te uzupełnienia dopiskami, bo świadom jestem niesamowitego zakresu tej dziedziny, niezliczonej mnogości dokumentów traktujących o tym przedmiocie, bo sam nie ocenilem należycie swojej skromnej wiedzy dając im inne nazwy lub chcąc uzupełnić te, które stosownie do okoliczności nie mogły ich jeszcze mieć. Im dłużej bowiem zajmuję się entomologią, tym większe jest zamieszanie, tym więcej różnych nazw jednego i tego samego rodzaju i gatunku owadów rzuca mi się w oczy. To naprowadziło mnie na pomysł zebrania, porównania i sprostowania wszystkiego, co mogłoby przyczynić się do lepszego zrozumienia systematyki Linneusza i usunięcia w miarę możliwości istniejących jeszcze niezgodności.

Książka ta trafiła do zasobów bibliotecznych Wyższej Szkoły Rolniczej w Szczecinie w latach 60. XX wieku, w darze od nieznanego ofiarodawcy.

Z lat 1795 i z 1801 pochodzi druga niezwykle cenna pozycja: „*Neue Architektur der Hydraulik*” autorstwa Prony, inżyniera budowy dróg i mostów, przetłumaczona z języka francuskiego przez Karla Christiana Langsdorffa – profesora z Erlangen, wydana we Frankfurcie nad Menem. Książka składa się z dwóch części: pierwsza (wydana w 1795 r.) zawiera m.in. opisy i wzory matematyczne, druga (1801 r.) zawiera szczegółowy opis i rysunki maszyny parowej.

Książka ta została przekazana bibliotece Politechniki Szczecińskiej w latach 50. XX wieku w darze od nieznanego ofiarodawcy.

Obie najstarsze pozycje książkowe są dostępne w Czytelnicy Biblioteki Głównej ul. Ku Słońcu 140, w godzinach otwarcia. Cytaty w tekście opracowano dzięki uprzejmości tłumacza przysięgłego języka niemieckiego Dagmary Baumert.

Tekst i zdjęcia
Anna Grzelak-Rozenberg

Biznes i przemysł dla studentów – nowy cykl warsztatów

W nowym roku akademickim odbył się na Wydziale Elektrycznym cykl warsztatów pn. „Biznes i przemysł dla studentów”. Przedstawiciele firm współpracujących z wydziałem podzielili się swoją wiedzą i doświadczeniem w zakresie nowoczesnych technologii oraz wybranych zagadnień biznesowych. W semestrze zimowym zaplanowano następujące spotkania:

- 11–13 grudnia 2012 r.: „Wprowadzenie do systemu Linux w systemach zagnieżdżonych”; prowadzący: Maciej Walczak, Tieto Poland Sp. z o.o.

- 8 stycznia 2013 r.: „Cyfryzacja sygnału telewizyjnego”; prowadzący: Wiesław Łodzikowski, TVP S.A.
 - 22–23 stycznia 2013 r.: „Komercjalizacja wiedzy i innowacje technologiczne”; prowadzący: Zbigniew Stępnakowski, INVESTIN Sp. z o.o.
- Studenti, którzy wzięli udział w całym cyklu warsztatów, zdobyli nie tylko nową wiedzę, ale również świadectwa uczestnictwa oraz wpisy w suplementcie do dyplomu ukończenia studiów wraz z przypisanymi punktami ECTS.

Justyna Jończyk

Uczelnia celebrytka

W dobie tabloidyacji mediów polskich, i to w powszechnej skali, rodzi się pytanie o miejsce uczelni w tak kreowanej wizji świata. Czy włączyć się do zabawy, czy może zachować dla siebie szacunek? A może da się połączyć jedno z drugim?

Niestety, pomyliłem się. W szacownym tym miejscu przewidziałem jakiś czas temu rychłe zmęczenie materii widzeniem świata w kategoriach rankingu. Sukces medialny rankingu jest zrozumiały, jeśli wziąć pod uwagę właśnie pojmowanie świata według preferowanych obecnie wzorców postrzegania rzeczywistości przez media. Ranking w sposób jasny porządkuje materię, przez swoją niedoskonałość zniechęca do głębszej analizy, pozwala wyciągać dowolne, bywa że całkiem odmienne wnioski. Czyż może być lepsza pożywka? Wystarczy spojrzeć na cyferkę przed ciałem poddawany rankingowaniu (proponuję rozbudowę słownictwa wokół tej dyscypliny, bo widoczne są braki) i wszystko jasne. Można się zżymać, że takie widzenie świata przystoi ograniczonemu umysłom, ale powodzenie rankingów daje do myślenia. Optymistycznie zakładałem, że to się przeje. Nie doceniłem jednak rankingotwórców (znów nowe słowo), którzy wciąż powołują do życia, siłą rzeczy coraz bardziej śmieszne, kategorie lub stare kategorie ubierają w nowe ciuszki. Patrząc z pozycji naszej uczelni, która często musi się tłumaczyć, dlaczego nie jest lepsza od Oxfordu czy chociażby Jagiellonki, mam tę złośliwą radość (ale i podziw), że jest to tłumaczenie równie trudne, jak powtarzanie w kółko dlaczego jest się uczelnią najlepszą w kraju po raz drugi, trzeci, dziesiąty... I tylko wciąż rankingów rankingów nie mogę się doczekać.

Ale rankingi to tylko jedna z propozycji udziału w medialnym wybiegu dla uczelni celebrytek. Już wiemy, która jest lepsza, a która gorsza. Czas przyjrzeć się ciuszkom. Prasa zainteresowana jest tymi aspektami działalności uczelni, które można szybko i efektywnie „sprzedać” na właściwych sobie nośnikach. To nie są cele tożsame z celami stawianymi sobie przez uczelnię. Rzekłbym nawet, że te cele są najczęściej ze sobą sprzeczne. Dziennikarze pytają i już

chcieliby odpowiedzi autorytetów naukowych na szereg ważkich i nie pozbawionych pewnej urody pytań: czy torba z supermarketu jest na pewno biodegradowalna, czy krowie placki szkodzą trawie, dlaczego powstają dziury w asfalcie (rokrocznie), czy z popiołów skremowanej osoby można wyprodukować diament, czy gaz w kuchenkach jest oszukany itp. Odpowiedzi powinny być udzielone natychmiast, a najdalej dzisiaj, powinny być krótkie, powinny wspierać wcześniej przyjętą przez dziennikarza tezę, i to niezależnie od jej słuszności. Wobec takich oczekiwań dziennikarzy możemy przyjąć dwie postawy. Pierwsza to postawa życzliwa i tolerancyjna, wyrażająca się wolą współpracy, nawet ze świadomością poniesienia pewnego ryzyka. Nie wszyscy naukowcy chcą iść na tak rozumianą współpracę, boją się, nie bez podstaw, przekłamania swoich wypowiedzi, wplecionych w inny kontekst fragmentów i w konsekwencji kompromitacji w środowisku. Dziennikarze są, wraz ze swoimi prośbami o udzielenie odpowiedzi, totalnie odrzucani. I to jest ta druga postawa. Oczywiście, generalizuję. Gdzieś pośrodku zdarzają się tematy, którymi prasa się zainteresuje, która uczelnia potrafi omówić, które słuchacz, czytelnik lub widz wchłonie może nie z fascynacją, ale z zaciekawieniem. Takie sytuacje są jednak w mniejszości. Którą z tych dróg wybrać? Mimo lekkiego ujęcia tematu pytanie jest bardzo ważne, bo jest to pytanie o to, czy dzisiaj i w najbliższym czasie przyjmujemy reguły gry niedoskonałej, czy zechcemy wstąpić na ów celebrycki wybieg, który nas nie nobilituje, ale jednak sprawia, że będą nas widzieć, a może nawet ktoś zrobi zdjęcie. Można wierzyć, że owo zachłyśnięcie celebrycką modą minie i wrócimy do źródeł. Może bez zadęcia, może w sposób ciekawy, choć nie infantylny, będą uczelnie mogły zaistnieć w popularnej wirtualnej przestrzeni, tak jak to drzewiej bywało. Nawet jeśli tak się stanie, to wygląda na to, że przez czas jakiś przyjdzie się jeszcze pomęczyć. Tylko, co do tej pory? Na to pytanie udzielamy odpowiedzi codziennie.

Stanisław Heropolitański

Szczecin – dobre miejsce do studiowania

Akademicki Szczecin to wspólne przedsięwzięcie czterech publicznych uczelni Szczecina: Akademii Morskiej, Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, Uniwersytetu Szczecińskiego i Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie oraz Gminy Miasto Szczecin. Projekt powstał trzy lata temu, jego cel to zainteresowanie młodzieży studiami w naszym mieście. Wspólna oferta szczecińskich uczelni daje możliwość wyboru maturzystom upragnionych studiów, od medycyny przez nawigację, nowoczesne technologie, do filozofii i biologii. Kilkadziesiąt kierunków studiów na kilkudziesięciu wydziałach. W 2012 roku Akademicki Szczecin uczestniczył w 21 imprezach: targach edukacyjnych, warsztatach, spotkaniach w szkołach na terenie Polski (m.in. Poznań, Bydgoszcz, Zielona Góra, Gorzów Wlkp.,

Piła, Leszno) oraz w przygranicznych landach niemieckich (Berlin, Prenzlau, Frankfurt nad Odrą).

Ubiegłoroczne działania podsumowano 23 stycznia 2013 r. w budynku rektoratu ZUT na konferencji prasowej. W spotkaniu uczestniczyli prorektorzy szczecińskich uczelni: prof. dr hab. n. med. Marta Wawrzynowicz-Syczewska (prorektor ds. dydaktyki PUM), dr hab. inż. Witold Biedunkiewicz prof. ZUT (prorektor ds. kształcenia ZUT) oraz dr inż. II oficer mechanik Przemysław Rajewski (pełnomocnik rektora AM ds. krajowych ram kwalifikacji). Miasto Szczecin reprezentował wiceprezydent Krzysztof Soska.

*Tekst Marcin Gregorczyk
Zdjęcia Aneta Zierke*

Dyplomy dla budowlańców i architektów

Wręczenie dyplomów absolwentom studiów inżynierskich S1 i magisterskich S2 Wydziału Budownictwa i Architektury Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie odbyło się 25 stycznia 2013 roku. W uroczystości, prócz absolwentów, uczestniczyli: prorektor ds. studenckich ZUT Jacek Wróbel, wiceprezydent miasta Szczecina Dariusz Wąs, władze wydziału, profesorowie i pracownicy wydziału, duszpasterze akademicki, dyrektorzy przedsiębiorstw budowlanych z regionu, przedstawiciele władz samorządowych, prezesi stowarzyszeń i izby samorządu zawodowego oraz rodziny absolwentów.

Dziekan Wydziału Budownictwa i Architektury Maria Kaszyńska gratulowała absolwentom i dziękowała za wspólnie przeżyte 5,5 roku. Wiceprezydent Szczecina Dariusz Wąs namawiał do pozostania w stolicy województwa i budowania solidnej, przedsiębiorczej działalności w regionie.

Najliczniejszy wydział Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego opuściło w sumie 639 osób:

- absolwenci pierwszego stopnia studiów stacjonarnych – 362 osoby,
- absolwenci drugiego stopnia studiów stacjonarnych – 56 osób,
- absolwenci jednolitych studiów magisterskich – 135 osób,
- absolwenci pierwszego stopnia studiów niestacjonarnych – 41 osób,
- absolwenci drugiego stopnia studiów niestacjonarnych – 45 osób.

Oprócz wręczenia dyplomów, nagrodzono najlepsze prace magisterskie i inżynierskie biorące udział w konkursach organizowanych przez stowarzyszenia i samorząd zawodowy. W konkursie, zorganizowanym przez Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa Oddział w Szczecinie, Zachodniopomorską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa i Wydział Budownictwa i Architektury, rozdano nagrody w trzech kategoriach dla absolwentów kierunku budownictwo i kierunku inżynieria środowiska. Kapituła konkursu pod przewodnictwem prof. Zygmunta Meyera I miejsca w poszczególnych kategoriach przyznała następującym autorom:

Prace magisterskie:

I miejsce – praca konstrukcyjno-projektowa: „Konstrukcja układu nośnego pawilonu gastronomicznego „Różanka” w Szczecinie”, mgr inż. Wojciech Strączko, promotor dr inż. Teresa Paczkowska;

I miejsce – praca badawcza: „Badanie skurczu ograniczonego lekkich betonów samozagęszczalnych metodą pierścieniową”, mgr inż. Adam Zieliński, promotor – dr hab. inż. Maria Kaszyńska;

I miejsce – praca analityczna: „Parametryczna analiza nośności i sztywności zespołów zespolonych”, mgr inż. Tomasz Urbańczyk, promotor – dr inż. Tomasz Wróblewski.

Prace inżynierskie:

I miejsce – praca konstrukcyjno-projektowa: „Projekt koncepcyjny przebudowy skrzyżowania pięciobrotowego”, inż. Katarzyna Kaliszuk, promotor – dr hab. inż. Alicja Sołowczuk;

I miejsce – praca badawcza: „Wybrane właściwości zapraw cementowych modyfikowanych nanomateriałami” – inż. Sylwia Mijowska i inż. Paweł Sikora, promotor – dr hab. inż. Elżbieta Horszczaruk;

I miejsce – praca analityczna: „Analiza stanu wyężenia pewnej kładki dla pieszych nad trasą kolejową”, inż. Karolina Sługocka, promotor – dr inż. Wiesław Paczkowski.

Zachodniopomorska Okręgowa Izba Architektów Rzeczypospolitej Polskiej, reprezentowana przez przewodniczącego mgr. inż. Jana Łukaszelewskiego, przyznała:

I nagrodę mgr. inż. arch. Bartoszowi Reuttowi za pracę nt. „Pływająca architektura. Próba realizacji idei Szczecin 2050 – floating garden na jeziorze Dąbie” (promotor – dr inż. arch. Jarosław Bondar) oraz dwa równorzędne wyróżnienia: mgr. inż. arch. Konradowi Zarębie za pracę nt. „Centrum Sztuk Audiowizualnych w Szczecinie” (promotor – dr inż. arch. Jarosław Bondar) i mgr. inż. arch. Dawidowi Dulębie za pracę nt. „Park biznesu i nowych technologii w Stargardzie Szczecińskim przy ul. Podmiejskiej. Adaptacja budynków przemysłowych na Centrum Konferencyjno-Biznesowe i Inkubator Przedsiębiorczości” (promotor – dr inż. arch. Krzysztof Bizio).

Swoje nagrody przyznało również Stowarzyszenie Urbanistów Polskich.

W końcowej części uroczystości absolwenci a zarazem asystenci wydziału Adam Zieliński (Katedra Konstrukcji Żelbetowych i Technologii Betonu) i Tomasz Urbańczyk (Zakład Konstrukcji Metalowych)

w imieniu wszystkich absolwentów wygłosili płomienne podziękowania, tematyczny wiersz oraz żartobliwy monolog dotyczący przebiegu studiów oraz przyszłości związanej z zakończoną edukacją.

Tym samym wierszem pożegnajmy raz jeszcze wszystkich tego-rocznych absolwentów, którym życzymy wielu sukcesów zawodowych, samych odbiorów obiektów budowlanych, bogatych inwestycji i tylko radości w życiu osobistym.

*O betonie mówią wiele,
na wesoło język miele,
na uczelni i budowie,
zawracają wszystkim w głowie.
Że popękał, niedomaga,
bo składników jest nadwaga,
to kruszywo: lekkie, grube,
i nie wytrzymało próbie.
Potem znowu coś nie wyszło,
próbki nowe robić przyszło.
I domieszki i dodatki,
zaczyn wyszedł znów za rzadki.
Więc zebrali się fachowcy,
konstruktorzy, naukowcy,
rozrobili beton prosty,
nie za kwaśny, nie za ostry.
Szybko próbki wylewali,
po czym prędko je zbadali,
na ściskanie, na zginanie,
nawet i na rozciąganie.
Odkształcony i zmęczony
wytrwał beton, udoskonalony.
Potem w szalunki zalali,
wibrowali, polewali, nawet go
ucałowali.
Stwardniał w końcu beton
szary,
skurczony, lecz wytrzymały.
Więc szalunki mu zabrali
i oblicze ukazali.
Było piękne, dopieszczone,
dojrzałe i wyrobione.
Nie skrzywione, nie zgarbione,
fachowo, wzorcowo zrobione.*

*A gdy wszystko to się stało,
umówili go ze stalą.
Przyszli więc ci od tej stali,
co się na niej ponoć znali.
I przynieśli: rurki, belki,
ceowniki i butelki.
Tu przycięli, tam spawali
Wszędzie śruby powstawiali.
Tak powstały kratownice
ustawione przez suwnice.
Do nich słupy przykręcali
i do picia się zabrali.
Bo gorączka panowała,
odpoczynku wymagała.
Gdy konstrukcję postawiono
parę HEB-ów dołożono,
by zwichrzenie i skęrcanie
nigdy nie istniało w planie.
Byli mocno już zmęczeni,
ale jeszcze bardzo chcieli,
więc znów nośność przeliczyli
i dwie belki dołożyli.
Kotwić zbytnio się nie chcieli,
więc je zręcznie dospawali.
Tak powstała ta konstrukcja
Budowlana rewolucja.*

*Profesorowie! Drodzy! Mili!
byśmy w stali, betonie się
spełnili!
Nie stękali, nie kwękali
I dobrze Was wspominali!*

Adam Zieliński

Rada Przemysłowo-Programowa Wydziału Elektrycznego

Radę Przemysłowo-Programową Wydziału Elektrycznego powołano 19 listopada 2009 roku. Jej celem jest powiązanie bieżących działań i zamierzeń wydziału ze strategią działania dominujących podmiotów gospodarczych regionu. Szczególną wagę przywiązuje się do sektorów przemysłowych związanych z obszarami automatyki, elektroniki, elektrotechniki, informatyki i telekomunikacji. Ważne jest również stworzenie platformy wymiany poglądów dotyczących jakości kształcenia inżynierów elektryków i oceny procesów adaptacyjnych absolwentów wydziału ze szczególnym uwzględnieniem ich przyszłych specjalności w nowych miejscach pracy.

Rada Przemysłowo-Programowa jest pierwszym tego typu organem kolegiałnym na Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie.

Prace Rady w kadencji 2012–2016 zainaugurowano podczas posiedzenia 22 listopada 2012 r., kolejne spotkanie odbyło się 8 stycznia 2013 r. W tej kadencji skład Rady zasilili m.in. Dariusz Wąs, zastępca prezydenta miasta Szczecina ds. gospodarczych oraz Mariusz Eckert, wiceprezes ds. technicznych Polskich Sieci Elektroenergetycznych – Zachód SA.

Justyna Jończyk

Powołano Bałtyckie Centrum Badawczo-Wdrożeniowe Gospodarki Morskiej

List intencyjny w sprawie powołania Bałtyckiego Centrum Badawczo-Wdrożeniowego Gospodarki Morskiej podpisali 21 grudnia 2012 roku marszałek województwa zachodniopomorskiego, prezydent Szczecina, rektor Akademii Morskiej oraz rektor Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego Włodzimierz Kiernożycki. Działalność Bałtyckiego Centrum Badawczo-Wdrożeniowego Gospodarki Morskiej koncentrować się będzie wokół następujących tematów badawczych: inżynieria ruchu morskiego, nawigacja i pozycjonowanie obiektów nawodnych, podwodnych i pracujących w dnie, ryzyko w transporcie wodnym, bezpieczeństwo eksploatacji obiektów pływających nawodnych i podwodnych, bezpieczeństwo eksploatacji obiektów górnictwa morskiego, eksploracja dna morskiego płytko- i głębokowodna, geodezja morska i kartografia, projektowanie i eksploatacja techniczna obiektów pływających i budowli hydrotechnicznych, projektowanie i eksploatacja techniczna urządzeń wydobywczych, optymalizacja pracy pędników wykorzystywanych do napędu obiektów pływających i urządzeń w gospodarce morskiej, konstrukcja i eksploatacja obiektów pływających napędzanych alternatywnymi źródłami energii i wiatrem.

EKO-akcja

W styczniu 2013 roku pracownicy Centrum Bioimmobilizacji i Innowacyjnych Materiałów Opakowaniowych przeprowadzili EKO-akcję, przekazując przedszkolakom Publicznego Przedszkola nr 5 przy ul. Tomaszowskiej 6 200 kg makulatury. Dyrektor przedszkola, mgr Monika Wieleba po sprzedaży makulatury zakupi dla swoich małych wychowanków nowe zabawki i pomoce edukacyjne. W ramach podziękowań przedszkolaki przyjęły pracowników CBIMO do grona przyjaciół przedszkola, wręczając okolicznościowy dyplom. CBIMO obiecuje, że cdn...

Gimnazjalista w świecie nauki

Projekt „Gimnazjalista w świecie nauki”, w ramach akcji prezydenta Szczecina „Akademicki Szczecin”, zainaugurowano 21 listopada 2012 roku na Wydziale Elektrycznym. W projekcie bierze udział 105 najzdolniejszych szczecińskich gimnazjalistów. W programie przewidziano cykl sześciu spotkań o następującej tematyce:

- Plazma – wysokie napięcie w służbie ludziom.
- Przetwarzanie dźwięku i obrazu – kino w 3D.
- Sztuczne satelity i roboty kosmiczne – Curocity.
- Światłowodowy dostęp do Internetu – techniki optyczne.
- Inteligentny dom i robotyka.
- Obraz i dźwięk: współczesne rozwiązania sprzętowo-programowe dla celów diagnostyki w przemyśle.

Wydział Elektryczny oraz Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt to dwie jednostki ZUT wytypowane do udziału w programie.

*Tekst Marcin Hołub
Zdjęcie Bogdan Broel-Plater*

Profesor Wawrzyniak ekspertem

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi Sejmu RP powołała prof. Wawrzynia Wawrzyniaka na eksperta do oceny dotychczasowej gospodarki rybackiej i oceny przyszłej polityki na lata 2014–2020. Konferencja „Polityka rybołówstwa w Polsce – stan i przyszłość”, której przewodniczył poseł Krzysztof Jurgiel, odbyła się w Sejmie 25 września 2012 roku.

Najważniejsze tezy wystąpienia prof. Wawrzyniaka:

Pod pojęciem gospodarka rybacka rozumiemy wszelkie działania związane z rybołówstwem, akwakulturą, przetwórstwem ryb i ich sprzedażą oraz gospodarką i handlem surowcami i produktami rybnymi. Zasady te leżą u podstaw wspólnej polityki rybołówstwa Unii Europejskiej. Polityka ta podlega gruntownym przeglądom prowadzonym co 10 lat, a w miarę potrzeb w okresie dziesięciolecia jest reformowana. Stoimy właśnie u progu kolejnej bardzo istotnej reformy, a nowe unijne prawo znacznie obowiązywać już od przyszłego roku. Polska gospodarka rybacka, mimo wielu przeciwności, nadal funkcjonuje. Rybołówstwo dalekomorskie, posiadające trzy statki, odłowiło w 2011 r. 69,1 tys. ton ryb. Rybołówstwo bałtyckie, które posiada jeszcze 143 kutry i 644 łodzie, w 2011 r. odłowiło 110,78 tys. ton ryb. Przetwórstwo rybne ma 248 zakładów, w tym 86 zakładów z licencją eksportową. Ogółem wyprodukowano 312,8 tys. ton przetworów, w tym dominowały marynaty, konserwy i prezerwy oraz ryby wędzone. Zatrudnienie w całej gospodarce rybackiej wynosi 25,8 tys. osób, w tym rybacy to 2,3 tys. osób, w przetwórstwie pracuje 17,8 tys. osób, w handlu 5,7 tys. osób. Nie jest to gospodarka imponująca, ale mając na uwadze ponad 500-kilometrowe wybrzeże, jakie ma Polska, oraz ponad 9,2 tys. jezior o powierzchni powyżej 1 ha, warto się zastanowić jak ten potencjał wykorzystać lepiej, bardziej dochodowo i społecznie.

W ocenie dotychczas prowadzonej gospodarki profesor był dość krytyczny, wskazując na luki oraz wykazując działania, na które należy zwrócić uwagę, aby gospodarzyć lepiej i rozwiązywać na bieżąco narastające problemy. Przeprowadził również ocenę proponowanej polityki rybołówstwa na lata 2014–2020, która wiąże się z programem polityki prowadzonej przez Radę Ministrów dla działu rybołówstwo. Program koncentruje się na zagadnieniach rybołówstwa bałtyckiego i rybactwa śródlądowego, a zawarty jest w przyjętej w ubiegłym roku

„Strategii Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa, Rybactwa na lata 2012–2020” w dość ograniczonym, ze zrozumiałych względów, zakresie. Wnioski płynące z tej strategii, to przede wszystkim diagnoza terenów związanych z rybactwem, do których zaliczamy bałtyckie obszary morskie, przybrzeżne obszary polskiego wybrzeża oraz obszary śródlądowe wykorzystywane rybacko. W obszarach tych prowadzi się różne formy aktywności gospodarczej, w tym rybołówstwo i rybactwo, którego zadaniem jest: podniesienie ogólnej wydajności łowisk bałtyckich i przybrzeżnych polskiego wybrzeża oraz wydajności produkcyjnej polskich jezior, zapewnienie stabilności dostaw ryb o różnej strukturze gatunkowej, świeżych i przetworzonych w postaci surowca i produktu gotowego; w dalszej perspektywie obniżenie kosztów rybackiego produktu żywnościowego o wysokiej wartości odżywczej i spożywczej. Ponadto działania rybackie w tych obszarach będą wpływać korzystnie na stan czystości wód morskich i śródlądowych, jako że rybactwo i rybołówstwo wymuszały będzie zabiegi przeciwdziałające zanieczyszczeniom tych wód i ich biologicznej degradacji, gdyż stan zdrowotny ryb i innych organizmów wodnych stanowi najbardziej miarodajny wskaźnik biologiczny alarmujący o zagrożeniu.

Rozwój gospodarki obszarów rybackich zależy od: efektywności wykorzystania kapitału ludzkiego, społecznego, postępu technicznego, technologicznego oraz inwestycyjnego, zasobów rybackich oraz ich odnawialności, jakości środowiska, a przede wszystkim od możliwości wspomagania i kredytowania finansowego. Wkład w sektor rybacki oraz zrównoważony jego rozwój zapewni tworzenie oraz rozwijanie nowych czynników gospodarczych w tych obszarach, zwiększy konkurencyjność sektora rybacko-przetwórczego i spożywczego oraz zapewni bezpieczne i zdrowe dostawy żywności. Wpłynie również na rozwój dziedzin pozarybackich, zwiększając liczbę miejsc pracy, wpływając na rozwój działalności usługowej i działalności towarzyszącej produkcji rybackiej.

Oceniając proponowane kierunki działań gospodarczych i politycznych w odniesieniu do rybołówstwa, należy podkreślić potrzebę zagwarantowania w nim właściwego wymiaru tego sektora i stworzenia warunków do realizacji kluczowych zadań w taki sposób, aby ponoszone nakłady zaowocowały nie tylko maksymalnymi, wycinkowymi, doraźnymi efektami, lecz również miały odpowiedni wymiar perspektywiczny, zharmonizowany z europejską wspólną polityką rybacką.

Na koniec, mając na uwadze ogromny potencjał i możliwości rozwoju rybołówstwa morskiego, rybactwa przybrzeżnego i śródlądowego, profesor zwrócił się z apelem do ministra rolnictwa i rozwoju wsi oraz do ministra nauki i szkolnictwa wyższego o utworzenie kierunku zamawianego, jakim jest niezwykle ważny dla gospodarki narodowej kierunek studiów rybactwo. Nowoczesne rybołówstwo i rybactwo jest Polsce potrzebne i może przyczynić się do rozwoju gospodarczego kraju, a przede wszystkim do rozwoju gospodarki rybackiej, przemysłu spożywczego i zrównoważonego rozwoju przyrodniczego kraju.

Zdjęcia Marek Gróbarczyk

Nagrodzona praca doktorska

14 grudnia 2012 roku, podczas konferencji „Przedsiębiorczość Akademicka – przyszłością województwa zachodniopomorskiego”, odbyło się uroczyste wręczenie nagród laureatom V edycji konkursu na najlepszą pracę dyplomową, organizowanego przez Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii (RCITT). W kategorii prac doktorskich I nagrodę, ufundowaną przez Polską Fundację Przedsiębiorczości, otrzymała dr inż. Katarzyna Sobecka z Centrum Bioimmobilizacji i Innowacyjnych Materiałów Opakowaniowych (CBIMO) za pracę doktorską pt. „Ciągła produkcja bakteriocyn z zastosowaniem wybranych odpadowych produktów przemysłu spożywczego”. Promotorem pracy był prof. dr hab. inż. Artur Bartkowiak.

Ostoja numerem pierwszym

Barbara Dobrowolska, specjalista ds. edukacji ekologicznej w Ośrodku w Ostoi, 4 grudnia 2012 roku, odebrała nagrodę za zajęcie pierwszego miejsca w ogólnopolskim konkursie „Przyjazna wieś”, realizowanym przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Rozdanie nagród nastąpiło podczas konferencji pt. „Innowacyjne wykorzystanie infrastruktury na obszarach wiejskich” w gmachu Biblioteki Głównej Uniwersytetu Warszawskiego. Do konkursu zgłoszono najlepsze w kraju projekty w zakresie infrastruktury, zrealizowane na terenach wiejskich przy wsparciu środków unijnych w trzech kategoriach:

- infrastruktura społeczna (14 projektów),
- infrastruktura techniczna (15 projektów),
- infrastruktura ekologiczna (7 projektów).

Ośrodek ZUT startował z sukcesem w konkurencji na najlepszy projekt w zakresie infrastruktury ekologicznej. Warto dodać, że projekt ten zajął również pierwsze miejsce w tej kategorii na regionalnym etapie konkursu.

Ferie zimowe w Ostoi

Po raz kolejny zaprosiliśmy dzieci i młodzież na półkolonie zimowe do Ostoi. W tym roku przygotowaliśmy nowe programy i tematy zajęć.

- **Warsztaty dziennikarskie** podczas których uczestnicy podzieleni na zespoły redakcyjne opracowywali gazetki o tematyce ekologicznej. Na zakończenie turnusu każdy uczestnik otrzymał egzemplarz gazetki na pamiątkę.
- **Warsztaty ekologiczne** połączone z zabawami twórczymi – dzieci poznały różne techniki artystyczne ozdabiania przedmiotów, które stały się ich własnością. Wykorzystały różne techniki zdobienia przedmiotów oraz możliwości wykorzystania materiałów pochodzących z recyklingu.
- **dwutygodniowe warsztaty teatralne**, w trakcie których uczestnicy przygotowali sztukę teatralną pod okiem reżysera. Poznali warsztat aktorski i przygotowali scenografię do przedstawienia. Warsztaty zakończyła premiera spektaklu.

Jak komercjalizować wiedzę

Przedsiębiorczość Akademicka
przyszłości województwa zachodniopomorskiego

Projekt „Przedsiębiorczość Akademicka – przyszłości województwa zachodniopomorskiego” powstał w celu zachęcenia naukowców do komercjalizacji wyników prac badawczych, zaszczepienia w nich postaw przedsiębiorczych oraz zapoznania z regułami funkcjonowania na rynku. Pośrednim założeniem projektu było również uwrażliwienie przedsiębiorców na konieczność współpracy z naukowcami i korzystania z ich badań. Pomyśłodawcą i autorem projektu realizowanego od stycznia do grudnia 2012 r. była Zachodniopomorska Grupa Doradcza Sp. z o.o. – największa firma doradcza w województwie zachodniopomorskim, natomiast partnerem merytorycznym – Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii przy Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie.

Budowanie relacji pomiędzy światem nauki a gospodarką przekłada się na rozwój przedsiębiorczości akademickiej. Ten rodzaj aktywności obejmuje różnorodne formy podejmowania działalności gospodarczej przez osoby wywodzące się lub związane z uczelnią, z wykorzystaniem jej zasobów intelektualnych, infrastrukturalnych oraz materialnych. W efekcie powstają tzw. spółki odpryskowe, tj. przedsiębiorstwa typu *spin-off* i *spin-out*, których podstawową cechą jest transfer do gospodarki nowatorskich pomysłów, technologii, wiedzy technicznej a także umiejętności nabytych w trakcie studiów i pracy w macierzystej jednostce naukowej. Stwarza to możliwość komercjalizacji i wykorzystania w praktyce gospodarczej osiągnięć naukowych szkół wyższych, instytutów oraz innych placówek naukowo-badawczych. Utworzenie spółki odpryskowej generuje korzyści zarówno dla naukowców, jak i jednostki macierzystej. Wynalazca buduje swoją przyszłość, bazując na swobodzie działania, która wyzwala jego energię i zaangażowanie, natomiast jednostka macierzysta unika ryzyka związanego z zaangażowaniem się w prace nad nowym produktem lub technologią.

Niezwykle istotnym elementem wsparcia dla rozwoju przedsiębiorczości akademickiej jest Program Operacyjny Kapitał Ludzki, realizowany w ramach funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Jednym z elementów programu jest poddziałanie 8.2.1 Wsparcie współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw, dzięki któremu możliwe jest pozyskiwanie środków finansowych na organizację staży, szkoleń dla studentów, doktorantów, absolwentów oraz pracowników uczelni, planujących założenie działalności typu *spin-off* lub *spin-out*.

Spin-off to nowe przedsiębiorstwo, które zostało założone przez co najmniej jednego pracownika instytucji naukowej lub badawczej (osoba ze stopniem naukowym co najmniej doktora) albo studenta, bądź absolwenta uczelni w celu komercjalizacji innowacyjnych pomysłów (wiedzy) lub technologii, zwykle zależne w pewien sposób

(organizacyjnie, formalnoprawnie, finansowo itp.) od organizacji macierzystej (np. uczelni).

Spin-out to nowe przedsiębiorstwo, które zostało założone przez co najmniej jednego pracownika instytucji naukowej lub badawczej (osoba ze stopniem naukowym co najmniej doktora) albo studenta, bądź absolwenta uczelni w celu komercjalizacji innowacyjnych pomysłów (wiedzy) lub technologii, zwykle niezależne pod względem organizacyjnym od jednostki macierzystej (np. uczelni) oraz posiadające niezależne źródła finansowania.

Szczególne znaczenie ma system wsparcia obejmujący instytucje, organizacje oraz różnorodne programy pomocowe. Są to parki naukowe, centra transferu technologii, parki technologiczne czy inkubatory przedsiębiorczości akademickiej.

Projekt „Przedsiębiorczość Akademicka – przyszłości województwa zachodniopomorskiego” adresowano do studentów, doktorantów, absolwentów i pracowników naukowo-dydaktycznych uczelni. Głównym jego celem jest rozwój wiedzy uczestników w zakresie rozpoczęcia i prowadzenia działalności gospodarczej typu *spin-off*/*out*, a także pobudzenie kreatywności myślenia w zakresie podejmowania innowacyjnych przedsięwzięć i promocji przedsiębiorczości akademickiej.

Dzięki udziałowi w szkoleniach i warsztatach uczestnicy projektu mogli nabyć wiedzę i praktyczne umiejętności z zakresu komercjalizacji wiedzy, zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz metod pozyskiwania funduszy na założenie własnej firmy. Istotnym elementem szkoleń było również przekazanie uczestnikom wiedzy na temat skutecznej promocji i kształtowania pozytywnego wizerunku rynkowego firm już istniejących, bądź dopiero wkraczających na ścieżkę gospodarczą.

Celem wizyty studyjnej było pokazanie uczestnikom dobrych praktyk oraz sukcesów rynkowych przedsiębiorstw typu *spin*, a także zapoznanie z funkcjonowaniem takich instytucji jak Centra Transferu Technologii czy Inkubatory Przedsiębiorczości, działających w województwach o najwyższych wskaźnikach innowacyjności w Polsce.

Indywidualne doradztwo i mentoring biznesplanu służyło zarówno przekazaniu uczestnikom teoretycznej podbudowy, jak i bezpośredniemu wsparciu w opracowaniu i wdrożeniu biznesplanu. Podczas 720 godzin konsultacji z doradcami 60 osób uczyło się jak stawiać pierwsze kroki w biznesie. Współpraca z doradcami pozwoliła uczestnikom na konfrontację własnych wyobrażeń z rzeczywistością przedstawioną przez ekspertów.

Najważniejsze korzyści, wyniesione z udziału w projekcie przez uczestników, to przede wszystkim nabycie umiejętności praktycznych i wzrost kompetencji w zakresie zakładania i prowadzenia spółek odpryskowych, pozyskanie wiedzy z zakresu ochrony własności intelektualnej oraz uregulowania spraw związanych z komercjalizacją własnych badań naukowych. Nie do przecenienia jest również wzrost wiary uczestników we własne możliwości i osiągnięcie sukcesu rynkowego.

W ramach propagowania idei rozwoju przedsiębiorczości akademickiej w województwie zachodniopomorskim, podczas realizacji projektu, zorganizowano dwa spotkania branżowe oraz dwa seminaria

naukowe, których podstawowym i najważniejszym celem była integracja przedstawicieli świata nauki i biznesu. Udział w nich wzięli przedstawiciele środowiska akademickiego, przedsiębiorcy oraz potencjalni inwestorzy kapitałowi. Partnerem Zachodniopomorskiej Grupy Doradczej Sp. z o.o. podczas organizacji spotkań było Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii.

Zachodniopomorska Grupa Doradcza Sp. z o.o. to największa firma doradcza w województwie zachodniopomorskim, która powstała w odpowiedzi na rosnące zapotrzebowanie przedsiębiorców oraz

samorządów na wysokospecjalistyczne usługi doradcze i szkoleniowe, głównie w zakresie absorpcji funduszy unijnych oraz doradztwa gospodarczego i ekonomicznego. W rankingu magazynu *Fundusze Europejskie* w 2012 r. ZGD Sp. z o.o. została uznana najlepszą firmą konsultingową województwa zachodniopomorskiego w obszarze pozyskiwania dotacji inwestycyjnych i związanych ze środkami w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, znalazła się także w pierwszej dziesiątce firm doradczych w całej Polsce.

Konferencja „Przedsiębiorczość Akademicka – przyszłością województwa zachodniopomorskiego”

Konferencja podsumowująca realizację projektu „Przedsiębiorczość Akademicka – przyszłością województwa zachodniopomorskiego”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, odbyła się 14 grudnia 2012 roku w Szczecinie. Uczestniczyły w niej osoby związane ze środowiskiem akademickim województwa zachodniopomorskiego, uczestnicy projektu, a także laureaci konkursu na najlepszą pracę dyplomową wraz z promotorami oraz przedstawiciele sponsorów konkursu. Tomasz Osak, koordynator projektu, przedstawił informacje o założeniach i przebiegu założonych zadań.

Uczestnicy projektu zaprezentowali swój pomysł na biznes, nad którym pracowali podczas udziału w projekcie.

Doktor inż. Piotr Nikończuk, uczestnik pierwszej grupy szkoleniowej, zaprezentował autorski, opatentowany pomysł na urządzenie do odzysku ciepła szczególnie do zastosowania w komorach lakierniczych. Przekrojowo opisał problematykę zagadnienia oraz możliwości wdrożenia wymyślnego rozwiązania.

Pomysł na biznes mgr inż. Magdaleny Stobińskiej, doktorantki w Centrum Bioimmobilizacji i Innowacyjnych Materiałów Opakowaniowych w Szczecinie, polegał na wdrożeniu innowacyjnych kapsułek z bakteriami probiotycznymi, które jako nowe na rynku będą miały wpływ na wartość odżywczą produktów mlecznych i rzeczywistą ilość żywych bakterii. Kapsułki będą dodatkiem funkcjonalnym głównie do jogurtów i serków homogenizowanych.

Agnieszka Żołnacz, założycielka gabinetu fizjoterapii i kosmologii – Fizjospa, opisała proces powstawania firmy – od pomysłu po jego realizację i zdobycie funduszy niezbędnych do założenia działalności.

Wystąpienie dr. Zbigniewa Stempnackowskiego było doskonałym podsumowaniem całego projektu i zachętą dla obecnych na sali gości do uczestnictwa w podobnych inicjatywach i poszerzaniu własnego zaplecza intelektualnego.

Kolejny punkt programu to panelowa dyskusja z zaproszonymi ekspertami oraz gośćmi na temat komercjalizacji wyników badań naukowych oraz transferu technologii na zachodniopomorskich uczelniach.

W drugiej części konferencji wręczono nagrody w V edycji konkursu na najlepszą pracę dyplomową, zorganizowanego przez RCIiT. Nagrody wręczyli przedstawiciele sponsorów konkursu: Polskiej Fundacji Przedsiębiorczości, Funduszu Zaawansowanych Technologii

INVESTIN Sp. z o.o. oraz Zachodniopomorskiej Grupy Doradczej Sp. z o.o. Laureaci otrzymali listy gratulacyjne oraz nagrody pieniężne.

Zwycięzcy:

W kategorii na najlepszą pracę doktorską:

I nagroda – dr inż. Katarzyna Sobecka, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie – „Ciągła produkcja bakteriocyn z zastosowaniem wybranych odpadowych produktów przemysłu spożywczego”,

wyróżnienie – dr inż. Tomasz Hyla, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie – „Metoda długookresowego przechowywania elektronicznych dokumentów zdrowotnych w rozproszonych rejestrach medycznych”.

W kategorii na najlepszą pracę magisterską:

I nagroda – mgr inż. Ewelina Michalska, Politechnika Koszalińska – „Zabawka wspomagająca umiejętności sensoryczno-motoryczne (rozwoj ruchowy) dziecka podczas raczkowania. Zbiór kryteriów projektowych”,

wyróżnienie – Michał Jabłoński, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie – „Metody natężeniowe i laserowe w obrazowaniu pól akustycznych”.

W kategorii na najlepszą pracę licencjacką/inżynierską:

I nagroda – inż. Jakub Strugielski, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie – „Projekt koncepcyjny automatycznego dystrybutora butli LPG”,

wyróżnienie – inż. Dorota Peitler, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie – „Potencjał biotechnologiczny bakterii z rodzaju *Streptomyces* wyizolowanych z różnych rodzajów ziemi i podłoży ogrodniczych”.

Po uroczystym wręczeniu nagród laureaci w poszczególnych kategoriach zaprezentowali pomysły i rozwiązania technologiczne, które były tematem prac dyplomowych.

Spotkanie zakończono wspólną konkluzją, iż takie inicjatywy jak projekt „Przedsiębiorczość Akademicka – przyszłością województwa zachodniopomorskiego”, służą rozwojowi i aktywizują środowisko akademickie.

Tomasz Osak

Eurodeputowani Ulrike Rodust i Marek Gróbarczyk, rektor Włodzimierz Kiernożycki, prorektor ds. nauki Mikołaj Protasowicki, dziekan Agnieszka Tórz, prof. dr hab. inż. Wawrzyniec Wawrzyniak

Konferencja o rybołówstwie

W Szczecinie po raz pierwszy odbyło się spotkanie z polskim i niemieckimi europosłami dotyczące rybołówstwa. Na Wydziale Nauk o Żywności i Rybactwa 20 września ub.r. gościli Ulrike Rodust z Niemiec i Marek Gróbarczyk z Polski, którzy przybyli na konferencję „REFORMA WSPÓLNEJ POLITYKI RYBOŁÓWSTWA”. W spotkaniu uczestniczyli również przedstawiciele wielu firm zajmujących się rybactwem i rybołówstwem oraz administracją rybacką, a przede wszystkim rybacy, którzy mieli wiele pytań dotyczących polityki rybackiej. Konferencję otworzył rektor Włodzimierz Kiernożycki, który powiedział m.in.: – Bardzo się cieszę, że ta konferencja doszła do skutku. Niecały rok temu w rozmowie z eurodeputowanym panem Markiem Gróbarczykiem, w której uczestniczył również profesor Wawrzyniec Wawrzyniak, uzgodniliśmy, że taka konferencja jest bardzo potrzebna i pożyteczna oraz że ją zorganizujemy w naszej uczelni. Witam wszystkich, bardzo dziękuję za przyjęcie naszego zaproszenia.

Wydział Nauk o Żywności i Rybactwa prowadzi pięć kierunków studiów, w tym właśnie rybactwo. Zatrudnia ponad 30 samodzielnych pracowników naukowych – profesorów i doktorów habilitowanych. Ważne jest to, że stąd wywodzi się i tutaj pracuje znakomita kadra nauczycieli akademickich, którzy zajmują się rybactwem. To jest wielki sukces minionego 60-lecia, w którym wydział sam, swoimi siłami tę kadrę wygenerował i ukształtował. Kadra, która może kształcić rybaków nie tylko dla potrzeb kraju, ale również dla Europy. Przede wszystkim chodzi nam o rybaków, bo ten zawód to przecież nie tylko rzemiosło, ale również solidna wiedza. Solidna wiedza interdyscyplinarna, to również problemy gospodarcze i problemy społeczne, a także problemy związane z ochroną środowiska naturalnego. Najczęściej zadawane pytanie dotyczy tego jak korzystać z dóbr morza i oceanów, nie zakłócając funkcjonowania środowiska naturalnego – jak to zrobić? Kolejne pytanie wiąże się z tym, jak sprawiedliwie dzielić te dobra pomiędzy wszystkie państwa europejskie i jaką politykę przyjąć, aby z tych dóbr mogli czerpać wszyscy. To są pytania, na które na pewno na tej konferencji nie odpowiemy, ale dyskusja będzie zaczęciem, żeby to rozwiązanie znaleźć. W sierpniu tego

roku, na wniosek Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Rada Ministrów przyjęła dokument „Strategia rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa”. Dzisiaj odbyła się w Szczecinie regionalna dyskusja na ten temat. Wierzę w to, że nasza dyskusja szczególnie dotycząca rybactwa naszego państwa i Unii Europejskiej wiedzę tę znacznie ubogaci.

Europoseł Marek Gróbarczyk przedstawił założenia wspólnej polityki rybackiej. Bieżąca reforma wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) musi obejmować pełną redefinicję założeń polityki oraz jej celów w pełnym zakresie, z uwzględnieniem dodatkowych zagadnień, które mają niezwykle ważne znaczenie dla przyszłości rybołówstwa. Powodem takiego działania staje się obecna sytuacja, wynikała na skutek realizacji trwającej od 2007 r. wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb 2007–2013).

Oceny obecnie realizowanej wspólnej polityki rybołówstwa są bardzo surowe, ponieważ założenia nie zostały osiągnięte, wręcz przeciwnie utracono zasoby, które miały być celem WPRyb. Oceny krytyczne dotyczą wszystkich obszarów polityki, poczynając od stanu środowiska naturalnego oceanów i mórz, poprzez kondycję branży rybackiej, akwakultury, badań naukowych, a skończywszy na skutkach społecznych realizowanej polityki. Na potrzeby stworzenia bazy porównawczej warto pokrótce odnieść się do wyżej wymienionych elementów.

Ulrike Rodust odniosła się do polityki rybackiej Unii Europejskiej, jej założeń i celów. Jak powszechnie wiadomo, z polityki tej nie są zadowoleni polscy rybacy, niemniej mimo ostrych słów rybaków, w imieniu których przemawiał prezes Związku Rybaków Polskich Grzegorz Hałubek, Ulrike Rodust wyraziła zrozumienie i zapowiedziała, że uwagi te przekaże Komisji ds. Rybołówstwa w Europarlamentcie.

Jak ocenili uczestnicy konferencji, bezpośrednie spotkanie i wymiana poglądów pomiędzy eurodeputowanymi a „beneficjentami” polityki unijnej, czyli rybakami, była potrzebna, a wartość konferencji, ze względu na poruszane problemy i możliwości wypracowania porozumienia między rybakami a posłem sprawozdawcą w Europarlamentcie Uriką Rodust, nieoceniona.

Obie strony, rybacy i euro posłowie, obiecały, że takie spotkania będą w Szczecinie i na naszej uczelni kontynuowane.

CELFISH – w kręgu zainteresowania ministerstwa

Spotkanie wykonawców projektu CELFISH z przedstawicielami Ministerstwa Finansów odbyło się 19 grudnia 2012 roku na Wydziale Nauk o Żywności i Rybactwa. Po omówieniu założeń oraz harmonogramu realizacji prac przez dr hab. Jolantę Kempster i dr. inż. Macieja Kiełpińskiego odbyła się dyskusja dotycząca możliwości wykorzystania i rozszerzenia genetycznej bazy danych tworzonej dla potrzeb identyfikacji produktów rybołówstwa i akwakultury. Goście szczególnie zainteresowani byli mechanizmem tworzenia bazy, a także możliwością jej upowszechnienia pośród innych krajów członkowskich Unii Europejskiej.

W spotkaniu wzięło udział także kierownictwo Izby Celnej w Szczecinie, które jest bezpośrednio zainteresowane kooperacją w zakresie śledzenia pochodzenia ryb a także możliwościami identyfikacji towarów półprzetworzonych (filety, płaty, konserwy). Polska jako kraj członkowski UE zobowiązana jest do wdrażania wytycznych Wspólnoty, w tym

rozporządzenia nr 1224/2009, które zobowiązuje do rozwijania nowych metod, takich jak analiza genetyczna, w celu identyfikacji i kontroli produktów rybołówstwa. Mając na uwadze nałożony na Polskę obowiązek, realizowany projekt jest pierwszym w skali Europy, dającym zarówno administracji oraz służbom kontrolnym możliwość weryfikowania stawek celnych, od których naliczane są podatki zasilające budżet państwa. Uzupełnieniem programu spotkania była prezentacja możliwości badawczych i zaplecza aparaturowego Laboratorium Genetycznego WNoŻiR. Poza aspektem identyfikacji produktów rybnych dane zebrane w terenie podczas realizacji projektu (analiza lokalnych rynków rybnych, stosowanych narzędzi połowowych, ochrona lokalnych zasobów itp.) pozwolą na wprowadzenie aktywnych form ochrony stad i populacji ryb morskich będących w regresie genetycznym przez ograniczenia ich eksploatacji lub nakazy zarybienia.

Ryby na celowniku III

Trzecie już szkolenie związane z realizacją projektu CELFISH odbyło się w dniach 18–19 października 2012 roku w Kołobrzegu. Spotkanie, w którym uczestniczyli przedstawiciele instytucji państwowych oraz urzędów szczecińskich bezpośrednio zainteresowani korzystaniem z opracowywanej genetycznej bazy ryb oraz tworzonej „platformy współpracy” i wymiany informacji, uroczyście otworzyła dziekan Wydziału Nauk o Żywności i Rybactwa Agnieszka Tórz (fot. 1).

W pierwszym dniu szkolenia pomiędzy ZUT i Izbą Celną w Szczecinie podpisano porozumienie dotyczące współpracy w zakresie świadczenia usług badawczych oraz realizowania praktyk studenckich. Z ramienia naszej uczelni porozumienie podpisał prorektor ds. nauki Mikołaj Protasowicki, zaś w imieniu Izby Celnej – zastępca dyrektora Dariusz Pawłowski (fot. 3). Podpisany dokument pozwoli na wykorzystanie przez pracowników Izby Celnej oferty badawczej i laboratoriów ZUT w celu kontroli towarów oraz realizowanie wspólnych grantów badawczych. Porozumienie wnosi nowe możliwości odbywania praktyk studenckich w inspektoratach celnych oraz umożliwia pracownikom ZUT zarówno korzystanie, jak

i prowadzenie szkoleń służących podnoszeniu kwalifikacji kadr organizowanych przez Izbę Celną.

Podstawowym celem szkolenia było jednak zreferowanie przebiegu prac badawczych i uzyskanych dotychczas wyników. Projekt osiągnął półmetek, a my przeprowadziliśmy pierwsze podsumowania. Łącznie zespół odwiedził 22 kraje i zebrał około 6000 prób, które reprezentują około 250 gatunków ryb. Obecnie prace koncentrują się na poszukiwaniu genetycznych markerów populacji przez zastosowanie zaawansowanych analiz molekularnych. Przedstawiciele Izby Celnej i innych urzędów państwowych wskazali na nowe możliwości rozszerzenia współpracy w zakresie identyfikowalności towarów oraz sprawowania nadzoru nad prawidłowym oznaczaniem produktów żywnościowych. Mamy nadzieję, że zarówno efekty projektu, jak i podpisane porozumienie, dodatkowo przyczynią się do rozwinięcia kooperacji uczelni z otoczeniem gospodarczym i ułatwią współpracę z urzędami i instytucjami w regionie.

*Maciej Kiełpiński
Jolanta Kempter*

Statki na gaz?

14. NMU-DNV Workshop, doroczna konferencja w ramach współpracy uniwersytetów skandynawskich i Towarzystwa Klasyfikacyjnego Det Norske Veritas, odbyło się w ZUT w Szczecinie w dniach 24–25 stycznia 2013 roku. Organizatorem już po raz drugi (poprzednio w 2005 r.) był Wydział Techniki Morskiej i Transportu we współpracy z DNV – Biuro w Szczecinie i Head Office w Høvik, Norwegia. Tematyka konferencji obejmuje zagadnienia bezpiecznej i przyjaznej dla środowiska żeglugi oraz budowy i eksploatacji statków napędzanych gazem LNG, a sama konferencja stanowi forum wymiany doświadczeń środowisk naukowych rejonu Morza Bałtyckiego. Szczególnym zainteresowaniem cieszą się prace badawcze młodych pracowników naukowych i doktorantów.

W konferencji uczestniczyli naukowcy z uniwersytetów skandynawskich: Aalto University – Finlandia, Chalmers University of Technology – Göteborg, Technical University of Denmark, Royal Institute of Technology – Stockholm, Norwegian University of Science and Technology – Trondheim, a także z Politechniki Gdańskiej i uczelni szczecińskich – Akademii Morskiej i ZUT. Zaproszono także specjalistów z firm branży morskiej i okrętowej, m.in. Morskiej Stoczni Remontowej w Świnoujściu, Stoczni Remontowej w Gdańsku, Urzędu Morskiego w Szczecinie, Forum Okrętowego, Ulstein, Wärtsilä oraz pełnomocnika marszałka województwa zachodniopomorskiego ds. gospodarki morskiej.

*Tadeusz Graczyk
Zdjęcia Izabela Jaguszewska*

Stypendia ministra

Magister inż. **Marta Gleń**
doktorantka z Instytutu Technologii Chemicznej
Nieorganicznej i Inżynierii Środowiska
na Wydziale Technologii i Inżynierii Chemicznej.
Promotor pracy doktorskiej:
prof. dr hab. inż. Barbara Grzmil

Z przyjemnością informujemy o sukcesie naszych studentów, których wybitne osiągnięcia docenił zespół ekspertów z dziedziny nauki, sztuki i sportu powołany przez ministra nauki i szkolnictwa wyższego. Rektorzy uczelni przedstawili 5601 wniosków o przyznanie stypendium ministra za wybitne osiągnięcia na rok akademicki 2012/2013 z czego 1069 wniosków dotyczyło doktorantów. Minister Barbara Kudrycka podjęła decyzję o przyznaniu 969 stypendiów dla studentów, w tym pięciu stypendiów dla studentów Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie.

Gratulujemy: **Marcie Martyniak** – z Wydziału Ekonomicznego (studia II stopnia, kierunek ekonomia), **Katarzynie Myślińskiej** – z Wydziału Budownictwa i Architektury (studia II stopnia, kierunek architektura i urbanistyka), **Mateuszowi Spychale** – z Wydziału Elektrycznego (studia I stopnia, kierunek automatyka i robotyka), **Annie Oreckiej** – z Wydziału Informatyki (studia II stopnia, kierunek informatyka), **Norbertowi Olczykowi** – studentowi Wydziału Budownictwa i Architektury (studia II stopnia, kierunek budownictwo).

Stypendium otrzymała również **Marta Gleń** – doktorantka V roku w dyscyplinie technologia chemiczna. Promotorem jej pracy doktorskiej jest prof. dr hab. inż. Barbara Grzmil z Instytutu Technologii Chemicznej Nieorganicznej i Inżynierii Środowiska Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej ZUT.

Stypendyści odebrali gratulacje od rektora Włodzimierza Kiernożyckiego podczas posiedzenia Senatu ZUT 28 stycznia 2013 roku.

Stypendia naukowe prezydenta Szczecina

W V edycji programu stypendialnego prezydenta miasta Szczecin komisja konkursowa rozpatrzyła 67 wniosków studentów i doktorantów. Przyznano 17 stypendiów, wśród wyróżnionych znalazło się pięcioro studentów oraz ośmioro doktorantów z naszej uczelni.

Studenci: **Aneta Bera**, **Anton Smoliński**, **Rafał Krochmal** – Wydział Informatyki; **Łukasz Przeniosło** – Wydział Elektryczny; **Mazena Borowska** – Wydział Budownictwa i Architektury.

Doktoranci: **Kamil Stateczny** i **Michał Szydłowski** – Wydział Inżynierii Mechanicznej i Mechatroniki; **Michalina Adaszyńska** i **Kinga Łuczka** – Wydział Technologii i Inżynierii Chemicznej; **Paweł Ziemia** i **Robert Rychcicki** – Wydział Informatyki; **Łukasz Urbański** – Wydział Elektryczny; **Łukasz Stański** – Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt.

Wysokość stypendium dla studenta wynosi odpowiednio: 1000 zł brutto w pierwszym roku pobierania stypendium, 1200 – w drugim i 1400 – w trzecim, natomiast dla doktoranta 3000 zł brutto zł.

Praktyka w Niemczech

Od prawej: prof. Friedhelm Pracht, Krzysztof Staciwa, szef produkcji Hans Koch i główny inżynier Giser Henkel

Krzysztof Staciwa jest studentem III roku mechatroniki Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie oraz Uniwersytetu Technicznego w Wiedniu. Dzięki współpracy prof. Andrzeja Błedzkiego z Instytutu Inżynierii Materiałowej (ZUT) oraz prof. Friedhelma Prachta, dyrektora generalnego firmy oraz profesora honorowego ZUT, odbył w czasie letnich wakacji 3-miesięczną praktykę studencką w firmie w Niemczech, w prowincji Hessen.

– Praktyka nie ograniczała się jedynie do firmy PrachtGroup – wspomina Krzysztof. Poznałem także jej firmy partnerskie: Elka-met, RothWerke, RMF Maschinenbau. W każdej z nich pomagano mi poznać prawdziwą pracę inżyniera, mogłem wykorzystać umiejętności nabyte podczas studiów, co okazało się bardzo przydatne. Przy planowaniu programu praktyki wzięto pod uwagę kierunek moich studiów oraz zainteresowania. Szczególny nacisk położono na materiałoznawstwo, maszynoznawstwo, projektowanie i konstruowanie urządzeń mechatronicznych. Mogłem szczegółowo poznać zasady panujące w zakładach przemysłowych. Na każdym kroku spotykałem życzliwych ludzi. Na każdy podjęty przeze mnie temat uzyskiwałem obszernie wyjaśnienia. Wiele okazji do rozmów dostarczały wycieczki do fabryk, gdzie mogłem zaobserwować zasady funkcjonowania danego zakładu oraz jego zaplecze techniczne, system ogrzewania czy chłodzenia. Przy okazji wprowadzono mnie w strukturę organizacyjną, mogłem aktywnie uczestniczyć w życiu zakładu. Brałem udział w procesie redukcji kosztów, rekrutacji, prostych pracach technicznych, jak również zadaniach ściśle inżynierskich. Wzbogaciłem swoją wiedzę w dziedzinie inżynierii wytwarzania oraz obróbki nie tylko tworzyw sztucznych, lecz także innych materiałów konstrukcyjnych. Poznałem również podstawy programowania maszyn CNC oraz robotów przemysłowych. Pozwoliło mi to ułożyć oraz zrealizować uproszczony proces technologiczny wytworzenia formy wtryskowej, co było jednym z najciekawszych zajęć. Wyjazd na praktykę w ramach programu wymiany studenckiej był wspaniałym doświadczeniem, chociaż wiązał się z ciężką pracą – nie było w nim czasu na nudę.

Studentki z dalekiego kraju

Na Wydziale Biotechnologii i Hodowli Zwierząt przez pięć miesięcy odbywały praktykę studentki z Japonii. Yuri Sawaragi z Kyoto University (Division of Integrated Life Science, Laboratory of Applied Molecular Microbiology) poznawała metody genetyki molekularnej wykorzystywane w Katedrze Genetyki i Ogólnej Hodowli Zwierząt. Prowadziła też badania dotyczące poszukiwania

Studenci debatuja, czyli co z programem ERASMUS?

Dla chcącego nie ma nic trudnego – tak rzecze Erazm z Rotterdamu, będący patronem znanego wśród studentów programu ERASMUS, umożliwiającego wyjazd na częściowe studia zagraniczne lub praktyki. Wszystko się zgadza, dlatego zaangażowani w wymianę studenci z całej Polski 27 listopada 2012 roku spotkali się w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie i podjęli debatę pod hasłem „Miliony odmienionych – 25 lat wpływu ERASMUSA na Europę”.

Celem spotkania było zebranie opinii studentów z całej Polski na temat programu ERASMUS, jego dotychczasowych osiągnięć oraz dalszych kierunków rozwoju. Wykład inauguracyjny na temat mobilności młodych ludzi wygłosiła prof. dr hab. Krystyna Szafranec z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (na zdjęciu), socjolog młodzieży, autorka rządowego raportu „Młodzie 2011”, podkreślając istotę programu i wpływ, jaki wywarł na społeczność akademicką, określaną mianem pokolenia ERASMUSA. Po części oficjalnej odbyły się cztery warsztaty, poruszające m.in. kwestię kształcenia zorientowanego na studenta, zaliczania okresu studiów, odnalezienia się na rynku pracy przez stypendystów oraz roli lokalnej społeczności w recepcji zagranicznych studentów. Wnioski płynące z ostatniego spotkania, prowadzonego przez Ewę Krzaklewską z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, podkreślają, jak istotną rolę w lokalnej społeczności pełnią studenci ERASMUSA. Ich pobyt za granicą może w istotny sposób wpłynąć na jej kształt poprzez aktywne obywatelstwo, z jednej strony, a zasadę współdziałania, z drugiej.

Dyskusje, w których aktywnie brali udział uczestnicy, zaowocowały opracowaniem rekomendacji, które przekazano Komisji Europejskiej. Program ERASMUS, opracowany do 2013 r., zmieni swoją formułę i w kolejnych latach będzie funkcjonował pod nazwą Erasmus for All. W ten sposób, korzystając z doświadczenia poprzedników, kolejni studenci będą mieli możliwość wyjazdu na studia zagraniczne i zdobywania doświadczenia, bo przecież – chcieć to móc!

Małgorzata Lenart
studentka biotechnologii, WBiHZ
była stypendystka programu ERASMUS

Małgorzata Lenart była jedyną reprezentantką ZUT. Zgodnie ze wskazówkami organizatorów, uczestników debaty typowanych przez uczelnie macierzyste wybrano według następującego klucza: studenci min. III roku, byli stypendyści programu ERASMUS, preferencje dla członków organizacji studenckiej (Małgorzata Lenart jest prezesem KL IAESTE), mający dodatkowe doświadczenie w wyjazdach zagranicznych w celach edukacyjnych, np. praktyki (pani Małgorzata odbyła praktykę IAESTE w Finlandii na przełomie 2011/2012 r.).

Debatę zorganizowała Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji oraz Stowarzyszenie Erasmus Student Network Polska.

Zdjęcie Małgorzata Lenart

mutacji punktowych w genach, których produkty białkowe uczestniczą w istotnych procesach fizjologicznych. Podczas badań Yuri Sawaragi znalazła dwa miejsca polimorficzne w genie FSHb. Przygotowana w trakcie praktyki publikacja naukowa ukaże się w zagranicznym czasopiśmie naukowym. Opiekunem praktyki był dr inż. Arkadiusz Terman.

Atsuki Takahashi z Nagoya University (Department of Medical Sciences, Graduate School of Pharmaceutical Sciences) praktykę odbyła w Katedrze Immunologii, Mikrobiologii i Chemii Fizjologicznej pod opieką dr inż. Karola Fijałkowskiego. Jej badania dotyczyły analizy właściwości enzymatycznych, przeciwbakteryjnych i przeciwgrzybiczych substancji wytwarzanych przez bakterie z rodzaju *Streptomyces* wyizolowane z ziemi pobranej z terenów przemysłowych.

Na zakończenie pobytu w ZUT studentki z Japonii przygotowały wykład, w którym w dowcipny sposób przedstawiły cechy wspólne dla Polski i Japonii, jak chociażby wspólne kolory flag narodowych czy upodobanie do pierogów i gołąbków. Przedstawiły swoje uczelnie, mówiły o kulturze i popkulturze Japonii, języku, kaligrafii i geografii.

Zwycięstwo koszykarek

Memoriał im. Waldemara Krasonia w koszykówce to impreza akademicka rozgrywana nieprzerwanie od 1986 roku, a organizowana przez Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz KU AZS Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego. Waldemar Krason był czołowym rozgrywającym zespołu Pogoni Szczecin i AZS Szczecin, mówiono o nim i jego grze, że wyprzedza swój czas. Zginął śmiercią tragiczną w 1985 r. Od tego czasu młodzież akademicka co roku spotyka się na memoriale jego imienia.

W XXVII Memoriale rozegranym 24 listopada 2012 r. w hali PUM wzięły udział reprezentacje trzech szczecińskich uczelni: Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, Akademii Morskiej i Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego. Turniej zakończył się zwycięstwem reprezentacji ZUT. Drugie miejsce zajął zespół Akademii Morskiej, a trzecie gospodarz turnieju – Pomorski Uniwersytet Medyczny.

Poszczególne spotkania zakończyły się wynikami: ZUT – AM 45:26, ZUT – PUM 41:21

Nasza drużyna zwyciężyła także w klasyfikacji indywidualnej. Najskuteczniejszą zawodniczką turnieju została studentka WBiA Edyta Tarasiewicz – zdobywczyni 33 pkt. Najlepszą zawodniczką naszego zespołu – studentka Wydziału Ekonomicznego Marta Dybowska. Trenerem sekcji koszykówki kobiet jest mgr Joanna Walczak.

Joanna Walczak

IAESTE Day

Październik to miesiąc, w którym na całym świecie obchodzony jest IAESTE Day. Oczywiście, w Szczecinie nie mogło zabraknąć wydarzeń związanych z tym dniem dlatego Komitet Lokalny IAESTE Szczecin przy Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym zainicjował event pod hasłem Międzynarodowa Wielka Domówka, która odbyła się 25 października 2012 r. w Centrum Kultury Studenckiej PINOKIO.

IAESTE (The International Association for the Exchange of Students for Technical Experience) jest ogólnosiwiatową organizacją studencką zajmującą się wymianą praktyk zagranicznych. Działa w ponad 90 krajach całego świata, umożliwiając studentom kierunków technicznych zdobywanie cennego doświadczenia.

Ten wieczór upłynął pod znakiem licznych atrakcji, wśród których pojawiły się konkursy z nagrodami, malowanie twarzy z motywem flag czy pokaz tańca zaprezentowany przez Studio Tańca Kimama.

Wydarzenie dodatkowo połączono z obchodami 25-lecia programu ERASMUS, dzięki któremu międzynarodowość reprezentowało duże grono studentów. W ten sposób w jednym miejscu doszło do spotkania różnych narodowości i kultur, dla których Wszechświat wyznacza granice, a każde wyzwanie jest kolejną przygodą. Ta pozytywna atmosfera udzieliła się wszystkim uczestnikom, dlatego kolejne takie spotkanie już wkrótce...

Małgorzata Lenart
prezes Komitetu
Lokalnego
IAESTE,
studentka
biotechnologii,
WBiHZ
Zdjęcie
Małgorzata Lenart

ERASMUS na Cyprze

Larnaka, 5–9 listopada 2012

Na temat wyjazdów szkoleniowych dla pracowników administracyjnych w ramach ERASMUSA dowiedziałam się od wydziałowego koordynatora, który pomógł mi przejść procedurę aplikacyjną. Od samego początku szukałam kraju z ciepłym i egzotycznym klimatem – trafiłam do Larnaki na Cyprze.

Larnaka jest niewielkim miasteczkiem z portem lotniczym, co znacznie ułatwia dostanie się na wyspę. Wbrew pozorom, połączenie Szczecin–Larnaka jest dość dogodne. Charakterystyczne dla miasta są wąskie, jednokierunkowe, pełne przejeżdżających samochodów ulice (każda rodzina posiada co najmniej jeden lub dwa samochody). Mimo zgiełku, panującego tu zwłaszcza w weekend, to idealne miejsce do odbycia szkolenia, jak i odpoczynku. W listopadzie temperatura oscyluje w granicach 28°C, jednak dzień, podobnie jak w Polsce, jest krótszy i od godziny 17 zaczyna się ściemniać.

Cypryjczycy należą do osób niezwykle miłych, otwartych i pogodnych. W każdym miejscu, z każdym człowiekiem można bezproblemowo porozumieć się w języku angielskim. Na uczelni językiem wykładowym jest również język angielski. Na wyspie wśród obcokrajowców przebywa dużo Rosjan, stąd często na ulicach jest słyszalny ten język.

Życie płynie tu inaczej niż w Polsce, zdecydowanie wolniej. Gdy tylko usłyszałam, że na przebycie jakiegoś odcinka trasy potrzebuję 30 minut, od razu wiedziałam, że zajmie mi to 20 minut spacerkiem, na dodatek w szpilkach.

Reasumując, z trudem przychodzi opisanie wyjazdu na ERASMUSA w zaledwie kilku zdaniach. Niesamowite przeżycia i emocje, które zapadły w mojej pamięci i pewnie jeszcze długo tam pozostaną. Wspaniała możliwość uczenia się przez całe życie, jaką stwarza ten program, jest godna polecenia. Nie bójmy się być mobilni!

Liliana Dudzień
dziekanat Wydziału Informatyki
Zdjęcia Liliana Dudzień

Konstrukcja dachu hali

Przypory żelbetowe

Jak budują halę widowiskowo-sportową?

Hala widowiskowo-sportowa przy ulicy Szafera w Szczecinie to obiekt długo wyczekiwany przez szczecinian. Projekt był już gotowy w 2002 roku. W międzyczasie zmieniły się przepisy dotyczące organizacji imprez masowych oraz wymagania poszczególnych federacji sportowych, dotyczące organizacji wydarzeń sportowych na międzynarodowym poziomie. W 2008 r. projekt dostosowano do obowiązujących wymagań i w grudniu 2010 r. rozpoczęto budowę obiektu. Generalnym wykonawcą hali jest firma ERBUD. Hala ma być gotowa w grudniu 2013 r. Obiekt w stanie surowym zamkniętym już wyglądają imponująco. Dotychczas zakończono zasadnicze prace konstrukcyjne i zamontowano elewacje. Wewnątrz obiektu już widać jak będą wyglądały poszczególne pomieszczenia. W ramach inwestycji budowane są trzy obiekty, w tym główny budynek hali widowiskowo-sportowej, która podczas imprez sportowych będzie mogła pomieścić 5,3 tys. widzów. Podczas imprez artystycznych liczba miejsc może zostać powiększona o kolejne 2 tysiące. Oprócz głównego budynku, powstają obiekty towarzyszące: hala treningowa i budynek socjalno-administracyjny. Trwa także zagospodarowywanie terenu wokół hali: powstają parkingi, przebudowywany jest fragment ulicy Szafera, porządkowany jest teren przed halą. Wybudowane będą boiska, między innymi do tenisa czy koszykówki oraz teren zielony z fontanną i miniamfiteatrem. W sumie do zagospodarowania jest obszar o powierzchni 10 ha.

W grudniu 2012 r. w ramach zajęć seminaryjnych grupa studentów z profesor Haliną Garbalińską poznawała zakres przeprowadzonych do tej pory prac.

Mimo niesprzyjających warunków atmosferycznych, z dużym entuzjazmem udaliśmy się na zwiedzanie obiektu z mgr. inż. Krzysztofem Zabłockim. Wycieczkę rozpoczęliśmy od pierwszej części kompleksu

– hali treningowej, nieprzewidzianej w pierwotnym projekcie. Ciekawym rozwiązaniem w tej części jest konstrukcja dachu z drewna klejonego. Z powodu dużych rozpiętości przysporzyła ona wykonawcy sporych problemów podczas montażu. Kolejnym rozwiązaniem konstrukcyjnym, który zwrócił naszą uwagę, był łącznik pomiędzy obiektem treningowym a częścią socjalno-administracyjną. Element ten dodatkowo usztywniono ze względu na wcześniejszą niestabilność. W głównej części obiektu – hali widowiskowo-sportowej – trybuny wykonano z gotowych prefabrykowanych elementów, co przyspieszyło realizację obiektu. Z ich wysokości podziwialiśmy ciekawe rozwiązania konstrukcyjne.

Uwagę przykuwa efektowna konstrukcja dachu hali. Płaskczyzna dachu jest wycinkiem powierzchni walcowej, składa się z dźwigarów kratowych opartych na podporach żelbetowych, słupach stalowo-żelbetowych oraz ścianach. Do montażu poszczególnych dźwigarów został sprowadzony jeden z największych dźwigów – TEREX DEMAG CC 2500/1 Herkules.

Podczas ostatniego etapu wycieczki podziwialiśmy ogromne żelbetowe przypory. W trakcie wykonywania elementów zmieniono beton na samozagęszczalny, gdyż gęste zbrojenie i nietypowy kształt uniemożliwiłyby prawidłowe zagęszczenie elementu. Ze względów estetycznych zdecydowano się na wykorzystanie betonu architektonicznego.

Wycieczka na budowę hali widowiskowo-sportowej to ciekawa odmiana zajęć. Poznaliśmy organizację pracy na budowie oraz nietypowe rozwiązania konstrukcyjne. To dobra lekcja przed początkiem kariery zawodowej.

*Tekst: Paulina Andreatto, Karolina Wiśniowska, Łukasz Zatoń
Zdjęcia opiekun grupy: prof. Halina Garbalińska*

Pamiątkowe zdjęcie grupy z kierownikiem robót

Trybuny

Studencki dialog polsko-rosyjski

Grupa studentów z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego z wydziałów Elektrycznego i Informatyki w ramach projektu wymiany młodzieży, finansowanego przez Polsko-Rosyjskie Centrum Dialogu i Porozumienia w Warszawie, odwiedziła w dniach 23–27 października 2012 roku dwie petersburskie uczelnie techniczne: Sankt Petersburski Państwowy Uniwersytet Komunikacji oraz Petersburski Uniwersytet Politechniczny. Organizatorem wyjazdu był Szczeciński Oddział Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT. 14 studentów wraz z trzema opiekunami odwiedziło perłę północy – St. Petersburg – i sprawdziło jak studiują rosyjscy koledzy. Wydział Informatyki reprezentowali Paweł Frankowski, Anton Smoliński oraz Mira Witczak.

Celem wyjazdu było zacieśnienie więzów koleżeńskich i nawiązanie szerszej współpracy pod względem naukowym, edukacyjnym, kulturalnym i organizacyjnym pomiędzy naszymi ośrodkami naukowymi.

Anna Barcz

Wizyta studentów z Rosji na Wydziale Elektrycznym

Od 9 do 13 listopada 2012 roku w Szczecinie przebywała grupa rosyjskich studentów z dwóch uczelni z Sankt Petersburga: Sankt Petersburskiego Państwowego Uniwersytetu Komunikacji oraz z Petersburskiego Uniwersytetu Politechnicznego. Studenci wraz z opiekunami zwiedzili najważniejsze zabytki miasta, spotkali się z marszałkiem województwa zachodniopomorskiego oraz władzami ZUT. Goście odwiedzili trzy wydziały naszej uczelni: Wydział Inżynierii Mechanicznej i Mechatroniki, Wydział Elektryczny oraz Wydział Informatyki.

Na Wydziale Elektrycznym prodziekan ds. nauczania Krzysztof Okarma przedstawił historię oraz ofertę naukowo-dydaktyczną wydziału. Goście zwiedzili też laboratoria znajdujące się w obu budynkach wydziału – przy ul. Sikorskiego i 26 Kwietnia. Na Wydziale Informatyki wysłuchali prezentacji przygotowanych przez dziekana Antoniego Wilińskiego, prof. dr hab. inż. Georgy'a Kukhareva oraz studentkę Karolinę Lubiszewską i doktoranta Bartosza Bazyluka.

Oprócz formalnych spotkań, grupa z Rosji wzięła udział w spotkaniu integracyjnym w klubie studenckim PINOKIO oraz „Rosyjsko-polskim wieczorze muzycznym” w klubie studenckim SZAFKA.

*Tekst Justyna Jończyk
Zdjęcia Diana Olejnik*

Studenci ZUT w Sankt Petersburgu

Na Wydziale Informatyki ZUT

Na Wydziale Elektrycznym ZUT

Nowe studenckie koło naukowe

Decyzją rektora do rejestru organizacji, stowarzyszeń i kół naukowych w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie wpisano Studenckie Koło Naukowe Renewable Energy Sources (RES), które powstało z inicjatywy studentów II roku technologii chemicznej Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej. Koło tworzy dziesięć osób, funkcję prezesa pełni Maciej Klebieko, wiceprezesa Łukasz Połoń, sekretarzem koła jest Rozalia Nowakowska. Opiekunem naukowym koła jest dr inż. Zofia Lendzion-Bieluń. Celem jest poszerzanie wiedzy na temat odnawialnych źródeł energii

i technologii ich wykorzystywania, a następnie propagowanie tych zagadnień wśród młodzieży szkół regionu. Planowany jest udział członków koła w badaniach naukowych realizowanych w instytucie oraz prezentacja wyników na konferencjach. Działalność koła wspiera Instytut Technologii Chemicznej Nieorganicznej i Inżynierii Środowiska. Członkowie są otwarci na współpracę ze studentami innych wydziałów, gdyż energetyka odnawialna jest zagadnieniem interdyscyplinarnym.

SJR – nowy wskaźnik jakości czasopism

Rozwój nauki zależy od możliwości finansowania badań, zaś właściwy podział środków rodzi potrzebę zastosowania odpowiednich kryteriów. Jednym z nich jest aktywność publikacyjna badaczy w renomowanych czasopismach naukowych. Miarą jakości czasopism stał się impact factor.

Impact factor – używany coraz powszechniej już od ponad półwiecza – jest tworzony na bazie zasobów amerykańskich indeksów cytań Web of Science Thomsona. I choć pojawiły się później różne inne wskaźniki, żadnemu z nich nie udało się zdominować jego pozycji.

Impact factor został pomyślany jako narzędzie do obiektywnego porównywania poziomu czasopism i, mimo krytyki¹, od lat niezmiennie odgrywa wiodącą rolę w bibliometrii i nauce. Zaczęto go wykorzystywać nie tylko do oceny czasopism, ale stał się podstawą szacowania i porównywania poziomu pracy naukowców i instytucji naukowych. Zaczął wpływać na przedsięwzięcia naukowe i decyzje o przyznawaniu grantów, funduszy a nawet o zatrudnianiu pracowników. W Polsce instytuty naukowe i wydziały uczelni wyższych oceniane są przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego również (m.in.) na podstawie kryterium IF. Impact factor przez wielu decydentów wciąż uważany jest za najlepszy i najprostszy z dostępnych mierników – głównie z braku alternatywy!

Sytuacja ta może się zmienić, gdyż niedawno ogłoszono powstanie nowych wskaźników. Są to SNIP (Source-Normalized Impact per Paper) oraz SJR (SCImago Journal Rank). Obydwa wzajemnie uzupełniają się w wielowymiarowej ocenie czasopism, choć każdy z nich obliczany jest w inny sposób. Danych do obliczeń obydwu wskaźników dostarcza Scopus. Scopus został wybrany do badań ze względu na fakt, że jest największą na świecie naukową bazą indeksującą obecnie ponad 19 000 czasopism, wśród których znajdują się wszystkie tytuły odnotowane w bazach Web of Science². Naukowcy wyszli z założenia, że ocenie należy poddać jak największą liczbę czasopism – nie tylko te, które mają IF.

Poniżej przedstawiam podstawowe informacje na temat faktora SJR. SJR (SCImago Journal Rank³) jest wskaźnikiem naukowego statusu czasopisma. Sposób jego obliczania został zainspirowany przez Google Page Rank, gdzie czasopisma postrzegane są w ramach sieci utworzonej przez linkowania do cytowań. Cytowania te nie mają jednakowej wartości i nie są traktowane jedynie w wymiarze ilościowym. Wartość cytowania wyznaczana jest przez wartość czasopisma, które je cytuje, lub inaczej ujmując – czasopismo przekazuje swój prestiż innemu czasopismu przez fakt zacytowania go. Tak więc cytowanie przez czasopismo o wysokim SJR jest więcej warte niż cytowanie przez czasopismo o niższym wskaźniku SJR.

1 W literaturze niejednokrotnie udowodniono, że IF nie zawsze jest miarodajny i łatwo nim manipulować np. drukując więcej artykułów przeglądowych, gdyż te uzyskują dużo więcej cytowań niż prace badawcze lub zawijając ilość cytowań przez nieuczciwe praktyki dopisywania (za zgodą autora lub bez niej) odpowiednich pozycji do listy wykorzystanej literatury. IF faworyzuje dziedziny, w których jest szybki i liczny przyrost cytowań jak w przypadku nauk przyrodniczych ze szkodą np. dla nauk społecznych.

2 Web of Science indeksuje ponad 9 000 czasopism.

3 SCImago to również nazwa grupy badawczej hiszpańskich naukowców, której celem jest wyszukiwanie, analiza i prezentacja informacji za pomocą technik wizualizacji.

Do obliczeń pobierane są jedynie materiały recenzowane – czyli peer-reviewed prace badawcze, artykuły przeglądowe, materiały konferencyjne – z pominięciem artykułów redakcyjnych, wywiadów, komentarzy czy listów do redakcji, które w wielu wypadkach stanowią znaczny procent cytowań. Autocytowania ograniczono do 1/3 ogólnej liczby cytowań uzyskanych przez dane czasopismo, by uniknąć dość częstej praktyki manipulowania cytowaniami⁴.

Zestawienia wskaźników z lat 1999–2011 w postaci pliku Excela można również otrzymać na adres własnej poczty – po zarejestrowaniu się

W bazie Scopus wskaźnik SJR służy do oceny i porównywania czasopism w zakładce Journal Analyser

Metoda obliczania wskaźnika SJR jest dość skomplikowana⁵, ale w efekcie otrzymujemy miernik, który pozwala bezpośrednio porównywać ze sobą czasopisma z różnych dziedzin, co do tej pory było niemożliwe. Wiadomo, że dziedziny nauki różnią się pod względem dynamiki przyrostu publikacji i cytowań. Dużo szybciej rozwijają się dyscypliny z zakresu nauk o życiu (onkologia – najwyższy IF – 101.780) niż te z socjologii czy matematyki (najniższy IF – 3.841)⁶. W przypadku rankingów wg impact factor, porównywanie czasopism ma sens jedynie w ramach wybranej dziedziny.

Wskaźnik SJR dla określonego czasopisma za dany rok obliczony jest na podstawie cytowań z trzech poprzednich lat. Trzy lata przyjęto jako optymalny czas, w którym większość czasopism uzyskuje

4 W przypadku impact factora do obliczeń pobierane są wszystkie cytowania (łącznie z autocytowaniami).

5 Metoda opisana w artykule „The SJR indicator: a new indicator of journals' scientific prestige” / Borja Gonzalez-Pereira, Vicente Guerrero-Bote, Felix Moya-Aneón – <http://arxiv.org/ftp/arxiv/papers/0912/0912.4141.pdf>

6 Dane za 2011 r.

Title	SJR	H Index	Total Docs. (2011)	Total Docs. (Years)	Total Refs. (Years)	Citable Docs. (Years)	Cites / Doc. (Years)	Ref. / Doc.	Country
1. Reviews of Modern Physics	26,194	187	44	164	12,262	6,933	157	41,56	278,68
2. Annual Review of Immunology	31,166	211	23	70	4,559	3,334	69	54,26	198,22
3. Advances in Physics	26,216	71	9	28	1,844	694	23	25,27	204,89
4. CA: A Cancer Journal for Clinicians	24,576	89	40	111	2,566	5,940	63	105,57	64,15
5. Annual Review of Biochemistry	23,856	202	42	94	6,209	3,209	94	34,60	147,83
6. Nature Genetics	19,919	376	281	857	7,639	21,819	609	36,77	26,99
7. Cell	19,779	503	501	1,579	22,935	34,787	1,005	33,59	45,78
8. Annual Review of Neuroscience	17,014	157	24	61	3,383	1,799	61	26,58	165,96
9. Annual Review of Genetics	16,628	123	20	73	2,648	1,675	73	22,93	132,40
10. Quarterly Journal of Economics	16,330	138	47	128	2,196	938	127	6,30	46,72

Title	SJR	H Index	Total Docs. (2011)	Total Docs. (Years)	Total Refs. (Years)	Total Cites (Years)	Citable Docs. (Years)	Cites / Doc. (Years)	Ref. / Doc.	Country
1. Acta Astronautica	1,538	37	21	81	686	166	80	1,48	32,67	PL
2. Acta Paleontologica Polonica	0,910	29	61	185	3,587	288	179	1,54	58,80	PL
3. Journal of Physiology and Pharmacology	0,809	45	84	540	3,789	1,228	525	2,39	45,11	PL
4. Pharmacological Reports	0,794	38	156	398	6,619	1,831	375	2,56	42,43	PL
5. Acta Neurobiologica Experimentalis	0,657	31	46	138	2,774	273	134	2,13	60,30	PL
6. Studia Mathematica	0,639	29	89	307	1,927	161	306	6,53	21,65	PL
7. Acta Arithmetica	0,637	25	117	359	1,867	174	352	6,46	15,44	PL
8. Acta Psychologica	0,633	23	31	98	1,114	137	98	1,35	35,94	PL
9. Oceanologia	0,598	23	25	92	1,281	125	92	1,35	36,03	PL
10. Paleontologia Polonica	0,573	8	1	10	178	9	10	0,90	178,00	PL

10 najlepszych polskich czasopism (spośród 252 w bazie Scopus) według SCImago Journal & Country Rank

10 najlepszych czasopism świata wg SCImago Journal & Country Rank

najwyższy poziom cytowań. Ponieważ Scopus podaje cytowania od 1996 roku – pierwszy wskaźnik został obliczony za 1999 rok. Autorzy deklarują, że wskaźnik ten będzie aktualizowany dwa razy w roku – w kwietniu i we wrześniu.

Twórcami wskaźnika SJR są Hiszpanie: Félix Moya-Anegón oraz Vicente Guerrero-Bote.

Wskaźnik SJR wykorzystywany jest do tworzenia naukowych rankingów czasopism i krajów udostępnianych nieodpłatnie⁷ na portalu The SCImago Journal & Country Rank pod adresem <http://www.scimagojr.com/>.

Czy faktor SJR przyjmie się i będzie stosowany podobnie jak IF porażkę czas. Wydaje się jednak, że objęcie oceną tak ogromnej liczby czasopism (większość z nich to tytuły wartościowe, ale znajdujące się poza zasięgiem IF), poddanie analizie jedynie publikacji recenzowanych oraz wolny dostęp do rankingów są atutami przemawiającymi na korzyść wskaźnika i portalu SCImago.

⁷ Dla porównania – baza Journal Citation Report (JCR) obliczająca coroczną edycję IF dostępna jest jedynie dla prenumeratorów.

Wskaźniki SJR i SNIP ogłoszono w styczniu 2010 r. W październiku 2012 r. ukazała się ich udoskonalona wersja nazywana teraz SNIP2 i SJR2.

Wykorzystana literatura:

1. Borja González-Pereira, Vicente P. Guerrero-Bote and Félix Moya-Anegón: The SJR indicator: A new indicator of journals' scientific prestige [dostępny online 25.11.2012] <http://arxiv.org/abs/0912.4141>
2. Colledge Lisa, Moya-Anegón Felix, Guerrero-Bote Vincente P et al. SJR and SNIP: two new journal metrics in Elsevier's Scopus. In: Serials Vol. 23 (3) 2010. [Dostępny online 25.11.2012] <http://uksg.metapress.com/content/31814565236758v6/fulltext.pdf>
3. Informacje zawarte na stronach <http://www.journalmetrics.com/> oraz <http://www.scimagojr.com>

Elżbieta Jankowska

Biblioteka Główna ZUT

Stary odchodzi, nowy nadchodzi...

Nie tylko stary rok odchodzi, a nowy nadchodzi, podobna wymiana będzie również dotyczyła programów ramowych, największego mechanizmu finansowania badań naukowych w Europie. Rok 2013 to rok pożegnalny dla 7. Programu Ramowego, jednak żal nie powinien być wielki, gdyż wraz z początkiem 2014 r. nadejdzie nowy, wielki i prężny Horyzont 2020 (*Horizon 2020* – ang.).

Horyzont 2020 to nowa nazwa programów ramowych Unii Europejskiej, czyli olbrzymiego źródła finansowania innowacyjnych pomysłów. Pozyskanie finansowania na wszelkiego rodzaju badania będzie się odbywało tak, jak do tej pory, na zasadzie składania wniosków w odpowiedzi na konkursy ogłaszane przez Komisję Europejską. Poprzeczka postawiona jest wysoko, gdyż to program kierowany nie tylko do Polaków, ale do całej Unii Europejskiej. Czy gra jest warta świeczki... zdecydowanie TAK! Znacznie mniejsza biurokracja niż w programach krajowych czy funduszach strukturalnych, zdecydowanie większy prestiż oraz wysoki poziom dofinansowania. Na Horyzont 2020, który będzie realizowany w latach 2014–2020, Unia Europejska planuje przeznaczyć około 80 mld euro, jest to aż o jedną czwartą więcej niż w poprzednich latach w 7. Programie Ramowym. Skąd to zwiększenie w dobie dzisiejszego kryzysu i ogólnych oszczędności? Otóż Komisja Europejska wychodzi z założenia, iż nauka na najwyższym światowym poziomie jest fundamentem technologii przyszłości, która znacznie przyczyni się do zwiększenia komfortu naszego życia przez opracowanie nowych inteligentnych rozwiązań w najróżniejszych dziedzinach. Podniesienie jakości życia wszystkich Europejczyków ma znaleźć odzwierciedlenie w działaniach na rzecz ochrony środowiska, poprawy ochrony zdrowia, zrównoważonego rozwoju transportu, popularyzacji zagadnień związanych z energią odnawialną oraz zapewnienia bezpiecznej żywności. Zwiększony standard życia ma przyczynić się do ograniczenia potencjalnych sytuacji kryzysowych. Aby móc osiągnąć powyższe założenia Komisja Europejska twierdzi, iż Europa powinna zatrzymać i przyciągać uzdolnionych naukowców oraz zapewniać im dostęp do najlepszej infrastruktury badawczej. Europa powinna stać się przede wszystkim atrakcyjnym miejscem pracy dla wybitnych naukowców, a przez

to poprawić jej gospodarczą i przemysłową konkurencyjność. Powinna także motywować przedsiębiorców do inwestycji w innowacyjne badania we wszystkich kluczowych dziedzinach naszego życia. Ma to zaowocować zwiększeniem liczby miejsc pracy w rozwijających się małych i średnich przedsiębiorstwach.

Komisja Europejska w Horyzoncie 2020 planuje każdemu obywatelowi Europy ułatwić dostęp do wszystkich wyników badań realizowanych w ramach tego programu. Szerszy i szybszy dostęp do dokumentów i danych naukowych ułatwi naukowcom i przedsiębiorcom wykorzystywanie wyników badań finansowanych ze środków publicznych. Pozwoli to na zwiększenie potencjału innowacyjnego Europy i stworzy obywatelom możliwość odniesienia korzyści płynących z odkryć naukowych. Począwszy od 2014 r., wszystkie artykuły opracowywane przy wykorzystaniu środków z programu Horyzont 2020 muszą być udostępniane on-line, a ponadto naukowcy będą udostępniać swoje artykuły w otwartym archiwum nie później niż sześć miesięcy po publikacji. Taki otwarty dostęp do wyników badań ma także znacznie przyspieszyć wprowadzanie na rynek innowacyjnych produktów. Obecnie jedynie 25 proc. naukowców udostępnia powszechnie wyniki swojej pracy.

Polska bierze udział w programach ramowych już od 1998 r. (5. PR). Jednak dopiero w ostatnich latach staliśmy się bardziej aktywni i znacznie zwiększył się udział polskich naukowców i przedsiębiorców w programach ramowych. Nie stoimy już z boku, przyglądając się jak robią to inni, lecz sami zakasujemy rękawy i śmiało bierzemy udział w tworzeniu nowej, innowacyjnej Europy. A nowy program Horyzont 2020 ma jeszcze wyjść naprzeciw naszym staraniom poprzez położenie większego nacisku na finansowanie małych i średnich projektów badawczych, a nie tylko tych wielkich, w które polskim badaczom i firmom raczej trudno się włączyć. Dlatego też Horyzont 2020 wydaje się być dla nas wspaniałym programem, z którego warto skorzystać.

Naukowcu, nie obawiaj się, tylko spróbuj sięgnąć po kawałek tego „unijnego tortu” jakim jest fundusz przeznaczony na badania i innowacje w latach 2014–2020.

Po więcej informacji na temat unijnych działań w zakresie badań i rozwoju zapraszamy do Regionalnego Punktu Kontaktowego Programów Badawczych UE zlokalizowanego w Regionalnym Centrum Innowacji i Transferu Technologii ZUT, tel. 91 449 47 23; www.innowacje.zut.edu.pl.

Ewa Witoń-Morgiewicz,

Regionalny Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE, ZUT

Chór w roku jubileuszowym

Nic nie mogło lepiej rozpocząć sezonu, w którym CHAPS obchodzi 60-lecie swojego istnienia, jak spektakularne zwycięstwo na XXIV Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Religijnej im. ks. Stanisława Ormińskiego w Rumii.

Chór prof. Szyrockiego pod dyрекcją Szymona Wyrzykowskiego wywalczył tam trzy najważniejsze nagrody: I miejsce i nagrodę marszałka województwa pomorskiego w kategorii zespołów chóralskich oraz I miejsce za wykonanie pieśni w języku kaszubskim. Jednak najważniejszym zwycięstwem było zdobycie nagrody głównej grand prix XXIV Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Religijnej im. ks. Stanisława Ormińskiego, połączonej z nagrodą ministra kultury i dziedzictwa narodowego – przyznanej ponad wszystkimi konkursowymi kategoriami najlepszemu uczestnikowi festiwalu.

Tak wspaniały październikowy tryumf stał się doskonałym wstępem do rozpoczętych w listopadzie obchodów 60-lecia istnienia CHAPS.

19 listopada ub.r. w auli Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej im. Kempańskiego odbyła się wielka rocznicowa próba kilku pokoleń chórzystów śpiewających w całej sześćdziesięcioletniej historii Chóru Akademickiego im. prof. Jana Szyrockiego. Pierwsza próba chóru odbyła się w auli „starej chemii” i przez wiele lat w tym miejscu chór miał swoją siedzibę, więc wybór miejsca rozpoczęcia jubileuszowego sześćdziesiątego sezonu artystycznego był oczywisty. Spotkanie pełne wspomnień najstarszych chórzystów, uczestników pierwszych prób, wieloletnich członków zarządu chóru oraz władz uczelni poprowadziła Małgorzata Frymus z Polskiego Radia Szczecin. Dzięki długoletniej pracy z chórem i dla chóru we wspomnieniach wszystkich, poza najmłodszymi chórzystami, pojawiał się Jan Szyrocki – nieomal uosobienie historii Chóru Akademickiego Politechniki Szczecińskiej. Ilustracją i inspiracją do kolejnych opowieści były zaprezentowane zachowane stroje chóralskie z najwcześniejszych lat działalności scenicznej chóru oraz te nieco bardziej współczesne, zdjęcia i nagrania z koncertów, wyjazdów zagranicznych oraz spotkań towarzyskich chórzystów.

Kilka dni po tym wydarzeniu, 24 listopada, CHAPS odwiedził Akademię Muzyczną im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy, gdzie zaprezentował program a cappella, złożony z utworów klasycznych i współczesnych polskich autorów, a z orkiestrą bydgoskiej akademii – utwór *Canticum Cantorum* Szymona Godziemby-Trytki.

7 grudnia chór uczestniczył w VI Międzynarodowym Forum Kompozytorów w Poznaniu, organizowanym przez Akademię Muzyczną im. I.J. Paderewskiego, a poświęconym w tym roku twórczości wybitnego polskiego kompozytora Andrzeja Koszewskiego, którego utwory od wielu lat znajdują się w repertuarze CHAPS.

Wielkim wydarzeniem i wyzwaniem, zrealizowanym z końcem 2012 roku, było także nagranie płyty CD. To kolejne, trzecie wydawnictwo z zaplanowanego cyklu, prezentującego kompozycje

szczecińskiego kompozytora Marka Jasińskiego. Tym razem jednak nie były to utwory a cappella, lecz dzieło oratoryjne – „Kantata o mądrości – Ego sapientia”, zarejestrowane z udziałem orkiestry Baltic Neopolis Orchestra.

W 2013 r. pracy w Chórze Akademickim im. prof. Jana Szyrockiego ZUT w Szczecinie na pewno będzie wiele, ponieważ jest to sześćdziesiąty jubileuszowy sezon artystyczny – zaplanowano wiele samodzielnych koncertów chóralskich oraz wydarzeń organizowanych we współpracy z innymi podmiotami kulturalnymi miasta i regionu.

Długofalowym wydarzeniem jest akcja zainicjowana na początku sezonu artystycznego pod hasłem „Szczecin 60 litrów krwi na 60-lecie CHAPS”.

Do udziału w akcji zaproszono chórzystów, absolwentów oraz przyjaciół zespołu. Wystarczy podczas rejestracji podać hasło: CHAPS. Akcję wspierają także Krewniacy – Europejska Fundacja Honorowego Dawcy Krwi. Jubileuszową krew można oddawać aż do końca czerwca 2013 r.

W trakcie planowania roku jubileuszowego przyjęto, że szczególny nacisk położony będzie na pokazywanie cyklicznych, corocznych wydarzeń odbywających się w Szczecinie z inicjatywy CHAPS-u i przy wsparciu ZUT.

Jednym z takich wydarzeń jest niewątpliwie Misterium Kolędowe odbywające się nieprzerwanie od ponad 31 lat w szczecińskiej katedrze.

Dziś niełatwo spotkać odwiedzających domy i mieszkania kolędników, którzy słowem i muzyką, fragmentem świątecznej inscenizacji z turoniem i gwiazdą roznosiliby ludową radość świątecznego czasu, ale Chór Akademicki im. prof. Jana Szyrockiego Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie stara się podtrzymywać tradycję wędrownego kolędowania i wspólnego śpiewania bożonarodzeniowych pieśni i piosenek.

W sobotę, 26 stycznia 2013 r. o godzinie 19.00 w Bazylice Archikatedralnej Świętego Jakuba Apostoła w Szczecinie odbyło się XXXI Misterium Kolędowe. Jest to wydarzenie organizowane zawsze na koniec okresu bożonarodzeniowego i ostatnia możliwość, aby jeszcze raz zanurzyć się w rozmyślaniach nad cudem jaki świętuje się w tym okresie. Scenariusz koncertu, oparty na pomysły profesora Jana Szyrockiego, jest obecnie adaptowany i rozwijany przez Szymona Wyrzykowskiego, który również poprowadził koncert.

W misterium, obok Chóru Akademickiego im. prof. Jana Szyrockiego ZUT pod dyрекcją Szymona Wyrzykowskiego, usłyszeć można było Chór Collegium Maiorum pod dyрекcją Pawła Osuchowskiego, Zespół Młodych pod dyрекcją Iwony Charkiewicz, Chór Kameralny ZUT pod dyрекcją Iwony Wiśniewskiej-Salamon oraz Kapelę Zespołu Folklorystycznego Siermięgi pod kierownictwem Magdaleny Kruszewskiej.

Występy CHAPS-u i kołędników w przepięknych strojach ludowych przeplatane były kołędami w wykonaniu towarzyszących zespołów. Udział w misterium wielu muzyków, prezentacja różnych układów scenicznych oraz barwnych strojów wykorzystywanych nieprzerwanie od wielu lat, w doskonałej akustyce katedry, zagwarantowało niezapomniane wrażenia. Ogromne wnętrze świątyni w pięknej oprawie świetlnej stało się sceną wielobarwnego widowiska i słuchowiska skłaniającego do uśmiechu i radości, ale również chwili refleksji i zadumy. Jak napisał w *Kurierze Szczecińskim* o tym koncercie redaktor Bogdan Twardochleb: „było bardzo pięknie, chociaż zimno”.

To dopiero początek jubileuszowych koncertów zespołu. Przed nami *Misterium Pasyjne „Via Crucis”* Pawła Łukaszewskiego, koncert

a cappella w rocznicę śmierci Jana Szyrockiego, założyciela zespołu, koncerty kulminacji jubileuszu: uroczysty koncert a cappella i „Porgy and Bess” George’a Gershвина oraz koncert na Międzynarodowym Festiwalu Pieśni Chóralnej w Międzyzdrojach kończący jubileuszowy sezon CHAPS-u.

Serdecznie zapraszamy do słuchania koncertów zespołu z 60-letnią tradycją śpiewania.

*Grzegorz Bosy, Marcin Czutko, Edward Półrolniczak
Zdjęcia Przemysław Grzybowski
Plakat Dominika Prątnicka*

60 litrów na 60-lecie

Chór Akademicki im. prof. Jana Szyrockiego Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, czyli CHAPS, z okazji swojego 60. jubileuszu ogłasza zbiórkę krwi pod hasłem „60 LITRÓW NA 60-LECIE CHAPS”.

Do wzięcia udziału w akcji zaproszeni są wszyscy: chórzyści, absolwenci oraz przyjaciele zespołu!

Wystarczy podczas rejestracji podać hasło: CHAPS. Krew można oddać w dwóch miejscach: w Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Szczecinie (al. Wojska Polskiego 80/82) oraz w Wojskowym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa (Terenowa Stacja w Szczecinie, ul. Piotra Skargi 9–11).

Akcję wspierają także Krewniacy – Europejska Fundacja Honorowego Dawcy Krwi.

Jubileuszową krew będziemy zbierać aż do końca czerwca. Mamy nadzieję, że z Państwa pomocą uda nam się zebrać jej jak najwięcej...

Magdalena Grześkowiak

Przestrzenienie Ryszarda Wilka

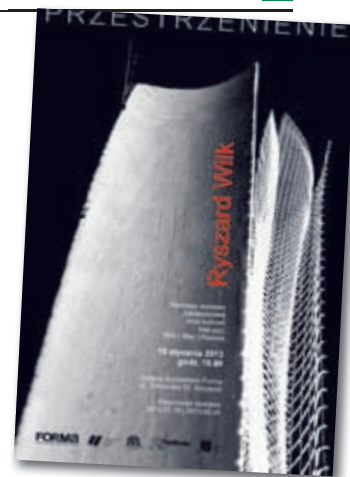
Galeria Architektów FORMA zaprezentowała wystawę jubileuszową artysty rzeźbiarza, profesora Ryszarda Wilka zatytułowaną PRZESTRZENIENIE. Czym jest owo „przestrzenienie”? „W każdy gest odcisnięty w materii Ryszard wkłada wolę poruszenia przestrzeni – napisał w recenzji wystawy architekt Jacek Lenart, wywołania drżenia, napięcia powietrza. I jeśli forma ma dla niego znaczenie, a oczywistym jest, że ma, to wydaje się, że dużo bardziej jako „odcisk“, negatyw, ślad wytłoczony w przestrzeni, w naszym odczuwaniu świata (...)”. Ekspozycję budują serie fotogramów Zdzisława Piotrowskiego dokumentujące wybrane prace profesora Wilka, w tym najnowsze instalacje rzeźbiarskie. Wernisażowi, który odbył się 18 stycznia 2013 roku, towarzyszył koncert free jazz zespołu Wilk, Mac, Kazana.

Ryszard Wilk jest artystą rzeźbiarzem, profesorem Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Jest autorem kilkudziesięciu wystaw indywidualnych i zbiorowych, niezliczonych prac rzeźbiarskich, wieloprzestrzennych instalacji ceramicznych,

medali bitych w mennicy warszawskiej. Działalność na polu architektury, jest współautorem wielu realizacji i konkursów oraz członkiem Stowarzyszenia Architektów Polskich. W 2012 r. uhonorowany nagrodą marszałka województwa zachodniopomorskiego „Pro Arte” za dorobek artystyczny, projektowy oraz za wpływ na życie kulturalne regionu. Jak pisze Stanisław Radwański: „Wilk to twórca mający już określoną pozycję w środowisku polskiej rzeźby współczesnej, jego prace zwracają uwagę swoją wewnętrzną siłą. Twórczość Wilka jest autentyczna, spójna i konsekwentna”.

Wystawę można oglądać w Galerii FORMA, ZUT, WBiA w budynku architektury, ul. Żołnierska 50 w Szczecinie do 24 lutego 2013 r.

Paweł Rubinowicz

Zdjęcia: Z. Piotrowski, K. Czyńska

Z kart historii Biblioteki Głównej (część III) mgr inż. Anna Nowakowska

kustosz dyplomowany, dyrektor Biblioteki Akademii Rolniczej w Szczecinie w latach 2001–2008

Aнна Renata Nowakowska z domu Wilczyńska, córka Franciszka i Heleny z domu Gzula, urodziła się 25 czerwca 1949 roku w Szczecinie. Rodzice pochodzili z Polski centralnej (woj. mazowieckie). Ojciec Franciszek po zakończeniu działań wojennych otrzymał nakaz pracy na Ziemiach Odzyskanych z Polskich Kolei Państwowych i przyjechał do Szczecina w 1946 r. Trzy lata później ożenił się ze swoją okupacyjną sympatią. Całe życie pracował na kolei, a mama Helena jako referent w Administracji Domów Mieszkalnych.

Absolwentka Liceum nr 5 im. Adama Asnyka w Szczecinie (1963–1967) oraz Wydziału Rybactwa Morskiego Wyższej Szkoły Rolniczej w Szczecinie. Studia ukończyła w 1972 r., uzyskując tytuł magistra inżyniera rybactwa. Pracę rozpoczęła najpierw na stanowisku asystenta

stażysty, następnie asystenta i starszego asystenta w Zakładzie Ekonomiki i Organizacji Gospodarki Rybnej. Prowadziła zajęcia dydaktyczne z przedmiotów: nauka o pracy oraz organizacja i zarządzanie produkcją. Brała też udział w pracach naukowo-badawczych realizowanych w zakładzie. Opiekowała się studentkim Naukowym Kołem Ekonomiki, Organizacji i Zarządzania działającym na wydziale. Organizowała obozy naukowe, odpowiadała za prowadzone przez studentów badania i opracowanie wyników tych badań.

Związek małżeński zawarła w 1979 r. z Dzierżysławem Nowakowskim, absolwentem Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu (w 1946 r. utworzono pierwszy zamiejscowy oddział tej placówki w Szczecinie. W 1950 r. szkoła została upaństwowiona i otrzymała nazwę Wyższa Szkoła

Ekonomiczna). Ze związku z Dzierżysławem przyszło na świat dwoje dzieci: córka Karolina Maria oraz syn Piotr Mateusz.

W 1986 r. przerwała pracę w Akademii Rolniczej, aby powrócić tam w 1990 r. do pracy w bibliotece. Ścieżkę zawodową bibliotekarza rozpoczęła od stanowiska młodszego bibliotekarza w Oddziale Informacji Naukowej. Przygotowywała i prowadziła szkolenia biblioteczne dla studentów I roku oraz zajęcia seminaryjne dla dyplomantów z zakresu metodyki bibliograficznej.

W 1992 r. awansowała na stanowisko kustosa, a dwa lata później objęła stanowisko kierownika Oddziału Informacji Naukowej w Bibliotece Głównej Akademii Rolniczej w Szczecinie. Uczestniczyła w tworzeniu bibliografii publikacji pracowników naukowych uczelni, która w tym okresie ukazywała się w formie drukowanej.

W 1991 r. zakupiono do biblioteki pierwszy komputer, który przeznaczono do Oddziału Informacji Naukowej, i w którym zainstalowano oprogramowanie informacyjno-wyszukiwawcze Micro CDS/ISIS. W programie tym Anna Nowakowska tworzyła pierwszą biblioteczną bazę danych. Bazę PUBLI – publikacji pracowników naukowych uczelni. Efektem tej pracy były wydawane co roku „Bibliografie publikacji pracowników Akademii Rolniczej w Szczecinie za rok...”, których była autorem. W tym okresie, poprzez unowocześnienie warsztatu pracy, nastąpiła wielka zmiana w funkcjonowaniu oddziału. Biblioteka pozyskała kolejne stanowiska komputerowe oraz zakupiła naukowe bibliograficzne bazy danych na płytach CD będących nośnikami elektronicznych źródeł informacji.

W 1999 r. Anna Nowakowska oraz Barbara Tupikowska¹ opracowały komunikat „Wykorzystanie pakietu Micro CDS/ISIS w bibliotece naukowej”, który uzyskał wyróżnienie na V Krajowym Forum Informacji Naukowej i Technicznej w Zakopanem. Zaliczony został do trzech najlepszych prezentacji nowatorskich projektów.

W tym samym czasie pani Anna ukończyła studia podyplomowe z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego. Jej zaangażowanie, ogromny wkład pracy oraz ciągłe zdobywanie wiedzy przyczyniły się w znacznym stopniu do osiągnięcia wysokiego poziomu świadczonych usług dokumentacyjno-informacyjnych w Oddziale Informacji Naukowej.

Po przejściu na emeryturę ówczesnego dyrektora biblioteki mgr. Tadeusza Cieślaka², 1 grudnia 2001 r. zostaje powołana w drodze konkursu przez rektora uczelni do pełnienia funkcji dyrektora Biblioteki Głównej Akademii Rolniczej w Szczecinie.

Od 1996 r. uczestniczyła w pracach Rady Bibliotecznej. W latach 2000–2003 brała udział w pracach Senackiej Komisji ds. Informacji i Wydawnictw oraz Senackiej Komisji ds. Ekonomicznych i Rozwoju Akademii. Trzykrotnie (z okazji 40-, 45- i 50-lecie uczelni) aktywnie uczestniczyła w organizowaniu centralnych obchodów jubileuszowych uczelni, organizując wystawy prezentujące dorobek naukowy i osiągnięcia dydaktyczne katedr i zakładów Akademii Rolniczej.

16 maja 2005 r. zdała egzamin na bibliotekarza dyplomowanego przed Komisją Egzaminacyjną dla Bibliotekarzy Dyplomowanych przy Ministerstwie Edukacji Narodowej i Sportu.

Kierując pracą biblioteki przyczyniła się do jej otwarcia na kontakty ze środowiskiem lokalnym bibliotekarzy. Reprezentowała

Mgr inż. Anna Nowakowska odznaczona medalem Zasłużony dla Akademii Rolniczej w Szczecinie przez rektora Andrzeja Nowaka

bibliotekę Akademii Rolniczej jako jeden z siedmiu sygnatariuszy Szczecińskiego Porozumienia Bibliotek, które podpisało 10 maja 2005 r. Cel tego porozumienia to wspólne działanie na rzecz poprawy poziomu usług bibliotecznych, wspieranie działalności naukowej szczecińskich bibliotekarzy, pozyskiwanie dodatkowych źródeł finansowania działalności bibliotecznej oraz integracja szczecińskiego środowiska bibliotekarzy. Ze względu na zwiększającą się ilość zainteresowanych instytucji i obejmujących coraz szerszy zakres terytorialny wspomniane Porozumienie 24 kwietnia 2007 r. przekształcono w Zachodniopomorskie Porozumienie Bibliotek (ZPB), którego jednym z członków pozostała biblioteka Akademii Rolniczej w Szczecinie. W ramach ZPB, 26 marca 2008 r. podpisano Umowę o współpracy w zakresie realizacji projektu Zachodniopomorski System Informacji Regionalnej i Naukowej, którego

celem jest wspieranie rozwoju województwa zachodniopomorskiego poprzez rozbudowę regionalnej i lokalnej infrastruktury społeczeństwa informacyjnego. System ten zakłada połączenie bibliotek naukowych Szczecina oraz bibliotek publicznych z terenu województwa w wirtualną sieć. W jego skład wchodzi kilka modułów, m.in.:

- Rozproszony Katalog Bibliotek (RoK@Bi) – powstały dzięki wspólnemu systemowi wyszukiwania, który jest oparty na oprogramowaniu MetaLib;
- Zachodniopomorska Biblioteka Cyfrowa (ZBC) – jako wspólna platforma umożliwiająca gromadzenie, opracowanie, udostępnianie i archiwizację obiektów cyfrowych.

Po 54 latach istnienia Akademia Rolnicza w Szczecinie, 1 stycznia 2009 r., w wyniku połączenia z Politechniką Szczecińską, zostaje przekształcona w Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie³. W obu uczelniach podjęto działania dotyczące scalenia systemów informatycznych i zarządzania uczelniami. W związku z tym 2008 r. był okresem wytężonej pracy dla całego zespołu bibliotecznego. Pani Anna Nowakowska jako dyrektor biblioteki AR nadzorowała pracę zespołu branżowego Biblioteka Główna i ściśle współpracowała ze stroną politechniczną w zakresie integracji systemów informatycznych obu bibliotek. Organizowała i kierowała działaniami pracowników biblioteki AR w obszarze przygotowania jej do funkcjonowania w Zintegrowanym Systemie Bibliotecznym Aleph.

1 stycznia 2009 r. rektor Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie powołał Annę Nowakowską do pełnienia funkcji zastępcy dyrektora biblioteki ds. organizacji zbiorów. Funkcję tę pełni do dzisiaj.

W kręgu jej zainteresowań znalazły się zagadnienia dotyczące kadry bibliotecznej, informatyzacji procesów bibliotecznych oraz nowoczesnej organizacji funkcjonowania biblioteki. Brała udział w wielu seminariach, konferencjach i spotkaniach poświęconych tym zagadnieniom. Pisała na te tematy m.in. w *Bibliotekarzu Zachodniopomorskim*.

Anna Nowakowska w czasie pełnienia funkcji dyrektora Biblioteki Głównej Akademii Rolniczej w Szczecinie była wielokrotnie doceniana przez władze uczelni za wkład pracy, zaangażowanie i sprawne zarządzanie biblioteką. Wyróżniana i nagradzana dyplomami uznania oraz medalem Zasłużony dla Akademii Rolniczej w Szczecinie.

Barbara Cendrowska

¹ Barbara Tupikowska – kustosz, kierownik Pracowni Informatyki Bibliotecznej w Bibliotece Głównej Akademii Rolniczej w Szczecinie w latach 1997–2007

² Mgr Tadeusz Cieślak – starszy kustosz dyplomowany, dyrektor Biblioteki Głównej Akademii Rolniczej w Szczecinie w latach 1974–2001

³ Na podstawie Ustawy Sejmowej z dnia 5 września 2008 r. utworzono z dniem 1 stycznia 2009 roku Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie.

Profesor Tadeusz Bes

1938–2013

13 stycznia 2013 roku w wieku 75 lat zmarł prof. dr hab. inż. Tadeusz Bes.

Profesor przez ponad dwadzieścia lat był pracownikiem najpierw Politechniki Szczecińskiej a następnie Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. W latach 2003–2008 kierował Katedrą Techniki Ciepłej Wydziału Inżynierii Mechatycznej i Mechatroniki naszej uczelni.

Profesor Tadeusz Bes urodził się 5 stycznia 1938 r. we Lwowie. Po ukończeniu szkoły średniej podjął studia na Politechnice Śląskiej, które kończył w 1961 r., uzyskując dyplom magistra inżyniera energetyka w specjalności energetyka jądrowa.

W wieku 28 lat (1966 r.) uzyskał na Politechnice Śląskiej stopień doktora nauk technicznych, broniąc pracę doktorską na temat: „Wnikanie ciepła w kanale prostym i cylindrycznym przy przepływie laminarnym”.

Promotorem pracy był prof. dr inż. Stanisław Ochęduszek. Krótco po tym, bo w wieku 31 lat (1969 r.), broni pracę habilitacyjną poświęconą problematyce „Akumulacji energii w elemencie regeneratora”.

Przez wiele lat Profesor szukał dla siebie miejsca na ziemi. Pracuje w Politechnice Śląskiej, Centralnym Ośrodku Rozwojowym Wzbogacania i Utylizacji Kopaliny (1970), Politechnice Poznańskiej (1976). Następnie wyjeżdża do Niemiec, gdzie w 1982 r. podejmuje pracę w Wojskowym Uniwersytecie Bundesherwy w Hamburgu i Uniwersytecie Technicznym Hamburg-Harburg. Kilka lat przebywa i pracuje w Kanadzie i Stanach Zjednoczonych.

W 1992 roku podejmuje pracę w Katedrze Techniki Ciepłej Politechniki Szczecińskiej, dojeżdżając okresowo do Szczecina z Hamburga. W 1997 r. kończy swą pracę w Szczecinie i wraca na Politechnikę Poznańską. W tym samym roku Prezydent RP nadaje Mu tytuł profesora.

W 2003 r. powraca do Szczecina, gdzie na sześć lat obejmuje stanowisko kierownika Katedry Techniki Ciepłej. W 2009 r. kończy pracę w KTC i przechodzi do Katedry Eksploatacji Pojazdów Samochodowych ZUT.

W 2012 roku Profesor Bes przechodzi na emeryturę. Jedną z przyczyn jest

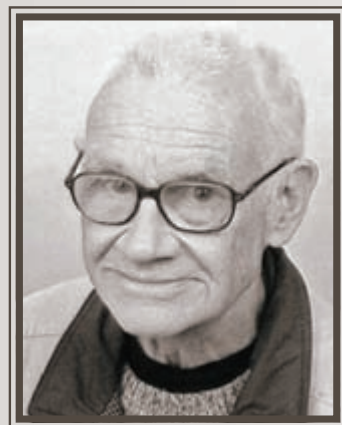
pogarszający się stan zdrowia. Mimo to, jeszcze we wrześniu ubiegłego roku, snuje liczne plany zawodowe i osobiste.

Przez te wszystkie lata zainteresowania naukowe Profesora koncentrują się na problematyce termodynamiki technicznej, wymiany i wymienników ciepła, technice cieplnej, odnawialnych źródłach energii, klimatyzacji i wentylacji, ochronie środowiska. Był w tym obszarze niekwestionowanym autorytetem, co skutkuje licznymi nagrodami i odznaczeniami, przyznanymi Profesorowi między innymi przez Ministra Górnictwa i Energetyki oraz rektorów politechnik: Śląskiej, Poznańskiej i Szczecińskiej.

Kilkanaście dni temu Profesor skończył 75 lat. Od dawna wiedzieliśmy, że jest chory, że choroba czyni postępy, że coraz trudniej jest Mu funkcjonować. Mam nadzieję, że tam, gdzieś bardzo daleko Profesor dołączył do liczego grona termodynamików i energetyków, którzy przed Nim przeszli granicę życia i razem z nimi rozwiązywać będzie energetyczne i termodynamiczne problemy świata. Myślę, że ze swoją wiedzą i umiejętnościami będzie tam przydatny.

Żegnamy Pana, Panie Profesorze.

Andrzej Stachel
kierownik Katedry Techniki Ciepłej

Profesor Antoni J. Furowicz

1936–2013

7 stycznia 2013 roku zmarł prof. zw. dr hab. n. wet. Antoni J. Furowicz, wieloletni, emerytowany kierownik Katedry Immunologii i Mikrobiologii Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt Akademii Rolniczej w Szczecinie.

Antoni J. Furowicz ukończył studia na Wydziale Weterynaryjnym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w 1961 r. W 1965 r. uzyskał stopień doktora nauk weterynaryjnych, w 1970 – doktora habilitowanego, w 1985 – profesora, a w 1990 etat profesora zwyczajnego. W 1969 r. odbył 3-miesięczny staż naukowy w International WHO/FAO Escheri-chia Centre

w Kopenhadze (stypendium FAO). W latach 1973–1976 był ekspertem FAO w Argentynie.

W 1975 roku został wykładowcą w Katedrze Mikrobiologii Uniwersytetu w Buenos Aires. Prowadził także wykłady dla studentów medycyny weterynaryjnej z zakresu mikrobiologii oraz immunologii klinicznej na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Complutense w Madrycie (1993–1996). Odbił staże krajowe: w Państwowym Zakładzie Higieny, w zakładach prof. H. Meisla i prof. K. Lachowicza, Katedrze Mikrobiologii Lekarskiej Śląskiej Akademii Medycznej i Ośrodka Leczenia Oparzeń Przemysłowych w Siemianowicach Śląskich oraz wielokrotnie w Instytucie Weterynarii w Puławach. W latach 1961–1973 i 1976–1979 pracował w Zakładzie Higieny Weterynaryjnej w Katowicach. Profesor był również w owym czasie konsultantem w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, współpracował także ze Śląskim Ogrodem Zoologicznym. Od 1979 r. był kierownikiem Katedry Immunologii i Mikrobiologii Akademii Rolniczej w Szczecinie. Przeprowadził

w zawodzie 42 lata, w tym 24 w Akademii Rolniczej w Szczecinie. W latach 1990–1995 był redaktorem naczelnym Wydawnictwa Naukowego Akademii Rolniczej w Szczecinie. Od 1990 r. pełnił funkcję redaktora serii „Advances in Agrucultural Sciences”. Był autorem ponad 450 prac, w tym 150 prac oryginalnych z zakresu bakteriologii, immunologii klinicznej i epidemiologii. Wiele z nich wydrukowano na Węgrzech, w Niemczech, Francji, Danii, Indiach, Rosji, USA, Czechach oraz Argentynie. Był współautorem trzech książek: „Kolibakteriozy zwierząt”, PWRiL 1970, „Listerioza”, PZWL 1974, „Choroby odzwierzęce przenoszone drogą pokarmową”, Wydaw. Lekarskie PZWL 1999. Współpracował z Wydziałem Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Complutense w Madrycie, Instytutem Higieny w Hamburgu, INTA de Balcarce oraz Uniwersytetem Mar del Plata. Był wiceprezesem Zarządu Oddziału Szczecińskiego Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów, członkiem Polskiego Towarzystwa Immunologów, Polskiego Towarzystwa

Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych, Polskiego Towarzystwa Biochemicznego, Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych, The New York Academy of Sciences.

Największe osiągnięcia Profesora dotyczą zdiagnozowania oraz opisanego po raz pierwszy na terenie Argentyny zakażeń człowieka i zwierząt wywołanych przez *Yersinia pseudotuberculosis* (01) oraz współpraca w tym zakresie z profesorem J.J. Moteverde (Buenos Aires) oraz profesorem H.H. Molarettem (Instytut Pasteura) i S. Aleksie (Instytut Higieny, Hamburg). Do sukcesów należy zaliczyć: oznaczenie serii nowych antygenów O, K i H u szczepów *E. coli*, wywołujących różne formy kolibakteriozy ludzi i zwierząt (z dr. F. Ørskov i J. Ørskov); zdiagnozowanie pierwszego w Polsce zakażenia owiec szczepem *Brucella ovis* (z prof. Z. Boryczko); zidentyfikowanie serologiczne szczepów *E. coli*, wywołujących enterotoksemię świń (m.in. opisanie nowych serotypów), izolacja oraz identyfikacja szczepów *E. coli* z antygenami adhezyjnymi K88 (i innymi typu „CAF”); kliniczne oraz immunologiczne wykazanie przydatności nieswoistej immunomodulacji zwierząt hodowlanych

w ograniczeniu występowania listeriozy owiec i szynszyli, odoskrzelowego zapalenia płuc cieląt, kolibakteriozy prosiąt i cieląt oraz jersiniozy szynszyli. W tym zakresie w latach 1980–1990 owocnie współpracował z Wydziałem Medyczo-Weterynaryjnym Uniwersytetu Humbolta w Berlinie oraz Rolniczego Uniwersytetu w Jęławie (Łotwa).

Profesor Antoni Furowicz uczestniczył w około 100 kongresach i zjazdach naukowych krajowych i zagranicznych (w tym w Międzynarodowym Kongresie Gastroenterologów, Buenos Aires 1975). Był promotorem 12 prac doktorskich i 50 magisterskich, recenzentem dorobku na tytuł profesora (4), na etat profesora zwyczajnego (2) oraz pięciu prac habilitacyjnych i 20 rozpraw doktorskich. Twórca Studenckiego Koła Naukowego Mikrobiologów (AR Szczecin). W Katedrze Immunologii i Mikrobiologii zorganizował dwie pracownie: immunoprofilaktyki zwierząt i biologii molekularnej. Ostatnie osiągnięcia Profesora Antoniego Furwicz to, m.in.: opracowanie diagnostyki oraz genotypowej i fenotypowej analizy chorobotwórczych szczepów *Yersinia pseudotuberculosis* i *Yersinia enterocolitica* (siedem publikacji), a także oceny

przydatności klinicznej immunomodulatorów w medycynie weterynaryjnej (pięć publikacji). Czynnie uczestniczył w zagranicznych (Nijmegen) i krajowych konferencjach (PTNW – Olsztyn, PTM – Białystok, PTEiLChZ – Bydgoszcz). W latach 1998–2002 opublikował 44 prace naukowe. Prowadził wykłady w ramach podyplomowego doskonalenia kadr dla lekarzy weterynarii w Akademii Rolniczej we Wrocławiu, Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie i Państwowym Instytucie Weterynaryjnym w Puławach.

W 1985 r. otrzymał nagrodę Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, medalem Edukacji Narodowej, Złotą Odznaką Wydziału Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Complutense (Madryt, 1996), srebrnym medalem The American Bio-graphical Institute (2000) i medalem Towarzystwa Wiedzy Powszechnej (Szczecin, 2000). Książka „Choroby odzwierzęce przenoszone drogą pokarmową” zdobyła nagrodę ministra zdrowia. W 2002 r. otrzymał godność Honorowego Członka Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów.

Doc. dr Stanisław Górski 1927–2013

Stanisław Górski urodził się w 1927 roku w Łęczewie koło Sieradza. Po ukończeniu szkoły powszechnej uczęszczał do I klasy Gimnazjum Adama Asnyka w Kaliszu. W czasie okupacji hitlerowskiej miał pięcioletnią przerwę w edukacji. Od 14. roku życia, przez prawie cztery lata pracował w zakładzie fryzjerskim jako uczeń i czeladnik fryzjerski. W 1948 r. ukończył Gimnazjum w Liceum dla Dorosłych w Jeleniej Górze i został powołany do odbycia służby wojskowej w podchorążówce rezerwy – Szkolnej Baterii Oficerów Rezerwy Artylerii w Gnieźnie. W 1949 r. po przeniesieniu do rezerwy rozpoczął studia na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej we Wrocławiu, gdzie pod koniec 1953 r. uzyskał tytuł lekarza weterynarii.

Po uzyskaniu dyplomu został skierowany nakazem pracy na stanowisko lekarza epizootologa do Powiatowego Zakładu Weterynarii w Kamiennej Górze. Następnie awansował na stanowisko kierownika Lecznicy dla Zwierząt w Międzybórz w powiecie Syców.

Po odbyciu nakazu pracy został lekarzem weterynarii Okręgu Tucz Przemysłowego w Nowej Soli. Przez pewien czas pełnił również funkcję lekarza weterynarii w tuczarni w Dobiegniewie (w tym czasie jednej z największych w kraju). Po przeszkoleniu w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Szczecinie był przez rok kierownikiem pracowni bakteriologicznej w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kamieniu Pomorskim, pełniąc równocześnie funkcję nadzorczą sanitarno-weterynaryjną nad rzeźniami, punktami uboju, mleczarniami itp. w powiecie Kamień Pomorski. W 1959 r. rozpoczął pracę w Katedrze Zoohigieny i Profilaktyki Weterynaryjnej w ówczesnej Wyższej Szkole Rolniczej w Szczecinie na stanowisku asystenta. W Akademii Rolniczej pracował kolejno jako asystent i starszy asystent, a po obronie pracy doktorskiej w 1964 r. jako adiunkt. W 1972 r. powołany przez ministra oświaty i szkolnictwa wyższego na stanowisko docenta.

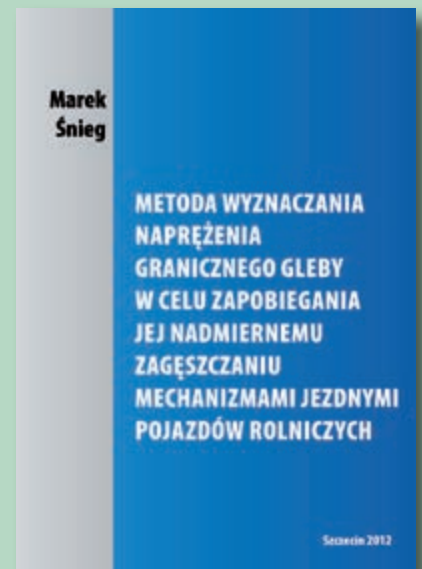
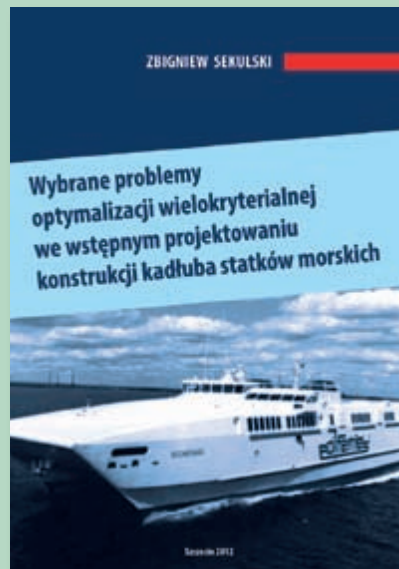
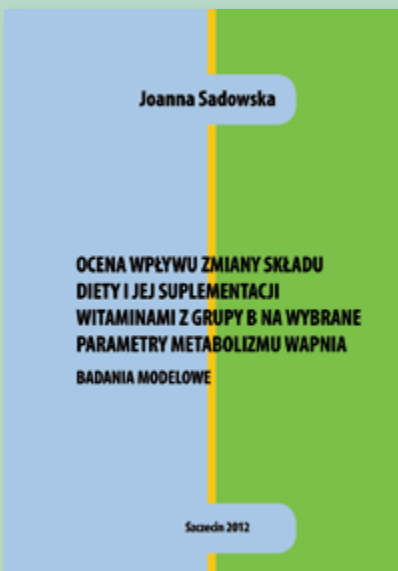
Był wieloletnim kierownikiem Zakładu Zoohigieny, a później Katedry Higieny i Rozrodu Zwierząt. Od 1972 r. przez trzy kolejne kadencje pełnił funkcję prodziekana do spraw studiów zaocznych Wydziału Zootechnicznego. W tym okresie był redaktorem kilku skryptów i opracowań dydaktycznych dla studentów studiów zaocznych Wydziału Zootechnicznego. W latach siedemdziesiątych Stanisława Górskiego powołano na członka Zespołu Dydaktyczno-Wychowawczego przy

ministrze szkolnictwa wyższego. Doc. dr Stanisław Górski był autorem bądź współautorem 70 prac i opracowań naukowych, promotorem dwóch prac doktorskich i 50 prac magisterskich.

Główne kierunki badań Docenta Stanisława Górskiego to: wpływ niektórych sytuacji stresowych na zdrowotność i produktywność zwierząt gospodarskich oraz badania nad higieną budynków inwentarskich, ze szczególnym uwzględnieniem budynków klimatyzowanych.

W 1987 r. prowadził wykłady i ćwiczenia z zakresu higieny człowieka w Zakładzie Wychowania Zdrowotnego Uniwersytetu Szczecińskiego. Pracując w uczelni utrzymywał naukowe i towarzyskie kontakty z kolegami z tzw. terenu. Był jednym z członków założycieli Szczecińskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych, członkiem Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego, Międzynarodowego Towarzystwa Zoohigienicznego. Brał czynny udział w szkoleniach służb weterynaryjnych i zootechnicznych, za co został nagrodzony dyplomem zasłużonego działacza, przyznany przez Prezydium Zarządu Głównego Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Rolnictwa. Doc. dr Stanisława Górskiego odznaczono Krzyżem Kawalerskim Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, wieloma odznaczeniami regionalnymi, a w 2005 r. medalem Za Długoletnie Pożycie Małżeńskie.

Wydawnictwa Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego

Wydawnictwa Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego

